

Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením

**Zpráva o plnění opatření
Národního plánu podpory rovných příležitostí
pro osoby se zdravotním postižením
na období 2021–2025
v roce 2024**

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Shrnutí	4
3	Plnění opatření	7
	Oblast č. 1: Obecné závazky a principy ochrany práv osob se zdravotním postižením	7
	Oblast č. 2: Přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací	33
	Oblast č. 3: Přístupnost informací a služeb veřejné správy.....	44
	Oblast č. 4: Mimořádné události a krizové situace	51
	Oblast č. 5: Nezávislý život.....	53
	Oblast č. 6: Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti	63
	Oblast č. 7: Život v rodině	66
	Oblast č. 8: Vzdělávání a školství	69
	Oblast č. 9: Zdraví a zdravotní péče	80
	Oblast č. 10: Rehabilitace.....	88
	Oblast č. 11: Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	91
	Oblast č. 12: Posuzování zdravotního stavu pro jednotlivé subsystemy sociálního zabezpečení.....	103
	Oblast č. 13: Pečující osoby.....	108
	Oblast č. 14: Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na politickém a veřejném životě .	109
	Oblast č. 15: Přístup ke kulturnímu dědictví, účast na kulturním životě a sportovních aktivitách	116
	Oblast č. 16: Statistické údaje	126
	Oblast č. 17: Koordinace a monitorování plnění Národního plánu.....	127
4	Seznam použitých zkratk.....	129

1 Úvod

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 (dále jen „Národní plán“) byl vypracován na základě usnesení vlády České republiky ze dne 25. května 2015 č. 385, kterým bylo uloženo tento dokument vypracovat a předložit jej vládě ČR. Vláda ČR tento dokument schválila svým usnesením ze dne 20. července 2020 č. 761. Národní plán je základním strategickým dokumentem, který určuje směřování vládní politiky ČR v oblasti vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Jeho základním cílem je pokračovat v prosazování a podpoře integrace osob se zdravotním postižením a prostřednictvím konkrétních opatření naplňovat jednotlivé články Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „Úmluva“).

Národní plán obsahuje 17 strategických oblastí podpory osob se zdravotním postižením navazujících na vybrané články Úmluvy, jejichž naplňování je pro následující období z hlediska osob se zdravotním postižením nejaktuálnější.

Každá z oblastí Národního plánu obsahuje seznam článků Úmluvy, k jejichž implementaci přispívá, popis aktuálního stavu, výčet cílů, jichž má být v následujícím období dosaženo, soubor termínovaných a průběžných opatření včetně uvedení resortů, které jsou za jejich plnění odpovědné, a indikátory monitorující jejich plnění.

Za plnění jednotlivých opatření jsou zodpovědní gestoři, případně spolugestoři, kterými jsou jednotlivé resorty, do jejichž kompetence daná problematika náleží. Na některých opatřeních se podílí i Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením, který byl usnesením vlády České republiky ze dne 30. října 2024 č. 767 přejmenován na Radu vlády pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „RVOZP“), organizace osob se zdravotním postižením i další zainteresované subjekty.

Usnesení vlády ČR, kterým byl Národní plán schválen, ukládá jednou ročně, vždy do 30. června, předložit vládě ČR k projednání zprávu o realizaci jednotlivých opatření Národního plánu za uplynulý kalendářní rok.

Pravidla monitorování a vyhodnocování plnění opatření Národního plánu stanovují závazné postupy k podávání hodnotících zpráv pro resorty a další instituce.

Z hodnotících zpráv jednotlivých resortů byla zpracována souhrnná Zpráva o plnění opatření Národního plánu v roce 2024. Jde o čtvrtý hodnocený rok tohoto Národního plánu. Zpráva je členěna podle jednotlivých strategických oblastí Národního plánu. U každého opatření je proveden souhrn plnění od všech odpovědných resortů a institucí.

K informacím resortů a institucí o plnění opatření zaujímá stanovisko sekretariát RVOZP.

2 Shrnutí

Ze 133 opatření, která se měla plnit průběžně nebo měla být splněna do 31. prosince 2024, bylo splněno nebo průběžně plněno 102 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 31 opatření.

V roce 2024 byla stejně jako v předchozích obdobích plněna zejména průběžná opatření, u kterých jsou procesy jejich realizace již nastaveny a implementovány. Ostatní opatření, vyžadující často systémové změny nebo náročnější způsob realizace, byla plněna pouze částečně či splněna nebyla.

V rámci průřezových opatření týkajících se vytváření podmínek pro zapojování osob se zdravotním postižením do procesů veřejné správy a veřejného života se zohledněním specifických potřeb dílčích skupin je důležitým cílem především **přístupnost informací a služeb veřejné správy**. V roce 2024 se konaly dvě významné metodické osvětové akce. První z nich byl webinář zaměřený na přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací, pořádaný Digitální a informační agenturou. Cílem akce bylo poskytnout povinným subjektům podrobný přehled legislativních požadavků na přístupnost dle zákona č. 99/2019 Sb., směrnice (EU) 2016/2102 a praktické návody na implementaci pravidel WCAG (Web Content Accessibility Guidelines, česky Pravidla pro přístupnost webového obsahu) 2.1. Semináře se zúčastnilo více než 700 účastníků. Druhý webinář se zaměřil na digitální služby veřejné správy a představil aktuální informace o přístupnosti, výsledky monitorování a praktické ukázky kontrol digitální přístupnosti.

V roce 2024 bylo v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu schváleno Nařízení vlády č. 139/2024 Sb. o podmínkách uplatnění zvláštních práv zranitelného zákazníka. Toto nařízení vlády ukládá dodavatelům elektrické energie povinnost zajistit elektrickou energii pro zranitelného zákazníka i v době dlouhodobého energetického výpadku. Jedná se o ochranu osob, které využívají například oxygenerátory, domácí dialýzu, antidekubitní matrace apod.

V rámci oblasti **přístupnost budov, dopravy a pozemních komunikací**, která je jedním ze základních předpokladů samostatného a nezávislého života osob se zdravotním postižením, přijala vláda ČR v roce 2024 Národní program přístupnosti pro všechny na období 2026–2035, který navazuje na Národní rozvojový program mobility pro všechny. Program má za cíl pokračovat ve finanční podpoře odstraňování bariér ve městech a obcích, a to jak v budovách veřejné správy a veřejných služeb (školy, úřady, zařízení sociálních a zdravotních služeb, kulturní zařízení), tak i na komunikacích pro pěší. Ačkoliv se řada měst a obcí již odstraňováním bariér a přístupností zabývá a zapojila se i do předchozích programů, stále ještě zůstává mnoho veřejných budov nepřístupných, a je proto nezbytné v zajišťování finanční podpory pokračovat i v další dekádě.

Ministerstva a další instituce v roce 2024 pokračovaly v realizaci či podpoře **osvětových a informačních aktivit**, a to zejména prostřednictvím dotačních programů (Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo kultury a Úřad vlády ČR). V rámci programů k vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením byl podpořen vznik **řady informačních a osvětových materiálů** a aktivit zaměřených na širokou veřejnost. Podporováno bylo také zajištění organizačně-administrativního servisu, prevence vzniku zdravotního postižení nebo chronického onemocnění a participace.

V rámci akcí Pacientského hubu byly v roce 2024 realizovány akce, které se věnovaly přístupnosti informací v digitálním prostoru a tématu specifík zdraví žen. Na jaře 2024 proběhla online akce „Přístupnost v digitálním prostoru (nejen) pro neslyšící“, na které se účastníci seznámili se základními principy přístupnosti v digitálním prostoru.

Justiční akademie uspořádala seminář „Právo EU v oblasti rovnosti“ (EU Equality Law), kterého se zúčastnilo 60 soudců, státních zástupců a dalších odborníků z 18 evropských zemí. Hlavními tématy byly rovnost práv, prevence diskriminace a ochrana práv osob se zdravotním postižením.

Hasičský záchranný sbor ČR aktualizoval mobilní aplikaci První psychická pomoc, která nyní obsahuje zásady krizové komunikace a asistence pro osoby se zdravotním znevýhodněním. V roce 2024 bylo organizováno 58 akcí zaměřených na osoby se zdravotním postižením, kterých se zúčastnilo 1 506 osob. V průběhu roku 2024 se také HZS ČR začal výrazněji věnovat osobám s mentálním a kombinovaným postižením širokého věkového spektra.

V oblasti **nezávislého života a života v rodině** byla v roce 2024 vyhlášena výzva Státního fondu podpory investic k podávání žádostí o podporu z programu Bytové domy bez bariér. Cílem programu je zkvalitnění bytového fondu odstraněním bariér pro pohyb v domě, při vstupu do domu a do výtahu, výstavbou osobních výtahů v bytových domech, které jimi nejsou a nikdy nebyly vybaveny a u kterých

jsou k tomu dány stavebně technické předpoklady, a výměnou osobních výtahů starších 10 let v bytových domech. Celková alokace programu je 400 milionů Kč.

V rámci podpory náhradní rodinné péče realizovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí („MPSV“) kampaň „My jsme taky dobrý děti“ na podporu náhradní péče pro děti s postižením, která na sociálních sítích oslovila více než 260 000 lidí. Dále byl novelizací zákona o sociálně-právní ochraně dětí upraven institut svěřenectví, který nyní umožňuje péči o dítě příbuznou či blízkou osobou na základě rozhodnutí soudu.

MPSV také provedlo celkovou aktualizaci příručky pro osoby se zdravotním postižením. Příručka přináší odpovědi na řadu důležitých otázek: kdo a za jakých podmínek má nárok na příspěvek na péči, jaká je jeho výše, kde může o dávky žádat, kdo o příspěvku rozhoduje, jaké dokumenty a tiskopisy žadatel potřebuje. Jsou tu i popsány sociální služby, které může osoba se zdravotním postižením využít a obsahuje informace platné k 1. lednu 2025. Její text je uveřejněn na stránkách MPSV.

S naplňováním práva na nezávislý a samostatný život je spojeno také právo na **přiměřené sociální zabezpečení** a poskytování pomoci a podpory zvláště zranitelným skupinám obyvatel. Ačkoliv se v gesci MPSV nedaří dlouhodobě realizovat řadu důležitých opatření, MPSV realizovalo i v roce 2024 řadu důležitých aktivit zaměřených na zlepšení sociální ochrany a kvality života osob se zdravotním postižením. Pokračovalo např. v realizaci projektu „Koordinace sociální ochrany v praxi – Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR“, v rámci kterého je poskytována i metodická podpora obcím, které realizují sociální práci v samostatné působnosti.

Důležitým a dlouho očekávaným milníkem v poskytování služeb na sociálně zdravotním pomezí je přijetí novely zákona o sociálních službách (zákon č. 38/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony). Nová úprava má zajistit osobám s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, ať už v důsledku zdravotního postižení, stárnutí nebo chronických onemocnění, možnost současného dlouhodobého využívání zdravotních i sociálních služeb. Zákon zavádí tzv. **sociálně zdravotní služby**, které umožní propojit sociální a zdravotní péči v jedné službě a zajistit efektivní koordinaci. Tyto služby bude možné poskytovat prostřednictvím zařízení, jako jsou centra denních služeb, stacionáře, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, domovy pro osoby se zdravotním postižením, centra duševního zdraví nebo odlehčovací služby. Novela také zavádí **stížnostní mechanismus**, který umožňuje podání stížnosti na kvalitu poskytované sociální služby přímo u poskytovatele. Zákon zároveň stanovuje postup pro vyřizování a prošetřování těchto stížností, což zvyšuje odpovědnost poskytovatelů a zaručuje transparentnost. Přijetí tohoto zákona výrazně přispěje ke zkvalitnění dlouhodobé péče a propojení zdravotních a sociálních služeb v České republice.

Oblast **zdraví a zdravotní péče** je další důležitou kapitolou Národního plánu. Ministerstvo zdravotnictví klade dlouhodobě důraz na zajištění kvalitní a přístupné péče pro všechny pacienty. V roce 2024 pokračoval projekt „Návrh systému komplexní sdílené zdravotně-sociální péče o pacienty se vzácnými onemocněními“, zaměřený na tvorbu obecných standardů pro systém péče o pacienty se vzácnými onemocněními.

Ministerstvo zdravotnictví také ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydalo dokument „Společné sdělení MŠMT a MZ k zajištění zdravotní podpory ve školách a školských zařízeních“, který upravuje zajištění zdravotní podpory pro chronicky nemocné děti ve školách. Dokument obsahuje speciální přílohu s podrobnými pokyny pro péči o děti s diabetem. Školy nyní mají jasnější návod, jak mohou zaměstnanci školy lépe reagovat na specifické zdravotní potřeby jednotlivých dětí. Materiál také podporuje lepší koordinaci mezi školami, rodiči a zdravotníky, což usnadní každodenní péči a účast dětí na školních aktivitách.

V oblasti **školství a vzdělávání** plní MŠMT dále zejména úkoly průběžného charakteru týkající se zajištění rovného přístupu ke vzdělávání v obecné rovině. V roce 2024 byly nově koncipovány stránky www.zapojmevsechny.cz, kde byla zřízena sekce Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato sekce je členěna podle jednotlivých typů znevýhodnění. Pro každou skupinu žáků s konkrétním typem znevýhodnění jsou informace strukturovány jednotným způsobem: dopady znevýhodnění na vzdělávání žáka, specifika vzdělávání žáků se znevýhodněním, specifika začleňování těchto žáků a týmová spolupráce při jejich podpoře. Na těchto stránkách také byly zveřejněny metodické materiály Národního pedagogického institutu ČR, které se vztahují ke vzdělávání žáků se sluchovým postižením v českém jazyce i v českém znakovém jazyce. Zároveň byly natočeny a zveřejněny dva metodické webináře, jak s těmito metodickými materiály pracovat.

V oblasti vysokého školství došlo k významnému kroku přijetím novely zákona o vysokých školách, která stanovuje povinnost zajistit dostatečná opatření pro vyrovnání příležitostí uchazečů a studentů se specifickými potřebami. Tato opatření se týkají jak přijímacích řízení, tak následného plnění studijních povinností a nově se vztahují i na soukromé vysoké školy. Dojde tak k zajištění rovných podmínek pro osoby se zdravotním postižením v rámci celého vysokého školství.

Pozitivní změny v oblasti přístupnosti televizního a rozhlasového vysílání přinesla novela zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Tato novela upřesňuje povinnosti provozovatelů při opatřování televizních pořadů titulky a audiopopisem a zároveň upravuje definici těchto prvků. Nově stanovuje, že celkový podíl zpřístupněných pořadů se bude počítat z celkové stopáže odvysílaných pořadů, namísto původního výpočtu na základě vysílacího času. Díky této změně tak dojde ke zvýšení počtu pořadů opatřených titulky a audiopopisem, což přispěje ke zlepšení přístupnosti vysílání pro osoby se zdravotním postižením.

V oblasti **kultury** bylo v roce 2024 navázáno na proces odstraňování bariér v kulturních objektech a zpřístupňování kulturních aktivit, kterým se Ministerstvo kultury dlouhodobě a systematicky zabývá, a to především v oblasti digitalizace. Národní muzeum zavedlo např. piktogramy pro uživatele českého znakového jazyka a vytvořilo videa tlumočená do znakového jazyka. Národní galerie představila novou podstránku „Otevřená kultura“, která obsahuje informace ve snadném čtení a videa ve znakovém jazyce. Zpřístupňována je kromě muzeí a expozic i celá řada dalších kulturních aktivit. Moravská galerie v Brně například v srpnu 2024 realizovala autorské literární čtení osob se zdravotním postižením v Uměleckoprůmyslovém muzeu.

Pro efektivní státní politiku vůči osobám se zdravotním postižením jsou klíčové nejen přesné a aktuální **statistické údaje**, ale také začlenění problematiky zdravotního postižení do strategických dokumentů. Výběrové šetření osob se zdravotním postižením provedené ČSÚ přineslo cenné informace o potřebách a bariérách, kterým osoby se zdravotním postižením čelí. Tyto údaje, spolu s připravovanou doplňkovou studií zaměřenou na děti a osoby žijící v institucích, tvoří důležitý podklad pro tvorbu politik a opatření, která skutečně reflektují jejich situaci.

3 Plnění opatření

Oblast č. 1: Obecné závazky a principy ochrany práv osob se zdravotním postižením

Tato oblast je zaměřena na zákaz diskriminace a zásadu rovného zacházení. Zákaz diskriminace se vztahuje na všechny oblasti života a je vyjádřen závazkem přijmout legislativní, administrativní a další opatření, která zohlední ochranu a podporu lidských práv osob se zdravotním postižením ve všech veřejných politikách a programech na celostátní i regionální úrovni.

Za účelem naplňování obecných zásad Úmluvy je nezbytné zvyšovat povědomí a informovanost společnosti o situaci osob se zdravotním postižením, zajistit respektování jejich práv a důstojnosti a napomáhat v boji proti stereotypům a předsudkům ve všech oblastech života.

Důležitým předpokladem pro naplňování zmíněných zásad je i zajišťování přístupnosti prostředí. Je nezbytné přijmout přiměřená opatření, která zajistí potřebné úpravy, napomohou odstraňování stávajících bariér a nevytváření bariér nových. Odpovídající úpravy by měly být prováděny ve všech oblastech, na základě principu univerzálního designu.

Pro kvalitu života osob se zdravotním postižením a jejich integraci je také důležité, jakým způsobem jsou společností vnímány a akceptovány. Povědomí o tématu zdravotního postižení je vhodné zvyšovat prostřednictvím vzdělávání, pořádáním osvětových akcí a zveřejňováním příkladů dobré praxe.

Je nezbytné neopomínat ani osvětu a informovanost těchto osob o jejich právech, o možnostech vzdělávání, pracovního uplatnění či o vhodných dostupných službách, ale i o tom, jak předcházet a bránit se možnému násilí a zneužívání.

1.1 Cíl: V rámci státní správy dodržovat princip rovnosti a nediskriminace osob se zdravotním postižením.

Opatření 1.1.1 Dbát, aby žádné opatření státní správy nemělo za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením, dodržovat princip komplexního plánování (univerzální design) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: Žádné opatření nemá za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MD:

Při realizaci projektů (materiálů) a opatření z nich vyplývajících je vždy kladen důraz zejména na pocit bezpečí a na dostupnost s ohledem na specifika osob se zvláštními potřebami, jako jsou např. senioři či osoby se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Osoby se zdravotním postižením představují jednu z nejzranitelnějších skupin na trhu práce. Tato skupina je nedostatečně konkurenceschopná, obtížný přístup k vhodnému zaměstnání je způsoben právě jejich zdravotním handicapem. Ministerstvo financí systémově podporuje zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Například při náboru nových zaměstnanců a zaměstnankyň uvádí přímo

v nabídce na volné místo: „Ministerstvo financí podporuje rovné pracovní a služební uplatnění žen a mužů, genderový antidiskriminační přístup při obsazování rozhodovacích pozic a zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve vazbě na specifické profesní a kvalifikační předpoklady.“ Antidiskriminační přístup ministerstvo uplatňuje i po přijetí „nováčka“. Noví zaměstnanci jsou povinně zařazeni do tzv. adaptačního procesu, který má zajistit rychlejší a snadnější zapracování na nové místo a přizpůsobení se novému pracovnímu prostředí. Pro efektivní orientaci a adaptaci jsou zvoleny vhodné nástroje s ohledem na vykonávané činnosti, znalosti a dosavadní zkušenosti „nováčka“. Součástí stanovené adaptační doby je i proškolení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Negativní roli při zaměstnávání osob se zdravotním postižením mohou sehrát i předsudky vůči osobám se zdravotním postižením. Tyto nežádoucí jevy je možné částečně eliminovat prostřednictvím firemního vzdělávání. Ministerstvo financí pravidelně každoročně realizuje vzdělávací aktivity ve spolupráci s Úřadem vlády a Kanceláří veřejného ochránce práv. Ministerstvo respektuje specifické potřeby osob se zdravotním postižením. Zaměstnanci si mohou dohodnout individuální nastavení pracovní doby, práci z domova nebo na zkrácený úvazek.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

V oblasti zpřístupňování prostor Ministerstva kultury pokračovala v roce 2024 implementace opatření dle Plánu zpřístupňování budov MK, č.j. MK 85471/2024.

Ministerstvo kultury, odbor informačních technologií a spisové služby, připravuje vytvoření nových webových stránek. V roce 2024 probíhaly interní diskuze o rozdělení kompetencí při správě obsahu a struktury webových stránek.

Další příklady plnění:

Národní filmový archiv se dlouhodobě snaží zlepšovat přístupnost v komunikaci s veřejností v rámci dostupných komunikačních kanálů. V prosinci 2024 spustil nový YouTube kanál Filmová klasika, kde zpřístupňuje vybrané filmy ze sbírky a tam, kde je to možné, filmy opatřuje titulky. Dlouhodobě se snaží zlepšovat přístupnost kina pro veřejnost se zdravotním znevýhodněním a v rámci zpětné vazby od diváctva nadále v tomto ohledu patří k velice dobře hodnoceným kinům. Pokladna kina i kavárna jsou bezbariérové. Ve foyer kina je k dispozici bezbariérová toaleta. Kino umožňuje vstup asistenčním psům. Doprovod diváků a diváček s hendikepem má nárok na vstup zdarma. Kino je vybaveno indukční smyčkou pro uživatele sluchadel a titulkovacím zařízením. Informace o přístupnosti kina uvádí na webových stránkách, které splňují kritéria přístupnosti pro osoby se ZP dle zákonných norem.

Národní knihovna ČR (NK ČR) dodržuje principy, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením. NK pravidelně aktualizuje stránky pro služby zdravotně znevýhodněným. V roce 2024 byla rozšířena možnost registrovat se vzdáleně (tj. bez fyzické přítomnosti v NK ČR) o další metodu, a to prostřednictvím datové schránky fyzické osoby. Prostředky vzdálené registrace využívají pro získání přístupu k online zdrojům NK ČR i osoby se zdravotním postižením. Důraz na přístupnost je kladen i na oblast webových stránek NK ČR, a to včetně nově připravované webové prezentace. Externí firmou byl vypracován audit přístupnosti.

Národní muzeum (NM) dlouhodobě usiluje o zpřístupnění své sbírky, objektů a aktivit všem skupinám návštěvníků. V roce 2024 proběhly v této oblasti následující aktivity:

- viditelné umístění piktogramu pro uživatele českého znakového jazyka („ČZJ“), který je z hlavní webové stránky přesměruje na příslušný obsah s tlumočením do ČZJ; piktogram umístěn k jazykovým mutacím;
- viditelné označení všech videí v ČZJ na webu NM příslušným piktogramem;
- pro efektivnější oslovení komunity neslyšících vznikl v roce 2024 nový typ pozvánek na akce pro tuto cílovou skupinu – jedná se o živé neformální představení akce nikoliv tlumočnickem, ale přímo uživatelem ČZJ. Tyto natočené pozvánky byly následně cíleně zaslány skupinám a organizacím, které sdružují neslyšící uživatele ČZJ. K propagaci byl nově využit také facebookový profil [do-muzea.cz](https://www.facebook.com/do-muzea.cz), jež je ve správě Centra pro prezentaci kulturního dědictví. V rámci akce byla propagována i možnost využití simultánního přepisu, čímž se rozšiřuje cílová skupina také o širokou skupinu návštěvníků s poruchami sluchu, kteří neovládají ČZJ.

Národní galerie v Praze (NGP) - Piktogram pro uživatele ČZJ byl po konzultaci se společností Deaf Friendly vložen na stránku: <https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/navstevnici-specificke-potreby>, na které jsou umístěna i videa s tlumočením do znakového jazyka. V roce 2024 byla vytvořena nová webová podstránka s názvem „Otevřená kultura“ (<https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/navstevnici-specificke-potreby>), která kromě videí pro uživatele ČZJ obsahuje informace dle metodiky Easy to read.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

MMR podporuje nestátní neziskové organizace. Na úseku bytové politiky se uplatňuje princip celoživotního bydlení v přirozeném prostředí jedince. Na úseku cestovního ruchu se zohledňují potřeby osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Přístupnost staveb se stala integrální součástí požadavků na výstavbu. Sekce veřejného investování, výstavby a sociálního začleňování spolupracovala se zmocněnkyní vlády pro lidská práva. Konkrétní podrobnosti obsahují vyjádření k plnění příslušných opatření.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

V resortu MO není přípustná žádná forma diskriminace, tudíž ani diskriminace osob se zdravotním postižením. Diskriminace v jakékoliv podobě je považována za sociálně nežádoucí jev. Rezort MO tyto preventivní úkoly plní a kontroluje v souladu s koncepčním dokumentem k primární prevenci rizikového chování a v souladu s vnitřním předpisem k primární prevenci rizikového chování personálu resortu MO.

Rovný přístup ke všem zaměstnancům v pracovním i služebním poměru je v rezortu důsledně uplatňován. To platí jak při přijímání zaměstnanců do pracovního/služebního poměru, tak při řešení personálních opatření. Dodržování zákazu diskriminace z hlediska zdravotního postižení, věku, pohlaví a dalších je naprostou samozřejmostí. Pro veškerý personál rezortu MO je k dispozici metodická pomůcka „Rovné zacházení s muži a ženami“ (čj. MO 831581/2024-7542), ve které jsou vysvětleny základní pojmy vztahující se k diskriminaci, uvedeny preventivní opatření, možné postupy při zjištění případů diskriminace a možné důsledky porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení. Jsou zde také uvedeny kontakty, kam se mohou všichni zaměstnanci obracet v případě, že dochází k porušení rovných příležitostí. Pro případ akutní pomoci je zřízena „Vojenská linka psychologické pomoci“.

Ochranu lidských práv v působnosti rezortu MO zabezpečuje Hlavní inspektor ochrany lidských práv (ombudsman). Již od roku 2013 provozuje ombudsman anonymní schránku ombudsman@mo.gov.cz. Tato oblast je v rámci AČR také sledována právními poradci, příslušníky komisí primární prevence rizikového chování, příp. vrchními praporčíky a kaplany.

Ministerstvo obrany u staveb důležitých pro obranu státu, které slouží nebo mají sloužit k zajišťování obrany státu a jsou zřizovány Ministerstvem obrany nebo právnickou osobou jím zřízenou nebo založenou a u staveb sloužících k plnění úkolů Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, plní úkol především zajištěním bezbariérového přístupu do objektů.

U staveb provedených v roce 2024 byly v souvislosti s technicko-koordinačními opatřeními provedeny tyto úpravy:

- 1) V Ústřední vojenské nemocnici Praha byla dokončena novostavba čtyřpodlažního parkovacího domu pro 397 parkovacích stání. Z toho je 13 stání vyčleněno pro osoby ZTP. V objektu je dále provedeno bezbariérové WC a výtah.
- 2) V rámci dokončené rekonstrukce památkově chráněného objektu „Lovecký zámeček Tří trubky“ na „Dům přírody Brd“ byly veškeré přízemní objekty upraveny tak, že umožňují pohyb návštěvníků ZTP (provedeny bezbariérové chodníky, rampy, chodby a bezbariérové WC).
- 3) V rámci dokončené rekonstrukce objektu „SPS Mimoň“ (jedná se o provozní objekt pracovníků VLS) byl proveden bezbariérový vstup do přízemí pomocí chodníkové rampy a bezbariérové WC.

- 4) V rámci dokončené rekonstrukce objektu skladů v Nových kasárnách Hradec Králové na objekt dětské skupiny byl celý objekt proveden jako bezbariérový včetně bezbariérového sociálního zařízení.
- 5) V rámci dokončené rekonstrukce části objektu Hradec Králové, Heyrovského č.p. 1213 na kanceláře a rekrutační středisko byly provedeny bezbariérové úpravy vstupu do objektu a WC.
- 6) V rámci právě dokončované novostavby vivária a laboratoří v areálu Fakulty vojenského zdravotnictví v Hradci Králové je celý objekt řešen jako bezbariérový (rampy, chodby, výtah a WC).
- 7) Byly dokončeny stavební úpravy objektu Vojenského výzkumného ústavu v Brně na adrese Veslařská 230, pro zajištění bezbariérového vstupu do objektu, v rámci kterých, byla provedena vestavba nového výtahu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

V resortu MPO jde především o dodržování rovného přístupu a zamezení jakékoliv diskriminace v rámci procesu náboru zaměstnanců (výběrová řízení, hodnocení, odměňování, vzdělávání, pracovních podmínek apod.). V rámci Národní politiky kvality ČR je rovněž dbáno na zásady univerzální přístupnosti – univerzálního designu (více viz opatření Národního plánu 1.3.5).

Podporována jsou také veškerá opatření, která jsou nezbytná pro výkon práce jak zdravotně postižených osob, tak při péči našich zaměstnanců o zdravotně postižené rodinné příslušníky:

- Sladování osobního a rodinného života se státní službou, využití klouzavé pracovní doby, výkon práce z jiného místa (týká se i zaměstnanců, kteří mají pečovatelské povinnosti o rodinné příslušníky);
- Možnost práce na zkrácené úvazky;
- Vzdělávání podporující zaměstnatelnost, přizpůsobivost, osobní rozvoj zaměstnanců (s dostupností k informovanosti o aktivním občanství osob se zdravotním postižením).

U operačních programů jsou projekty v rámci OP TAK povinny dodržovat horizontální principy udržitelného rozvoje, rovných příležitostí a nediskriminace a rovných příležitostí mužů a žen.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), jakož i další resortní organizace s celorepublikovou působností, tj. Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) a Úřad práce ČR (dále jen „ÚP ČR“), se při přijímání organizačních, legislativních i nelegislativních opatření, a při plánování stavebních úprav, investic a rozsáhlejších oprav administrativních budov snaží s ohledem na potřeby osob se zdravotním postižením v co nejvyšší míře uplatňovat princip komplexního plánování a univerzálního designu.

V rámci legislativního procesu je plnění tohoto úkolu zajištěno okruhem připomínkových míst, která se vyjadřují ke všem návrhům právních předpisů v působnosti MPSV.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSp:

Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „MSp“) důsledně předchází jakémukoliv jednání, které by znevýhodňovalo osoby se zdravotním postižením. Při obsazování volných služebních a pracovních míst jsou zajištěny rovné podmínky pro ženy i muže bez ohledu na zdravotní postižení, neboť hlavními kritérii jsou jejich odborné znalosti a kvalifikace. Proto každé oznámení o vyhlášení VŘ na služební místo obsahuje formulaci: „Služební úřad s ohledem na profesní a kvalifikační předpoklady podporuje přímé zaměstnávání osob se zdravotním postižením.“ V rámci pracovního uplatnění v MSp lze požádat o úpravu pracovní doby nebo zkrácení úvazku. Standardně je zde zavedena pružná pracovní

doba a po domluvě s představeným či nadřízeným lze využívat home office. Všechny uvedené možnosti byly osobami se zdravotním postižením v uplynulém roce 2024 využívány. Zároveň vůči nim nedocházelo k diskriminačnímu jednání a byla pro ně uplatňována jednotná pravidla ve všech oblastech, které se týkaly jejich zaměstnávání.

Dále lze např. uvést, že Kancelář vládního zmocněnce (dále jen „KVZ“) ve své veřejné databázi zveřejňuje překlady a anotace rozhodnutí mezinárodních orgánů ochrany lidských práv, včetně Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) a Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením, které se týkají osob s postižením. Nejvýznamnější z nich zveřejňuje také ve svém čtvrtletním Zpravodaji (<https://mezisoudy.cz/zpravodaj-kvz>), ve kterém byly za rok 2024 mimo jiné zveřejněny anotace rozsudků ESLP ve věcech:

- ▶ A. P. proti Arménii (prevence sexuálního zneužívání nezletilé osoby s mentálním postižením ve školním prostředí)
- ▶ T. V. proti Chorvatsku (policejní zásah proti osobě s duševním postižením)
- ▶ V. I. proti Moldavsku (nedobrovolné umístění a léčba nezletilého s lehkým mentálním postižením na psychiatrii)
- ▶ V. proti České republice (smrt pacienta na psychiatrii po policejním zásahu)
- ▶ Calvi a C. G. proti Itálii (povinnosti státu při umístění osoby do zařízení sociálních služeb)

KVZ také zveřejňuje tzv. tematické příručky k jednotlivým oblastem judikatury ESLP, které jsou dostupné na webové stránce <https://mezisoudy.cz/tematicke-priucky> a za rok 2024 zde byla publikována i tematické příručka k nedobrovolným hospitalizacím.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Princip opatření je pravidelně a průběžně naplňován. Při přijímání všech opatření státní správy je dodržován princip komplexního plánování (univerzální design) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením. Při přijímání legislativních předpisů je postupováno v souladu s hodnocením dopadů regulace, v nichž se hodnotí dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů. Jsou přijímány a upravovány legislativní předpisy za účelem zvýšení rovnosti osob se zdravotním postižením při vzdělávání. V oblasti regionálního školství je cílem podpořit spravedlivé a rovné šance a přístup ke kvalitnímu vzdělávání všech dětí, žáků a studentů, včetně dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Žádná výzva Operačního programu Jan Amos Komenský nesmí mít negativní vliv na osoby se zdravotním postižením. Pokud jde o podporu rovných příležitostí pro tyto osoby, v roce 2024 se naplno rozběhla realizace projektů z dvou výzev zaměřených na akční plánování v území – tvorbu a implementaci místních akčních plánů rozvoje vzdělávání a implementaci dlouhodobých záměrů krajů. Ve druhé polovině roku 2024 byly vyhlášeny výzvy Šablony pro MŠ a ZŠ II a Šablony pro SŠ a VOŠ II. Všechny zmíněné výzvy podporují aktivity zaměřené na rovné šance a přístup ke kvalitnímu vzdělávání všech dětí, žáků a studentů, včetně dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

V rámci výzvy Podpora pregraduální přípravy budoucích učitelů a učitelek dochází k vytváření bezpečného prostředí pro spolupráci se studentem, kdy je uplatňován rovný a férový přístup ke všem studentům učitelství bez ohledu na jejich pohlaví, národnost, vyznání, věk, sexuální orientaci, zdravotní postižení apod. s tím, že k tomuto přístupu jsou vedeni i studenti.

V rámci realizovaných projektů výzvy ESF+ pro VŠ dochází k podpoře studentů se specifickými potřebami prostřednictvím rozvoje specializovaných center, nastavením podmínek přijímacího řízení či přizpůsobením rámce vzdělávání těchto studentů. V rámci realizovaných projektů ERDF výzvy pro VŠ – studenti se SP dochází k pořízení vybavení pro studenty se specifickými potřebami (včetně softwarového i hardwarového) usnadňujícího či podporujícího jejich studium, pořízení vybavení pro pracovníky center pro práci se studenty se specifickými potřebami, zpřístupnění a adaptaci vysokoškolského prostředí pro studenty se specifickými potřebami a zpřístupnění a adaptaci vzdělávacích prostor pro potřeby studentů se specifickými potřebami, rekonstrukci, dobudování či vzniku center pro práci se studenty se specifickými potřebami či zpřístupnění a adaptaci prostor souvisejících se vzděláváním pro studenty se specifickými potřebami (např. chodeb, toalet, stravovacích prostor, kolejí, sportovišť atd.).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Nebylo navrženo žádné opatření s následkem přímé či nepřímé diskriminace osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Na MZ působí Pracovní skupina pro bezpečí pacientů a kvalitu zdravotní péče. V rámci tvorby systémových opatření Ministerstva zdravotnictví v oblasti kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb je dodržováno pravidlo plošné implementace, tzn., že zohledňuje všechny pacienty včetně pacientů s jakoukoli disabilitou.

Při tvorbě všech materiálů legislativní povahy jsou povinně vyhodnocovány jejich potenciální sociální dopady, včetně dopadů na osoby se zdravotním postižením jakožto specifickou sociální skupinu obyvatel, a to v souladu s Obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace (RIA). V rámci připomínkových řízení jsou oslovovány relevantní subjekty v rámci resortu i mimo něj (včetně organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením), které se mohou k jednotlivým opatřením, cílům, předpisům apod. vyjadřovat.

V rámci odboru zdravotní péče MZ vznikl speciální tým zaměřený na zlepšování ochrany a uplatňování práv pacientů, vč. pacientů se zdravotním postižením, při poskytování zdravotních služeb.

Na Ministerstvu zdravotnictví ČR probíhá od roku 2017 proces nastavení pravidel, mechanismů a podmínek, které určují, jak se patientské organizace mohou účastnit tvorby a implementace zdravotní politiky. Za tímto účelem vzniklo na Ministerstvu zdravotnictví samostatné oddělení podpory práv pacientů (OPP), které iniciovalo vznik Patientské rady jako stálého poradního orgánu ministra zdravotnictví a které průběžně zajišťuje participaci patientských organizací na procesech zdravotní politiky a vytváří podmínky pro tuto participaci (vzdělávání, informování, financování). Patientská rada je součástí připomínkových míst a má možnost se tak vyjadřovat ke všem resortním materiálům.

V roce 2024 probíhala 31. a 32. výzva vyhlášená Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, které spravuje Integrovaný regionální operační program (IROP) „Podpora rozvoje a dostupnosti zdravotní následné péče“, kdy je termín ukončení příjmu žádostí určeno na 30.6.2025. Výzvy jsou zaměřeny na zvýšení kvality, rozšíření spektra a dostupnosti poskytované následné lůžkové péče, v rámci které jsou podporovány modernizace a rekonstrukce lůžkových oddělení poskytujících následnou péči. Předmětem projektů může být infrastrukturní výstavba, přestavba a modernizaci pokojů či prostor pro individuální práci s pacienty nebo zavádění péče zdravotních odborností multidisciplinárních týmů – například: pořízení ergoterapeutického vybavení a rehabilitačních pomůcek. Výzvy také umožňují vybudovat infrastrukturu a pořídit vybavení pro péči o specifické pacienty, jako jsou pacienti s morbidní obezitou nebo pacienti s postcovidovým syndromem. V rámci investiční podpory následné lůžkové péče byly mezi požadované výstupy jednotlivých žadatelů začleněny i požadavky na zvýšení přístupnosti zdravotních služeb, která přímo souvisí k podpořenou následnou lůžkovou péčí, na individualizaci a zvýšení kvality podpořené zdravotní služby. Tato výzva byla dále v průběhu roku 2024 aktualizována a rozšířena o aktivitu zaměřenou na podporu rozvoje následné geriatrické a ostatní péče a podporu geriatrických ambulancí a stacionářů. Výzva obsahuje požadavky na zajištění přístupnosti budov i samotných služeb, a to prostřednictvím modernizace či pořízení adekvátního vybavení či úpravy nebo výstavby prostor. Díky nastaveným podmínkám výzev odpovídají geriatrické ambulance a stacionáře požadavkům na dostatečný prostor, soukromí a umožňují přítomnost doprovázejících osob.

Intervenční aktivity SZÚ (Státní zdravotní ústav) v rámci primární prevence infekčních a neinfekčních onemocnění a podpory zdravého životního stylu jsou realizovány tak, aby vyhovovaly i osobám se zdravotním postižením a tyto osoby nediskriminovaly. Interaktivní programy jsou realizovány ve spolupráci s organizacemi, které sdružují zdravotně postižené osoby, např. Česká unie neslyšících, Brněnská unie neslyšících, Moravská kavárna neslyšících, Tyfloservis, se školami se žáky se zdravotním postižením a se speciálními školami. Při realizaci uvedených programů je využíváno

tlumočení do znakové řeči, příp. jiná odborná pomoc (osobní asistent ve škole aj.), která zprostředkuje srozumitelnost sdělení pro postižené osoby.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZe:

Trvalé úsilí respektovat potřeby a uplatňovat princip tolerance u osob se zdravotním postižením plyne nejen ze zákoníku práce a zákona o státní službě, ale je doplněno interními akty Ministerstva zemědělství, jako je např. Etický kodex zaměstnanců Ministerstva zemědělství, který přímo zdůrazňuje etické hodnoty, nediskriminaci odlišných sociálních skupin, toleranci k jinakosti pohlaví, podporování rovných příležitostí všech zaměstnanců a zkvalitňování vzájemné spolupráce. Etický kodex je závaznou normou chování všech zaměstnanců resortu zemědělství. Ministerstvo zemědělství při výkonu svých činností klade značný důraz na zásady uvedené v Etickém kodexu, a to již od zahájení procesu výběrového řízení na nové zaměstnance.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

Odbor právně legislativní MZV v rámci své působnosti dbá na to, aby interní předpisy MZV, rozhodnutí ministra a společná rozhodnutí ministra a státního tajemníka, byly v souladu s obecně závaznými právními předpisy, a to včetně oblasti diskriminace osob se zdravotním postižením. Na dodržování principu komplexního plánování řešení (aby vyhovovala i osobám se zdravotním postižením) dohlížejí v rámci svých kompetencí zejména odbory služebních a pracovněprávních věcí, personální odbor, odbor správy majetku příp. další útvary ministerstva. Koordinaci v rámci MZV zajišťuje odbor kanceláře státního tajemníka a koncepčního řízení ve věcech státní služby.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Při přijímání opatření je dodržován princip komplexního plánování (univerzální design) s ohledem na osoby se zdravotním postižením. Tvorba legislativních předpisů a strategických materiálů je v souladu s hodnocením dopadů regulace, jejichž součástí je hodnocení dopadů ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů. V rámci vyhlášených veřejných zakázek je dodržován princip komplexního plánování (univerzální design) tak, aby řešení vyhovovalo i osobám se zdravotním postižením. Ministerstvo životního prostředí vždy dodržuje principy univerzálního designu při stavebních úpravách budov, komunikací i prostranství. Řada těchto prvků byla v minulosti již vybudována, včetně bezbariérového přístupu, označení výtahů Braillovým písmem, vybudování samostatného hygienického zázemí pro tělesně postižené osoby situovaného v přízemí budovy a v posledním období výměny plošiny pro vozíčkáře spojující jednotlivé mimoúrovňové části budovy za modernější a bezpečnější. Budova ministerstva je vybavena signalizací pro neslyšící osoby a bezpečnostními informačními značkami, které určují směr úniku ve snadno srozumitelné formě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ ÚV:

V rámci přípravy jednotlivých materiálů postupuje ÚV v souladu s principem komplexního plánování tak, aby žádné opatření nemělo za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením. Dbá se na to, aby navrhovaná řešení vyhovovala potřebám osob se zdravotním postižením. Žádné opatření, jež bylo přijato útvary spadajícími pod Sekci ekonomickou a správní Úřadu vlády ČR nemělo za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením.

Oddělení veřejných zakázek při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele dbá na důsledné dodržování zásady sociálně odpovědného zadávání, pokud je to vzhledem k povaze a smyslu zakázky vhodné.

Úřad vlády příležitostně využívá institutu vyhrazené veřejné zakázky, kterou je veřejná zakázka vyhrazena pouze pro dodavatele splňující zadávací podmínku, že zaměstnávají více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců a se kterými Úřad práce uzavřel písemnou dohodu o jejich uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.1.2 Při tvorbě strategických materiálů zohledňovat dopady na osoby se zdravotním postižením a jejich případné specifické požadavky.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: Při tvorbě strategických materiálů jsou zohledňovány i dopady na osoby se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MD:

V rámci přípravy strategických materiálů resortu dopravy je zohledňována problematika osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Při přípravě legislativních, koncepčních a strategických materiálů je na MF a všech jeho přímo řízených organizacích důsledně uplatňováno hledisko nediskriminace a rovného přístupu ke všem fyzickým osobám. Nediskriminační princip je implementován do všech služebních předpisů prostřednictvím ustanovení: „Při postupu podle Služebního řádu je třeba respektovat požadavky rovného zacházení. Služební úřad zajišťuje při výkonu práv a povinností rovný přístup v zacházení se všemi státními zaměstnanci v souladu s právními předpisy, zejména zákonem o státní službě, zákoníkem práce a zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů. Pod pojmem státní zaměstnanec se rozumí státní zaměstnanec nebo státní zaměstnankyně v závislosti na obsazení tohoto služebního místa mužem nebo ženou; uvedené platí obdobně pro další pojmy totožného charakteru“.

Zaměstnanci a zaměstnankyně Ministerstva financí, kteří se podílí na přípravě koncepčních, legislativních a nelegislativních materiálů předkládaných vládě, se každoročně účastní školení Úřadu vlády k používání Metodiky hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů pro materiály předkládané vládě České republiky. Metodika poskytuje jednotné vodítko pro provádění hodnocení dopadů regulace, aby bylo možné vyhovět dikci Legislativních pravidel vlády a Jednacího řádu vlády. Všechna personální opatření v rámci ministerstva jsou přijímána v souladu s Antidiskriminačním zákonem.

Veškerá kritéria pro zohledňování dopadů na osoby se zdravotním postižením a jejich případné specifické požadavky jsou maximálně zohledněna rovněž při tvorbě a schvalování nových strategických záměrů, které jsou spojeny např. s digitalizací a elektronizací Finanční správy České republiky a se zjednodušením plnění daňových povinností všem daňovým klientům.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

V oblasti legislativy Ministerstvo kultury v roce 2024 předložilo některé úpravy zákonů, které do jisté míry mají také dopad na osoby se zdravotním postižením:

Zákon č. 237/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2025. Cílem této novely je

reflektovat skutečnost, že se nacházíme v době rozvoje informační společnosti, nových technologií a digitálně přívětivé legislativy. Církev, náboženské společnosti i veřejnost vítají možnost digitalizace některých výstupů z církevních rejstříků a jejich propojení s dalšími informačními systémy veřejné správy. Tím se ušetří nemalé časové a finanční náklady veškerým subjektům, které potřebují z různých důvodů získat výpis z církevních rejstříků (např. banky, katastrální úřady, smluvní strany). Přestože právní úprava není primárně zaměřena na podporu rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, jsou tyto nové možnosti přínosem i pro ně.

Zákon č. 169/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2025. Tato novela umožní propojení Ústředního seznamu kulturních památek s registrem územní identifikace (RÚIAN) s katastrem nemovitostí ve vztahu k památkovým rezervacím, památkovým zónám a ochranným pásmům (nemovitých kulturních památek, nemovitých národních kulturních památek, památkových rezervací a památkových zón), které se budou zapisovat jako účelové územní prvky ve smyslu zákona o základních registrech. Toto propojení přinese potřebnou strojovou výměnu informací a údajů a uživatelům přesnější informace o předmětech ochrany. V souvislosti se zavedením nových účelových územních prvků je pak třeba stanovit přechodné období, ve kterém editor zapíše údaje o památkových ochranách do RÚIAN, a následně se provede kontrola těchto údajů a porovnání s údaji o památkových ochranách již v katastru nemovitostí evidovaných. Jelikož nelze přesně stanovit, jak dlouho tento proces potrvá, je stanovena pouze maximální doba jeho trvání s tím, že přesný okamžik této změny bude určen sdělením ve Sbírce zákonů. Náběh propojení RÚIAN s katastrem nemovitostí tedy proběhne postupně od data účinnosti novely. Přestože právní úprava není primárně zaměřena na podporu rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, jsou tyto nové možnosti přínosem i pro ně.

Zákon č. 480/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který zavádí i elektronický nástroj PORT. Navrhovaná právní úprava plně vyhovuje zásadám tvorby digitálně přívětivé legislativy, a to zakotvením agendového informačního systému Fondu jakožto informačního systému veřejné správy, který umožňuje dálkový přístup a slouží k poskytování digitálních služeb podle tohoto zákona a jeho propojením s novým webem Fondu. Hlavním přínosem PORT je především digitalizování a zefektivnění veškerých procesů týkajících se zejména poskytování podpory audiovize, poskytování filmových pobídek a agendy poplatkových přiznání. V podstatě veškerá komunikace žadatelů a poplatníků s Fondem by tak probíhala na jednom místě skrze jednotný systém. Tímto způsobem dojde k naplnění zásad digitálně přívětivé legislativy v praxi Fondu, a to zejména tím, že bude zpřístupněno vyřízení kompletní agendy Fondu co nejširšímu okruhu subjektů, přičemž bude garantováno poskytování obdobných služeb ze strany Fondu všem žadatelům rovným přístupem při zohlednění potřeb jednotlivých žadatelů. Při jeho provozování bude využíváno v co největší míře sdílení dokumentů a informací v elektronické podobě, přičemž tato služba bude založena na důvěryhodné elektronické identitě a elektronické identifikaci osob, splňující zásady kybernetické bezpečnosti. Tím by mělo výhledově rovněž dojít ke zkracování lhůt v rámci daných řízení, optimalizaci rozsahu výkonu veřejné správy a v neposlední řadě ke snižování administrativní zátěže jak na straně žadatelů a poplatníků, tak i Fondu, zvýšení komfortu na obou stranách a v neposlední řadě ušetření času. Přestože právní úprava není primárně zaměřena na podporu rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, jsou tyto nové možnosti přínosem i pro ně.

Další příklady plnění:

Střednědobá koncepce rozvoje Národního muzea pro roky 2019–2025 zahrnuje návštěvníky se zdravotním postižením s důrazem na zohledňování jejich specifických potřeb a požadavků, a to nejen v rámci výstavních prostor, ale zejména v roli aktivních účastníků vzdělávacích programů. Tato strategie byla plněna nadále i v roce 2024, což je patrné z řady aktivit pro návštěvníky se zdravotním postižením.

Moravská galerie v Brně předložila MK ČR novou střednědobou koncepci rozvoje instituce, jejíž platnost má začínat rokem 2024. Cíle koncepce zohledňují i potřeby osob se zdravotním postižením, a to jak z programového hlediska, tak i hlediska standardů dostupnosti.

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSBJ) zpracovalo novou střednědobou koncepci rozvoje muzea na období 2025–2030 (aktuálně ve fázi schvalování ze strany MK), ve které byly naplánovány některé aktivity směřující ke zlepšení přístupu zdravotně postižených, zejména při přípravě nových expozic.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

V roce 2024 byl vládou schválen jeden strategický dokument spadající do gesce MMR, a to Národní strategie veřejného zadávání v ČR pro období 2024–2028 (usnesení vlády z 21. února 2024 č. 117), kde se problematiky dopadu na osoby se zdravotním postižením týká kapitola environmentálně a sociálně odpovědné veřejné zadávání. Strategický dokument je k dispozici ke stažení zde: <https://mmr.gov.cz/cs/ostatni/web/novinky/narodni-strategie-verejneho-zadavani-umozni-naplno>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

Pokud se jedná o přípravu strategických materiálů, které se týkají fyzických osob, je sekce státního tajemníka MO připomínkovým místem. V takovém případě je sledováno rovné zacházení a rovný přístup ke všem osobám ze všech důvodů stanovených antidiskriminačním zákonem, tedy i z důvodu zdravotního postižení.

V hodnoceném období byly aktualizovány dva koncepční materiály, „Koncepce výstavby systému velení a řízení AČR“ a „Koncepce obranného aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací na období 2023 až 2029“, ve kterých nebylo relevantní hodnotit dimenzi zdravotního postižení.

Pro doplnění uvádíme, že resort MO je a vždy bude v tomto ohledu velmi specifickým resortem.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Útvary MPO vždy zohledňují při tvorbě strategických materiálů dopady na osoby se zdravotním postižením a jejich případné specifické požadavky. Stejně tak v rámci mezirezortních připomínkových řízení jsou při posuzování legislativních a nelegislativních materiálů hodnoceny dopady regulace na všechny podnikatele, tedy i na podnikající zdravotně postižené osoby.

V roce 2024 se konkrétně jednalo o Nařízení vlády 139/2024 Sb. o podmínkách uplatnění zvláštních práv zranitelného zákazníka – toto nařízení vlády ukládá dodavatelům elektrické energie povinnost zajistit elektrickou energii pro zranitelného zákazníka i v době dlouhodobého energetického výpadku. Jedná se o ochranu osob, které využívají například oxygenerátory, domácí dialýzu, nebo těch, kteří potřebují antidekubitní matrace apod.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Při přijímání legislativních opatření postupuje MPSV podle Legislativních pravidel vlády a Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA). Spolupráce se zástupci organizací osob se ZP je v rámci legislativního procesu zajištěná mj. též jejich začleněním do okruhu připomínkových míst, která se vyjadřují k návrhům právních předpisů.

V rámci přípravy změn právní úpravy v předpisech upravujících problematiku nepojistných sociálních dávek, důchodového a nemocenského pojištění nebo zaměstnanosti uplatňuje MPSV vždy princip rovného zacházení se všemi osobami; žádná skupina osob, tedy ani osoby se ZP, není diskriminována. Důraz je kladen i na zohlednění péče o osoby se ZP, jak pokud jde o postavení pečujících osob, jejich podporu v oblasti sociálních služeb, popř. jejich nároky v důchodové oblasti a oblasti nemocenského pojištění.

Při tvorbě strategických materiálů zohledňuje ČSSZ dopady na osoby se ZP, resp. vytváří takové cíle, ze kterých mají přínos jak osoby bez zdravotního postižení, tak osoby se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSp:

MSp v rámci procesu tvorby nových a změn stávajících vnitřních předpisů zodpovědně dbá na jejich posouzení z hlediska dopadů na osoby se zdravotním postižením. Totéž činí při zpracovávání stanovisek k připravovaným právním předpisům nebo v rámci připomínkových řízení k materiálům do vlády. Všechny získané poznatky jsou následně vyhodnocovány a je jim věnována patřičná pozornost. Problematika rovného zacházení s osobami se zdravotním postižením je soustavně rozšiřována také směrem k nově přijatým zaměstnancům.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Při tvorbě strategických dokumentů je dbáno na zohledňování uvedených principů. Oddělení strategií sekce vzdělávání a mládeže systematicky téma začleňuje do nových či aktualizovaných koncepcí a zohledňuje dopady na osoby se zdravotním postižením a také dbá u materiálů jiných resortů v opatřeních s gestorstvím MŠMT na takový přístup. Koncem roku 2023 byl schválen Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na léta 2023-2027, kde se téma přímo propsalo v rámci průřezových témat. MŠMT v roce 2024 připravilo koncepci Cílená opatření v oblasti systémové podpory dětského duševního zdraví a koncepční dokument Mládež v pohybu a ve zdraví, kde téma zohlednilo. Od roku 2024 připravuje Koncepci v oblasti mládeže, která je realizována MŠMT ve spolupráci s panelem mládeže (v rámci členství jsou i osoby zdravotně postižené) a která bude finalizována v roce 2025.

V roce 2024 také vzniklo Společné sdělení MŠMT a MZ k zajištění zdravotní podpory ve školách a školských zařízeních, které upravuje zajištění zdravotní podpory pro chronicky nemocné děti ve školách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra zohledňuje při tvorbě strategických materiálů dopady na OZP a jejich specifické požadavky.

Pro příklad uvádíme plnění jednoho z odborných útvarů Ministerstva vnitra, které zohledňuje potřeby obětí (mezi které mohou patřit i OZP) ve strategických materiálech, kterými jsou zejména Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027, schválené usnesením vlády České republiky č. 276 ze dne 6. dubna 2022, a navazujícího implementačního plánu a Národní strategii boje proti obchodování s lidmi na léta 2020 až 2023, jejíž platnost byla prodloužena do konce roku 2024. V obou strategických materiálech jsou samostatnou kapitolou oběti trestných činů, na které je pamatováno v rámci plánovaných aktivit. Ve strategii prevence kriminality jsou opatření v rámci specifických cílů zaměřené na:

- zapojení specialistů PČR do šíření dobré praxe a manuálu pomoci obětem domácího násilí do interní firemní kultury a péče o zaměstnance;
- zvyšování důvěry PČR při práci s obětí – využívání nové metodiky pro identifikaci obětí (oběť – zvláště zranitelná oběť), v maximální možné míře využívání speciálních výslechových místností (dále jen „SVM“) při práci se zvláště zranitelnou obětí, informovat veřejnost o práci policie s obětí;
- pokračování v modernizaci vybudované sítě SVM;
- zvýšení podpory a ochrany osob poškozených v přestupkovém řízení;
- vytvoření a zpřístupnění videa s poučením oběti podle zákona o obětech trestných činů v roce 2025 budou tato videa tlumočena do znakové řeči a titulků.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

MZ v roce 2024 dokončilo tvorbu „Národního plánu rozvoje geriatrické péče v České republice do roku 2035“, kdy v rámci připomínkového řízení oslovilo mimo jiné i NRZP ČR a Radu seniorů. S oběma

organizacemi je pevně počítáno při tvorbě navazujících implementačních plánů. V tomto smyslu již bylo s organizacemi i komunikováno.

Obě uvedené organizace dostaly dále k dispozici v rámci připomínkového řízení i „Národní kardiovaskulární plán na období 2025-2035“.

V roce 2024 probíhala realizace projektu „Podpora plánování rozvoje integrované zdravotní a sociální péče“ (CZ.03.02.02/00/22_046/0003791) v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus, spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského sociálního fondu. Jeho cílem je připravit doporučený postup pro tvorbu krajských zdravotně sociálních plánů, který bude následně pilotován až ve 4 krajích a doporučen k implementaci ve všech krajích ČR, vznikla Koncepční skupina projektu. Tato skupina má za úkol připomínkovat a verifikovat konečné výstupy projektových aktivit. Členy koncepční skupiny jsou mimo další i zástupci NRZP ČR a Rady seniorů.

Strategické dokumenty týkající se poskytování zdravotních služeb jsou připomínkovány přímo osobami se zdravotním postižením, a to prostřednictvím Pacientské rady ministra zdravotnictví (dále jen „Pacientská rada“). Pacientská rada je poradní orgán ministra, jehož členové jsou zapojeni do vnitřních připomínkových řízení k legislativním a nelegislativním materiálům připravovaným MZ, včetně koncepčních materiálů, jsou členy pracovních skupin a komisí MZD i mezíresortních pracovních skupin. Gesčním útvarem Pacientské rady je Oddělení podpory práv pacientů (OPP), jehož agendou je mimo jiné zapojování zástupců pacientů, vč. osob se zdravotním postižením do rozhodovacích a připomínkových procesů na MZD. OPP připravilo Koncepci participace v MZD, jejíž součástí bude také Metodika konkrétních postupů, jak v rámci vnitřního chodu MZD zapojovat aktéry včetně zástupců pacientů do procesů tvorby a implementace zdravotní politiky. Postupujeme dle principu participace, tj. že dopady na osoby se zdravotním postižením nejlépe zhodnotí právě zástupce této konkrétní skupiny osob. Proto tito zástupci mají přístup k připomínkování a dalším procesům.

Strategické dokumenty, které SZÚ v rámci své činnosti připomínkuje, vždy zohledňují dopady na osoby se zdravotním postižením, příp. jejich specifické požadavky. V případě tvorby vlastních materiálů využívaných v rámci aktivit SZÚ jsou vždy respektovány potřeby osob se zdravotním postižením, příp. je s nimi napřímo počítáno.

V roce 2024 pokračovala realizace projektu „Návrh systému komplexní sdílené zdravotně-sociální péče o pacienty se vzácnými onemocněními“ – SYPOVO (CZ.03.02.02/00/22_046/0002450) v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus, spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského sociálního fondu. Projekt je zaměřen na tvorbu obecných standardů pro systém péče o pacienty se vzácnými onemocněními. Ta zahrnuje vysoce specializovanou, specializovanou, všeobecnou a primární zdravotní péči, péči paliativní a sociální. V pracovní skupině projektu je i 5 zástupců patientských organizací věnujících se vzácným onemocněním. Plánovaná realizace projektu je od 1. července 2023 do 30. června 2026.

Ministerstvo zdravotnictví podpořilo v roce 2024 NNO podporující osoby se zdravotním postižením ze svého dotačního programu Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče v rámci priorit:

- edukace v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí pro děti, osoby se zdravotním postižením a seniory,
- koordinace péče pro osoby s chronickým onemocněním, vzácným onemocněním nebo zdravotním postižením v oblasti zajištění služeb dlouhodobé péče ve smyslu komplexní podpory v oblasti zdravotní a sociální péče prostřednictvím případového vedení, podpory činnosti zdravotně-sociálních pracovníků a podpory informovanosti osob s chronickým onemocněním, vzácným onemocněním, osob se zdravotním postižením a jejich laických pečujících
- podpora zapojení pacientů do tvorby zdravotních politik formou zjišťování potřeb pacientů a zpětné vazby od pacientů (patient-reported evidence/outcomes)
- zlepšení kvality života lidí s neurodegenerativním onemocněním,
- podpora patientských a rodičovských organizací v jejich stabilizaci a rozvoji nastavením či změnou vnitřního fungování, včetně nastavení způsobu financování, nastavení fungování svépomocných a informačních aktivit, tedy komunikace se členy i se subjekty v jejich zájmovém okruhu
- zapojení peer konzultantů do služeb péče o duševní zdraví

- vydávání edukačních materiálů zaměřených na paliativní hospicovou péči určených pro odbornou i širokou veřejnost
- podpora edukačních aktivit zaměřených na paliativní hospicovou péči
- vzdělávání zdravotnických pracovníků v oblastech poskytování zdravotní péče pacientům v terminálním stadiu onemocnění a zvyšování její kvality

Při Národním centru ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů pokračovala činnost pracovní skupiny se zaměřením na oblast podpory neformálních pečujících, kde mají své zástupce nejen MZ a MPSV, ale i některé pověřené patientské organizace. Pracovní skupina pracuje v současné době na vzniku metodiky pro vzdělavatele věnující se zvyšování a podpoře informovanosti neformálních pečujících.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZe:

Při přijímání organizačních a faktických opatření, která mají dopad do života občanů, je resortem Ministerstva zemědělství uplatňován princip komplexního plánování, a to včetně činností, které jsou zajišťovány v regionech. V rámci legislativních materiálů je tento aspekt zohledněn při tvorbě důvodových zpráv k jednotlivým právním předpisům. Sociální aspekt a zohlednění potřeb osob se zdravotním postižením se promítá rovněž do tvorby nejen všech resortních materiálů, ale je uplatňován i ve spolupráci s ostatními resorty. I v roce 2024 se Ministerstvo zemědělství aktivně podílelo na přípravě zákona o integračním sociálním podniku. Dalším připravovaným materiálem resortu zemědělství, kde jsou zohledňovány potřeby osob se zdravotním postižením žijících na venkově, je Strategie resortu MZe s výhledem do roku 2030.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

Odbor politického plánování MZV, jako gesčně příslušný a koordinační útvar v rámci MZV, které je zřizovatelem výzkumné organizace Ústav mezinárodních vztahů (ÚMV), upozorňuje pravidelně vedení ÚMV na potřebu věnovat pozornost problematice Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením při tvorbě strategických materiálů. V roce 2024 zaměstnal ÚMV jednoho pracovníka OZP po dobu 4 měsíců.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Při tvorbě strategických materiálů jsou zohledňovány také dopady na osoby se zdravotním postižením. Lze doložit například 2. implementačním plánem Strategického rámce Česká republika 2030 (pro roky 2022–2025), který zohledňuje dopady na osoby se zdravotním postižením, konkrétně ve specifickém cíli 2.2 a 3.4, kde jsou požadavky zohledňovány zejména v kontextu trhu práce, zaměstnanosti a diskriminace a dále na programovém dokumentu Operační program Spravedlivá transformace. Ministerstvo životního prostředí (specificky odd. 842) je hlavním tvůrcem a gestorem Strategického rámce Česká republika 2030. Nejenže tento zastřešující strategický dokument zohledňuje dopady na osoby se zdravotním postižením, ale i ve svých strategických a specifických cílech se přímo zaměřuje na podporu osob se zdravotním postižením, narovnání jejich práv a eliminaci nerovností, ke kterým dochází v důsledku zdravotního znevýhodnění. Jedná se zejména o cíle:

2.2 Přístup k důstojné práci se rozšiřuje i pro skupiny, které jsou na trhu práce dosud znevýhodněné.

3.4 Je zajištěn rovný přístup k osobám ohroženým diskriminací. Zvláštní důraz je kladen na předcházení vícečetné diskriminaci.

3.5 Snižují se vlivy způsobující nerovnosti v oblasti zdraví.

Strategický rámec ČR 2030 byl v roce 2024 aktualizován, přičemž stále zachoval silný důraz na potřeby a podporu osob se zdravotním postižením. Skrze tento strategický dokument dochází k plnění opatření 1.1.2.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ ÚV:

Při tvorbě veškerých strategických materiálů ÚV dbá na otevřený přístup ke všem zaměstnancům a současně zohledňuje specifické potřeby jednotlivců. V roce 2024 nebyly Sekcí pro právo a ekonomiku ÚV vytvářeny strategické materiály, jež by mohly mít dopady na osoby se zdravotním postižením a jejich případné specifické požadavky.

V rámci ÚV je realizován projekt „Zavádění řízení kvality v Úřadu vlády ČR“. Byl schválen strategický materiál s názvem „Strategické cíle Úřadu vlády ČR pro období 2021–2025“, který se zabývá otázkou kontinuálního profesního růstu a mapuje podporu rozvoje lidských zdrojů ve vztahu ke všem zaměstnancům v ÚV. Cíle byly formulovány tak, aby jejich realizace neměla žádný negativní dopad na podporu rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.2 Cíl: Podpora krajské samosprávy v oblasti dodržování principu rovnosti a nediskriminace osob se zdravotním postižením.

Opatření 1.2.1 Metodicky podporovat přípravu, realizaci a průběžné monitorování krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: VVOZP

Spolupráce: NRZP ČR

Indikátor: Kraje jsou v uvedené oblasti metodicky podporovány.

PLNĚNÍ RVOZP (dříve VVOZP):

Sekretariát RVOZP působí jako metodické a poradenské místo, na které se mohou krajské úřady obracet v záležitostech týkajících se přípravy a realizace krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Pro koordinaci a výměnu zkušeností v této oblasti pracuje při RVOZP Výbor pro regionální rozvoj, jehož členy jsou zástupci jednotlivých krajů, do jejichž působnosti příprava a realizace krajských plánů náleží. Jednání výboru bylo v roce 2024 zaměřeno zejména na aktuální stav krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a jejich monitorování, financování sociálních služeb a připravovanou novelu zákona o sociálních službách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP ČR:

Krajské plány vyrovnávání příležitostí jsou efektivním nástrojem k prosazování klíčových témat podstatných pro každodenní život OZP ve všech 14 krajích ČR. NRZP ČR se účastní tvorby, realizace, monitoringu a aktualizace těchto plánů a v případě potřeby iniciuje opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Plnění těchto krajských plánů průběžně monitorujeme a vyhodnocujeme. Krajské plány se zabývají zejména tématy jako: dostupnost bezbariérové veřejné dopravy, dostupnost vzdělání, podpora zaměstnávání a zaměstnavatelů zaměstnávajících OZP, dostupnost a rozvoj zdravotních, sociálních a návazných služeb.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.2.2 Poskytovat metodickou podporu územním samosprávným celkům v oblasti problematiky osob se zdravotním postižením v působnosti daného gestora.

Termín: průběžně

Gestor: MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZe

Indikátor: Je poskytována metodická podpora jednotlivými resorty v uvedené oblasti.

PLNĚNÍ MPO:

Dlouhodobá spolupráce s územními samosprávnými celky je zajištěna účastí zástupce MPO v Řídícím výboru pro lidské zdroje při realizaci Strategického plánu rozvoje veřejné správy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2024 pokračovala realizace projektu Koordinace sociální ochrany v praxi, Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR, prostřednictvím kterého je zajišťována mj. i metodická podpora obcím, které realizují sociální práci v samostatné působnosti v rámci výzvy č. 008, vyhlášené v Operačním programu Zaměstnanost Plus (dále jen „OPZ+“).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Probíhají jednání MŠMT se zástupci krajů. MŠMT poskytuje metodickou podporu zřizovatelům (tedy i územně samosprávným celkům) v oblasti jejich zřizovatelské role vůči školám a školským zařízením, která zřizují. Problematika osob se zdravotním postižením je zahrnuta v oblasti metodické podpory inkluzivního vzdělávání. V roce 2023 byl zahájen projekt Střední článek podpory, jehož cílem je nastavit systémovou podporu ředitelům a ředitelkám škol a jejich zřizovatelům. Střední článek podpory je doplněním vzdělávacího systému, který má vést ke zvýšení profesionalizace vedení škol i výkonu role zřizovatelů, efektivnímu nastavení vzdělávací soustavy a vytváření rovných podmínek pro vzdělávání.

V rámci činnosti Národního pedagogického institutu ČR funguje síť krajských koordinátorů pro oblast logopedické péče, poruch autistického spektra a nadání, kteří poskytují metodickou podporu v území.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023-2027 umožňuje zápis základních škol zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona při reálné potřebě navyšování kapacit těchto škol v kraji. Proběhlo připomínkování dlouhodobých záměrů krajů, v rámci něhož byly kraje upozorňovány, aby umožňovaly navyšování kapacit škol zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona v případě, že jsou nedostatečné pro vzdělávání žáků, kteří tento způsob vzdělávání mají v doporučení školského poradenského zařízení. Bylo rovněž připomínáno umožnění posílení personálního zajištění školských poradenských zařízení v krajích, kde je vysoký průměrný počet klientů na odborného pracovníka.

V roce 2023 byly v Operačním programu Jan Amos Komenský vyhlášeny dvě výzvy zaměřené na akční plánování v území – tvorbu a implementaci místních akčních plánů vzdělávání a implementaci dlouhodobých záměrů krajů, jejichž cílem je podpora společného plánování a sdílení aktivit v území vedoucí ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání včetně organizací neformálního vzdělávání v místě zaměřená zejména na společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce. Projekty obou výzev jsou nadále v realizaci i v roce 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra při zprostředkovávání informací směřovaných k územním samosprávným celkům dlouhodobě spolupracuje zejména s Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem pro místní rozvoj, a v neposlední řadě i neziskovými organizacemi.

Konkrétní výstupy průběžného plnění:

Zprostředkování informací o zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve státní správě a samosprávě proběhlo na poradě Ministerstva vnitra s tajemníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a tajemníky městských částí hlavního města Prahy, která se uskutečnila dne 19. března 2024 v Benešově.

Forma spolupráce: prezentace na poradách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2024 probíhala realizace projektu „Podpora plánování rozvoje integrované zdravotní a sociální péče“ (CZ.03.02.02/00/22_046/0003791) v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus, spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského sociálního fondu. Nefinančním partnerem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Cílem projektu je vytvořit doporučený postup pro tvorbu krajských zdravotně sociálních plánů, který bude pilotován ve čtyřech vybraných krajích a následně doporučen k implementaci ve všech krajích České republiky. Koncepční skupina projektu je složena mimo další i ze zástupců NRZP, Rady seniorů a Pacientské rady. V rámci pracovní skupiny projektu dostaly všechny kraje možnost nominovat svého odborného konzultanta, který bude projekt s agendami svého kraje propojovat a zajišťovat součinnost. Tato spolupráce byla úspěšná a všechny výstupy projektu byly konzultanty nejen oponovány, ale od počátku vycházely z jejich podnětů. Pilotní projekt bude probíhat od června 2025 do září 2026, a to za účasti až 4 vybraných krajů. V rámci pilotních projektů vzniknou koordinační týmy složené ze zástupců sociálních a zdravotních sekcí krajů, zástupců zdravotních pojišťoven, zástupců pacientů/klientů zdravotních a sociálních služeb, zástupců poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb datových analytiků apod.

Veškeré aktivity, které SZÚ realizuje za účelem zvyšování zdravotní gramotnosti populace, jsou otevřeny osobám se zdravotním postižením. Jedná se o různé typy akcí určené buď konkrétní cílové skupině (např. projekt Podpora zdraví v rodinách, reg. č. CZ. 03. 02. /00/22_005/0000723 OPZ+ ESF, akce ve školách a školských zařízeních aj.) nebo akce typu Dny zdraví, Pochody proti Alzheimeru, pohybové aktivity - Aktivní Česko, Parky v pohybu, při příležitosti Významných dní ve zdravotnictví, které jsou určené pro širokou veřejnost. Činnost SZÚ není primárně zaměřena na handicapované osoby, ale Centrum podpory veřejného zdraví SZÚ přizpůsobuje realizaci interaktivních programů bariérám handicapovaných osob, např. tlumočení do znakové řeči, využívání instruktážních modelů a názorných pomůcek aj.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZe:

Pro metodickou podporu a informovanost o problematice osob se zdravotním postižením vydalo Ministerstvo zemědělství publikaci Příručka pro zemědělce a veřejnou správu v oblasti podpory a realizace sociálního zemědělství v ČR. Metodická podpora byla dále poskytována na individuální bázi a prostřednictvím dotačních titulů na podporu farmářů. V otázkách péče o zdravotně postižené občany a s tím spojené sociální integrace na venkově Ministerstvo zemědělství spolupracuje s Ministerstvem práce a sociálních věcí. Od roku 2024 má Ministerstvo zemědělství zastoupení v projektu Ministerstva práce a sociálních věcí Rozvoj ekosystému sociálního podnikání. Cílem jeho zástupců bude mimo jiné přenos informací o zaměstnávání osob se zdravotním postižením zájemcům z řad zemědělských producentů a zpracovatelů, a to na úrovni krajů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.3 Cíl: Podpora navyšování počtu výrobků, služeb, vybavení a zařízení navrhovaných s dodržováním pravidel univerzálního designu používaných v běžném životě.

Opatření 1.3.3 Na základě textu technické normy ČSN ISO 17069 Přístupnost – Opatření a pomůcky pro přístupné zasedání zpracovat elektronickou brožuru obsahující vhodná

opatření, způsob podpory a pomůcky pro usnadnění a plnohodnotnou účast osob se zdravotním postižením na zasedáních.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPO (ČAS) ve spolupráci s VVOZP

Indikátor: Byla zpracována a zveřejněna uvedená elektronická brožura.

PLNĚNÍ MPO (ČAS):

Původně mělo toto opatření termín 31.12.2023. Ten nebylo možné splnit, neboť prvotní autor publikace odmítl spolupráci z důvodu vytíženosti. Publikace však zůstala v edičním plánu rovněž pro rok 2024 s tím, že hledáme nového experta. U tohoto opatření jsme v závěrečné zprávě za rok 2023 žádali o posun termínu, a to do 31. 12. 2024.

Aktuální stav: dokument, na jehož základě měla brožura vzniknout, byl zrušen. Nyní se čeká, jaký bude další vývoj, kdy vznikne dokument nový a jaké z něj vyplynou požadavky.

Z uvedeného důvodu a na základě jednání resortů k plnění opatření NP, které se konalo dne 18.11.2024, žádáme o posun termínu plnění do konce roku 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ RVOZP (dříve VVOZP):

Sekretariát RVOZP nebyl vyzván ke spolupráci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 1.3.4 V souvislosti s přijetím EAA realizovat informační aktivity určené dotčeným výrobcům (např. formou seminářů a workshopů).

Termín: průběžně

Gestor: MPO

Indikátor: Ve sledovaném období se uskutečnily uvedené informační aktivity.

PLNĚNÍ MPO:

Zákon o požadavcích na přístupnost některých výrobků a služeb byl přijat na konci roku 2023. Za tímto účelem byla na internetových stránkách MPO zřízena sekce pro přístupnost výrobků a služeb. Zde jsou zveřejňované a průběžně aktualizované informace týkající se uvedeného zákona, např. návodné dokumenty, které pomohou se v novém zákoně zorientovat hospodářským subjektům (výrobcům, dovozcům, distributorům a poskytovatelům služeb) a spotřebitelům. Dále jsou zde informace o průběhu přípravy technických norem, které budou pro tuto oblast použitelné, prezentace a další.

V roce 2024 se uskutečnila také řada schůzek mezi zástupci MPO a subjekty podnikatelského sektoru, subjekty veřejné správy (které budou vykonávat zejména dozor) a spotřebiteli (zejména zástupci osob se zdravotním postižením). Tyto schůzky se uskutečnily se zástupci podnikatelského sektoru v oblasti vydávání elektronických knih, pojišťoven, provozovatelů platebních terminálů a dalších. Dále se uskutečnily schůzky se zástupci subjektů veřejné správy (s Českou obchodní inspekcí, s Ministerstvem financí, s Ministerstvem kultury) a se zástupci Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením.

V listopadu 2024 se zástupci MPO účastnili konference INSPO 2024, která se zaměřuje na technologie pro osoby se specifickými potřebami, kde část byla věnována zákonu o přístupnosti některých výrobků a služeb. MPO o přijetí zákona informovalo zástupce všech dotčených orgánů dozoru, aby se mohly na tuto skutečnost připravit. Dále bylo požádáno Ministerstvo práce a sociálních

věcí, které je v častém kontaktu s osobami se zdravotním postižením, aby v případě možnosti mezi těmito osobami šířilo povědomí o této právní úpravě.

MPO také průběžně odpovídá na četné písemné dotazy zejména ze strany soukromého sektoru. Pro účely přístupnosti výrobků a služeb byla rovněž zřízena e-mailová adresa pristupnost@mpo.gov.cz. Dle potřeby je MPO připraveno v rámci svých možností napomáhat příslušným orgánům dozoru s výkladem zákona, případně se zpracováním metodických dokumentů.

V lednu 2025 se uskutečnilo jednání se zástupci Českého telekomunikačního úřadu, který bude vykonávat dozor v oblasti elektronických komunikací. Na únor 2025 je plánované jednání se zástupci poskytovatelů služeb elektronických komunikací. V dohledné době se pravděpodobně uskuteční jednání se zástupci Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru ohledně přístupnosti tísňové linky 112.

Potenciálně se jeví jako vhodná spolupráce s Digitální a informační agenturou (DIA), která je gestorem zákona č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a změny zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Pro tyto účely zpracovala DIA rozsáhlou metodickou pomůcku, která je využitelná i pro účely zákona o přístupnosti některých výrobků a služeb.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.3.5 Podporovat výzkum a vývoj výrobků, služeb, vybavení a zařízení navrhovaných v souladu s pravidly univerzálního designu a nových technologií, včetně informačních a komunikačních, vhodných pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPO

Indikátor: Výzkum a vývoj těchto výrobků, služeb a technologií je podporován.

PLNĚNÍ MPO:

Usnesením vlády ČR č. 422 ze dne 14. června 2023 byla schválena Národní politika kvality ČR pro roky 2023–2030 zpracovaná Radou kvality ČR zřízenou při MPO, která vyjadřuje záměry a zaměření vlády ČR ve vztahu ke kvalitě, podporuje a propaguje kvalitu života občanů, udržitelnost a konkurenceschopnost ČR.

Mezi komplexní záměry kvality NPK ČR 2030, které mají působnost přes všechny „oblasti života“ NPK ČR (vzdělávání, průmysl, stavebnictví, životní prostředí, práce a služby sociálního začleňování, ochrana spotřebitele, zdravotnictví apod.), byla z důvodu plnění opatření 1.3.5 zařazena podpora osob se specifickými potřebami, kde je jedním z cílů stimulovat výrobce a poskytovatele služeb, aby na trh uváděli produkty (výrobky a služby) splňující i zásady univerzálního designu a užití. Směřovat je, aby během výzkumu a vývoje svých produktů jednali v souladu s těmito zásadami, a zároveň využívali přínosy nových technologií ve prospěch osob se zdravotním postižením.

Zpráva o činnosti Rady kvality ČR včetně informace o uplatňování NPK ČR byla předložena vládě ČR 4. září 2024. Zpráva konstatuje, že NPK ČR plní svůj účel a dokládá plnění všech v ní uvedených záměrů. Podrobná informace o plnění záměrů kvality NPK ČR, obsahující i plnění opatření 1.3.5. Národního plánu OZP je k dispozici na Oficiálním portálu Rady kvality ČR: <https://www.narodniportal.cz/narodni-politika-kvality/>

MPO/Rada kvality ČR každoročně organizuje celostátní Národní cenu kvality ČR a Národní cenu ČR za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj, a regionální ocenění Cenu hejtmana za společenskou odpovědnost. Všechna uvedená ocenění mají několik společných kritérií, která jsou podkladem k hodnocení společensky odpovědného a udržitelného chování organizací, a tím i k posouzení stavu jejich péče o osoby se specifickými potřebami. Tato ocenění hledají plnění sociálních témat/činností v organizacemi uplatňovaných systémech řízení. Na základě zjištění uvedených ve Zprávách hodnotitelů lze objektivně doložit, že organizace veřejného a soukromého sektoru plní témata sociálního pilíře společenské odpovědnosti/udržitelnosti nejméně dle požadavků právních a jiných předpisů, ale ve většině případů i nad jejich rámec. MPO/Rada kvality dále

organizuje Národní program Česká kvalita, v rámci kterého je posuzována kvalita výrobků a služeb na trhu ČR, tím mj. i plnění zásad universálního designu a užití. Uvedený program tak stimuluje výrobce a poskytovatele služeb, zlepšuje orientaci a utváří preference spotřebitelů v nabídce zboží splňujícího parametry universálního designu a užití na našem trhu, a usměrňuje v tomto smyslu i vývoj a výzkum výrobců a poskytovatelů služeb.

Oddělení Rady kvality ČR je současně Sekretariátem Rady kvality ČR. Těžištěm práce tohoto organizačního útvaru je plošné zvyšování povědomí o kvalitě, společenské odpovědnosti a udržitelnosti v organizacích soukromého a veřejného sektoru.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.4 Cíl: Zvyšování povědomí o tématu zdravotního postižení a o ochraně před diskriminací.

Opatření 1.4.1 Vyhlašovat Cenu VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení.

Termín: průběžně

Gestor: VVOZP

Indikátor: Cena VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení byla v daném roce vyhlášena.

PLNĚNÍ RVOZP (dříve VVOZP):

V roce 2024 byl vyhlášen a realizován 31. ročník Ceny RVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení. Práce byly posuzovány ve třech kategoriích – rozhlasové, tiskové a televizní, všechny tři kategorie umožňovaly publikovat díla také prostřednictvím internetu. K posuzování bylo přijato celkem 59 publicistických děl.

Přihlášené práce posuzovala šestičlenná nezávislá porota, každou kategorii hodnotili vždy 2 porotci. Hlavním kritériem při posuzování bylo to, jak může přihlášená práce oslovit širokou veřejnost, seznámit ji s tématem zdravotního postižení a pozitivně ovlivnit její přístup k lidem se zdravotním postižením.

V tiskové kategorii zvítězila Zuzana Hronová s článkem Žijeme těžký příběh, ale každý den stojí za to, říká máma těžce postižené dcery. V televizní kategorii zvítězili Alan Lederer a Marie Málková za pořad České televize Klíč č. 4/2024. V rozhlasové kategorii zvítězila Veronika Širc za pořad S dobrou vůlí – podcast Nadace Olgy Havlové.

Vyhlášení výsledků a předávání ocenění autorkám a autorům publicistických děl se uskutečnilo 06.12.2024 na Úřadu vlády ČR v souvislosti s Mezinárodním dnem osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.4.2 Udělovat Cenu ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením a Cenu ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Cena ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením a za rozvoj zdravotně sociální péče byla v daném roce vyhlášena.

PLNĚNÍ MZ:

Jedná se o Cenu ministra zdravotnictví ve prospěch osob se zdravotním postižením a o Cenu ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče. Ceny jsou každý rok předávány na slavnostním

večerů pořádaném ve spolupráci se Sjedenou organizací nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek, ve Španělském sále Pražského hradu u příležitosti Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením, který každoročně připadá na 3. prosince.

Ceny se udělují fyzickým osobám, lze je udělit i in memoriam. Oceněné osoby obdrží čestnou plaketu a peněžní odměnu ve výši 40.000,- Kč. V případě udělení ceny in memoriam se peněžní ocenění neposkytuje.

Cenu ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením získává osobnost, která se významným a mimořádným způsobem zasloužila o pomoc zdravotně postiženým nebo chronicky nemocným občanům v České republice. Tato cena byla v roce 2024 udělena panu Bronislavu Tučnému, jednateři spol. České ILCO, z. s.

Cena ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče je udělována osobnosti k ohodnocení odborných zásluh v oblasti zdravotně sociální péče určené osobám se zdravotním postižením a osobám s chronickým onemocněním v České republice. Cenu za rok 2024 získala paní Jaroslava Kadlecová, zástupkyně ředitele Domova ve Věži, p. o. a odborný garant pro transformaci a komunitní bydlení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.4.3 Prostřednictvím dotačních programů podporovat edukační a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: ÚV, MZ

Indikátor: Jsou vyhlašovány dotační programy s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ ÚV:

V rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením, který byl pro rok 2024 vyhlášen Úřadem vlády ČR, mohly organizace osob se zdravotním postižením s celostátní působností předkládat žádosti o finanční podporu na aktivitu Vzdělávací a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Dotace v této oblasti byly poskytovány na podporu vzdělávání zaměřeného na zlepšení pracovních a sociálních dovedností v rámci komunity osob se zdravotním postižením, dále bylo možno dotaci použít na pořádání informačních kampaní pro veřejnost, účast na výstavách a veřejných prezentacích včetně doprovodných programů, pořádání odborných konferencí a seminářů, provoz informačních webových portálů, vydávání informačních materiálů, letáků, tiskovin a publikací.

V roce 2024 bylo z dotačního programu podpořeno 25 spolků, které v rámci projektu vydávaly informační materiály. Celkem bylo vydáno 1.369 různých informačních materiálů, jednalo se o letáky, infografiky, kalendáře, videa nebo tiskové a mediální výstupy, které se týkaly problematiky jednotlivých typů postižení. Spolky vydávaly také periodika, jakými byly bulletiny, zpravodaje, časopisy nebo newslettery, kterými informovaly o své činnosti a aktivitách, dále přinášely informace o vývoji v otázkách zdravotního postižení u nás i v zahraničí. V roce 2024 bylo vydáno 5 letáků v celkovém nákladu 1.500 ks, 10 spolků vydávalo časopisy, které vyšly v celkovém počtu 305 čísel.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C5 Podpora informační a osvětové činnosti pro osoby se zdravotním postižením a osoby s chronickým či jinak vážným onemocněním.

V roce 2024 bylo předloženo 40 žádostí zaměřených na aktivitu C5 (mimo jiné). Bylo podpořeno 32 projektů. Nelze uvést výši přidělených finančních prostředků, jelikož se v projektech aktivity C1 – C5 prolínají.

Celkově na aktivity C1 – C5 bylo podpořeno 53 projektů v celkové výši 9 524 221 Kč.

Příklad podpořeného projektu: Za sklem o.s. - Vše o PAS

Projekt je zaměřen na tvorbu edukačních a osvětových materiálů zaměřených na problematiku poruch autistického spektra (PAS), které budou mít podobu článků, rozhovorů a osvětových slajdů uveřejňovaných primárně v internetovém "Atyp magazínu" a dále na webu a sociálních sítích organizace. Součástí projektu bude i vydání 4. tištěného čísla ATYP speciálu, který bude bezplatně distribuován pečujícím rodinám a uspořádání dvou osvětových běhů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.5 Cíl: Větší informovanost osob se zdravotním postižením o jejich právech.

Opatření 1.5.1 Aktualizovat Příručku pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Je prováděna aktualizace a aktualizovaná verze příručky je dostupná na webových stránkách MPSV.

PLNĚNÍ MPSV:

Na sklonku roku 2024 provedlo MPSV celkovou aktualizaci příručky pro osoby se ZP; příručka obsahuje informace platné k 01.01.2025, její text je uveřejněn na stránkách MPSV: https://www.mpsv.cz/cms/documents/caa287bc-8a2a-4fde-d7f9-23597f2efbfe/D%C3%81VKY%20PRO%20OSOBY%20SE%20ZDRAVOTN%C3%8DM%20POSTI%C5%BDEN%C3%8DM_A4_2025.pdf

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.5.2 V dotačních programech Ministerstva zdravotnictví podporovat vytváření informačních materiálů pro lékaře prvního kontaktu o tom, jaké poradenské a další služby jsou dostupné pro osoby s jednotlivými typy zdravotního postižení.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C2 Vytváření informačních materiálů pro lékaře prvního kontaktu o tom, jaké poradenské a informační služby jsou dostupné pro jednotlivá zdravotní postižení a chronická postižení.

V roce 2024 byly předloženy 4 žádosti zaměřené na aktivitu C2 (mimo jiné). Byly podpořeny všechny 4 projekty. Nelze zde uvést výši přidělených finančních prostředků, jelikož se v projektech aktivity C1 – C5 prolínají.

Příklad podpořeného projektu:

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z.s. - O zdraví pro lidi s mentálním postižením ve snadném čtení.

Hlavním cílem projektu je přispět ke zvýšení informovanosti lidí s mentálním postižením (MP) v oblasti zdravotní a gynekologické prevence. K tomu byla vytvořena nová brožury pro lidi s mentálním postižením na téma péče o tělo, a dále tři brožury na téma prevence v oblasti vztahů, gynekologie

a sexuální násilí a roz distribuovány po celé ČR zainteresovaným osobám. Jedná se o ucelený vzdělávací materiál, kde budou témata zpracovaná pohromadě a budou na sebe navazovat.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.6 Cíl: Předcházet násilí na osobách se zdravotním postižením.

Opatření 1.6.1 Zaměřit se v rámci systému pomoci osobám ohroženým zneužíváním a násilím na prevenci a osvětu týkající se osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV, MSp, MŠMT, MV, MZ

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené aktivity.

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci dotací ze státního rozpočtu, ale i prostředků z ESF financuje MPSV provoz sociálních služeb, služeb pro rodiny a osoby se ZP. Cílem podpory jsou převážně rodiny, ať funkční, v rámci kterých je zájem působit preventivně a předcházet tak problémům, tak rodiny se zhoršenou situací, v rámci kterých je třeba řešit problémy (chudoba, nezaměstnanost, domácí násilí, náročnost péče a mezilidské vztahy). V rámci dotačních titulů na podporu rodin jsou podporovány neziskové organizace, které nabízejí aktivity směřující jak k obecnému zvyšování rodičovských kompetencí, tak k řešení konkrétních problémů skrze osvětu, vzdělávání či konkrétní právní, psychologické či sociální poradenství. Součástí jejich činnosti je i prevence v oblasti zneužívání a násilí na osobách se ZP.

Přehled sociálních služeb pro osoby se ZP, které se staly obětí trestného činu.

Druh služby	soc.	Počet služeb v ČR	Kapacita			
		Počet služeb, které mají zaregistrovanou kapacitu dle okamžité kapacity (počet klientů, které služba je schopna přijmout v jeden okamžik)	Součet kapacit služeb registrovaných dle okamžité kapacity	Počet služeb, které mají zaregistrovanou kapacitu dle počtu intervencí	Součet kapacit služeb registrovaných dle počtu intervencí	
Odborné sociální poradenství*		96	72	200 klientů	24	45 333 intervencí (30 min. jednání)
Telefonická krizová pomoc*		14	8	15 klientů	6	12 040 počet hovorů (10 min jednání)

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Informace k 24. 2. 2025

* uvedené druhy sociálních služeb se týkají cílové skupiny „oběti domácího násilí“, mezi kterými se vyskytují i osoby se ZP. Registr poskytovatelů sociálních služeb však neumožňuje vyfiltrovat přesnější údaje, které by se týkaly jen osob se ZP.

V roce 2024 dále probíhaly na MPSV práce na metodikách/doporučených postupech, které se dotýkají i činností v předmětné oblasti. Metodiky se zaměřují na pomoc všem dětem, tj. je v nich zahrnuta

i práce s dětmi se zdravotním postižením. Dle zamýšleného plánu by následující metodiky měly být dokončeny v roce 2025:

- „Metodika práce s riziky“
- „Metodika vyhodnocení a IPOD“
- „Děti jako oběti domácího násilí“
- „Postup OSPOD u dítěte s postižením“

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSp:

V roce 2024 pokračovala realizace úspěšného projektu Tlapka v dlani, který probíhá v tzv. „otevřené věznici“ v Jiřicích na Nymbursku již od srpna 2019 a v rámci něhož se odsouzení podílejí na výcviku a socializaci budoucích vodících psů. Tentokrát se čtyři odsouzení starali o dvě štěňata rasy Goldendoodle, která deset měsíců vychovávali a cvičili tak, aby v budoucnu mohla pomáhat nevidomým lidem. Cílem projektu je podpora získávání nových dovedností, kompetencí a posílení zodpovědnosti odsouzených, což má pozitivní vliv na jejich sociální rehabilitaci a zároveň pro ně funguje jako terapeutický program. O každé ze dvou štěňat se starali dva odsouzení – hlavní a vedlejší pečovateli, aby byla zajištěna jejich celodenní péče a socializace. Když byl fenkám Peggy a Ele rok, byly předány do školy pro výcvik vodících psů v Brně, kde projdou dalším specializovaným výcvikem a po osmi měsících budou, již jako plnohodnotní vodící psi, předáni svým budoucím nevidomým majitelům. Od zahájení projektu vychovali ve věznici v Jiřicích 12 štěňat a v listopadu 2024 převzali od zástupců brněnské školy pro výcvik vodících psů dva dvouměsíční labradorské retrívry. Tato štěňata budou tak již sedmou dvojicí, která projde zdejšími výcviky. Otevřená věznice funguje v Jiřicích od roku 2017 a kromě péče o psy zde mohou vězni vykonávat také další činnosti, které je připravují na návrat do běžného života. V areálu věznice je pěstelská a chovatelská zóna, kde jsou klokani, páv, lama, králíci a další zvířata. Do programu otevřené věznice bylo dosud zařazeno 300 vězňů a z toho 221 jich bylo propuštěno na svobodu. Současná recidiva je 17,2 %, přičemž standardní recidiva v Česku je okolo 70 %. Jiřice jsou aktuálně jedinou českou otevřenou věznicí. Do budoucna se plánuje také otevřená věznice pro ženy ve Velkých Přílepech u Prahy.

<https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/veznice-jirice/clanky/detail/projekt-tlapka-v-dlani-pokracuje>

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/video-ve-veznici-jirice-vychovavaji-vodici-psy-pro-nevidome-ted-pecuji-o-dve-2411102121_mst

Dále lze např. uvést, že v rámci implementace rozsudku ESLP ve věci *V proti České republice* došlo v průběhu roku 2024 k důležitým krokům směrem k ochraně práv duševně nemocných osob při kontaktu s policií (<https://mezisoudy.cz/vykon-rozsudku-eslp-a-rozhodnuti-dalsich-mezinarodnich-lidskopravnich-organu/v-proti-cr>).

K zajištění náležité reakce na trestnou činnost páchanou na osobách se zdravotním postižením byla navržena i změna trestního zákoníku, která byla schválena Poslaneckou sněmovnou jako sněmovní tisk 861. V jejím rámci došlo i k rozšíření předsudečných pohnutek, které nově budou zahrnovat mj. případy, kdy byl trestný čin spáchán na jiném pro jeho zdravotní postižení. To se týká jak trestných činů, u kterých je již dnes nenávisťná pohnutka znakem základní nebo kvalifikované skutkové podstaty, tak i některých dalších trestných činů, u kterých nenávisťný motiv dnes obsažen není a návrhem se doplňuje jako nová kvalifikační okolnost (např. u znásilnění, sexuálního nátlaku, vraždy, kdy ale dnes lze tuto pohnutku podřadit pod kvalifikační znak jiné zavrženíhodné pohnutky, účast na sebevraždě, útisk aj.).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Stále je v platnosti Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023–2025, jehož opatření jsou průběžně naplňována, zejména vzdělávání žáků a pedagogů k tématům rizikového chování a v podpoře duševního zdraví. Pro rok 2024 byla vyhlášena Výzva pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních (jsou podporovány preventivní programy pro žáky, vzdělávání pro pedagogy

a krizové intervenční týmy pracující v krajích). Alokována byla částka 35,8 mil. Kč., bylo podpořeno 56 projektových žádostí. MŠMT vydalo v roce 2024 tři nové přílohy Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování, a sice k tématům týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte, k záškoláctví a k tématu rizikového sexuálního chování. MŠMT metodicky vede krajské školské koordinátory prevence, v roce 2024 proběhlo 10 jednání, z toho 2 byla dvoudenní v prezenční formě. V prezenční formě je vždy součástí seminář také pro oblastní metodiky prevence z pedagogicko-psychologických poraden. První prezenční jednání bylo věnováno projektu NUDZ Všech pět pohromadě a dalšímu směřování platformy iPREV. Druhé prezenční jednání bylo věnováno představení projektu KIVA proti šikaně organizace Schola empirica a novinkám v oblasti prevence návykových látek, zejména z pohledu legislativy. V roce 2024 se 2x sešla mezioborová pracovní skupina MŠMT pro primární prevenci rizikového chování.

V roce 2024 byly Národním pedagogickým institutem ČR realizovány vzdělávací programy na podporu osob ohrožených zneužíváním a násilím s názvem Krizová intervence pro pedagogy. Tento cyklus je určen pro poradenské pracovníky ze školních poradenských pracovišť a pro další pedagogy mateřských i základních škol. Jedná se o interaktivní formu semináře a workshopu. Dále byly prostřednictvím krajských pracovišť realizovány vzdělávací programy týkající se témat šikany, agresivity žáků, problémového chování žáků a genderové rovnosti ve škole. Metodické podpoře v oblasti prevence rizikového chování a bezpečného klimatu škol je dlouhodobě věnována pozornost v oblasti práce pedagogů s třídními kolektivy, a to zejména efektivním nastavením primární prevence rizikového chování a také prostřednictvím třídnických hodin.

V oblasti specializačního vzdělávání školních metodiků prevence a výchovných poradců byla zahájena tvorba nových standardů vzdělávání, s akcentem na kompetenční model vzdělávání.

K zajištění kvality poskytovaných programů primární prevence rizikového chování byla zpracována komparační studie modelů hodnocení kvality poskytovaných programů. Na jejím základě byl vytvořen návrh registru poskytovatelů programů primární prevence rizikového chování v souladu s legislativním ukotvením a principy primární prevence rizikového chování.

Na podporu práce poradenských pracovníků ve školách a školských poradenských zařízeních byly dále realizovány vzdělávací programy zabývající se traumatem a možnou intervencí ve školním prostředí. Ve spolupráci s nadací Sírius a organizací Spondea byly natočeny podcasty a realizovány webináře s názvem: Dítě má právo na dětství bez násilí a Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole – možnosti a limity spolupráce škol a OSPOD. Oba webináře navazují na metodický materiál Týrané, zneužívané, zanedbávané dítě ve škole – Doporučené postupy pro pracovníky škol.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra se v rámci systému pomoci osobám ohroženým zneužíváním a násilím zaměřuje na prevenci a osvětu týkající se osob se zdravotním postižením.

Pro příklad uvádíme plnění jednoho z odborných útvarů Ministerstva vnitra, které uvádí informaci o nestátních neziskových organizacích (dále jen „NNO“), které jsou podporovány v rámci dotačních titulů a informují o pomoci v případech domácího násilí na svých webových stránkách.

V rámci preventivních aktivit jsou podporovány dotační programy, např. Program podpory evropských krizových a asistenčních linek 116 XXX, Program prevence sociálně patologických jevů (SPJ) a Rozvoj dobrovolnické služby. Všechny tyto služby jsou i pro osoby zdravotně znevýhodněné.

Na rok 2024 byly podpořeny v klasickém dotačním programu:

- v dotačním programu SPJ – prevence a eliminace domácího násilí NNO realizující nově vznikající anebo již existující terapeutické či resocializační programy pro násilné osoby a osoby, které nezvládají svoji agresi v mezilidských vztazích, kterým byla soudem nebo v řízení o přestupku pravomocně uložena povinnost podrobit se terapeutickému nebo resocializačnímu programu pro násilné osoby a osoby, které nezvládají svoji agresi v mezilidských vztazích v celkové výši 2 miliony korun,
- v dotačním programu pro krizové a asistenční Linky 116XXX – NNO provozující linky 116000 - Linka pro rodinu a školu, 116 006 - Linka pomoci obětem kriminality, 116 111 – Linka bezpečí v celkové výši 2 000 000 korun,

- v dotačním programu Dobrovolnictví na rozvoj dobrovolnické služby byly podpořeny NNO, které realizují dobrovolnickou činnost podle zákona o dobrovolnické službě a mají pravomocně platnou akreditaci, v celkové výši 14 milionů korun.

Dále jsou podporovány dotační programy Program prevence kriminality na místní úrovni (PPK) a Resortní program v oblasti prevence kriminality (tzv. vnitrozemský). V obou programech se žadatelé mohou zaměřit na prevenci viktimizace zvláště zranitelných obětí a snížení páčání trestné činnosti na této skupině obětí. I v programu PPK byly vyhlášeny mimořádné dotace v souvislosti s Ukrajinou, a to ke konci roku 2023, termín podávání žádostí byl do 15. února 2024. Bylo podpořeno 25 obcí.

V oblasti situační prevence se i nadále pokračuje v systému ochrany jízdních kol a kompenzačních pomůcek pomocí tzv. forenzního identifikačního značení. Systém ochrany majetku je v ČR uplatňovaný od roku 2013, kdy MV velice rychle zareagovalo na zájem obcí a měst o tento systém ochrany majetku a nabídlo projekt s názvem „Forenzní identifikační značení jízdních kol“. Projekt se netýká pouze jízdních kol, ale také např. invalidních vozíků nebo speciálně upravených jízdních kol. Součástí vlastního značení jízdních kol je i jejich popsání, fotografování a následná registrace, a to jak do lokálních registrů městských policií, které toto značení a registraci provádějí, tak do celostátního registru REFIZ, do kterého se registrují všechna označená kola z měst, které se projektu MV „Forenzní identifikační značení jízdních kol“ účastní. Tento systém je pro města a jejich městské policie, i Policii ČR, velmi výhodný, neboť o každé krádeži označeného jízdního kola nebo kompenzační pomůcky se okamžitě dozvědí všechny obecní či městské policie (Policie ČR), které s celostátním registrem REFIZ pracují a prostřednictvím REFIZ lze taktéž snadněji nalézt odcizené jízdní kolo nebo kompenzační pomůcku na území celé ČR. V roce 2024 bylo finančně podpořeno celkem 8 obcí. Značení je prováděno občanům zdarma.

PČR

Podrobně popsané plnění pro opatření 1.6.1 a 1.6.2 bylo sekretariátu RVOZP zasláno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2024 v Metodice pro program Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče byla jedna priorita přímo zaměřena na Edukaci v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí pro děti, osoby se zdravotním postižením a seniory. V tomto roce byly v této prioritě podány 3 projekty a všechny byly podpořené:

- 1) Neboj se, PRESAFE z.s. - Cílem projektu bylo seznámit žáky druhého stupně ZŠ v Jihomoravském kraji s problematikou domácího násilí, vysvětlit jim tento pojem, naučit je tento fenomén identifikovat a představit jim způsoby, jak jej řešit adekvátně ve vztahu k jejich věku.
- 2) Ať je hlas dětí slyšet: Prevencí proti násilí, Centrum LOCIKA, z.ú. - Edukační program propojený s kampaní Bubnovačka proběhl na 2 ZŠ a zaměřil se na 620 dětí ve věku 6-15 let s cílem domácí násilí rozpoznat a řešit. Dále byla vytvořena příručka Praktický průvodce laskavým rodičovstvím - Jak na výchovu bez tělesných trestů.
- 3) Bezpečí - bez násilí - v seniorském věku (zkratka BBS), Slezská univerzita v Opavě - Hlavním cílem projektu bylo edukovat seniory v oblasti prevence domácího násilí a poskytnout jim informace, které podpoří prevenci tohoto fenoménu, jak primárně vůči jim samým, tak i sekundárně vůči seniorům v jejich okolí. Cílovou skupinou byly senioři, resp. osoby 60+ v domácí a současně i institucionální péči.

Od r. 2023 je na SZÚ realizován projekt Podpora zdraví v rodinách, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_005/0000723, který nabízí interaktivní intervenční programy zaměřené na prevenci domácího násilí. V rámci projektu Mediátor podpory zdraví (podpořený UNICEF), jehož realizace byla ukončena v r. 2024, byl rovněž realizován program Prevence domácího násilí. Cílem programu je poznat a řešit domácí násilí, a to i pro osoby se zdravotním postižením.

V r. 2024 byla započata spolupráce s Nadací Sirius, která přispívá ke zlepšování a rozvoji kvality života dětí, usiluje o rozvoj a uplatňování základních lidských práv a humanitárních zásad.

IPVZ (Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví) pravidelně realizuje webcasty zaměřené na problematiku domácího a sexuálního násilí, určené nejen pro lékařské a nelékařské zdravotnické profese, ale i pro pracovníky v pomáhajících profesích. V současnosti se opakovaně vysílá webcast

věnovaný domácímu násilí. Dále je pravidelně otevírán mimořádný kurz – Komunikace s oběťmi domácího a sexualizovaného násilí – pro nelékařské i lékařské obory. Tento kurz je zaměřen na sociální, ale i zdravotnické pracovníky, kteří se ve své praxi mohou setkat s domácím a sexualizovaným násilím.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.6.2 V rámci preventivních a osvětových aktivit klást zvýšený důraz na osoby se zdravotním postižením jako na subjekty ohrožené zneužíváním a domácím násilím.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Součástí preventivních a osvětových aktivit je i uvedená problematika.

PLNĚNÍ MV:

Viz odůvodnění plnění opatření 1.6.1.

PČR

V rámci většiny Krajských ředitelství Policie (KŘP) je navázána pravidelná spolupráce s organizacemi, které se věnují práci se zdravotně postiženými osobami. V rámci spolupráce realizují besedy na témata osobního bezpečí, včetně domácího násilí a v posledních letech zejména na bezpečí v online prostředí (bezpečná komunikace, online podvody, kyberšikana, hatecrime atd.).

Na celorepublikové úrovni je aktuálně připravována ve spolupráci s KŘP hl. m. Prahy a MŠMT úprava materiálů projektu Tvoje cesta onlinem pro potřeby přednášek pro osoby s vadami sluchu tak, aby bylo možné sdělení přenášet do znakové řeči. Tato aktivita navazuje na sérii přednášek, které v roce 2024 uskutečnili preventisté KŘP hl. m. Prahy.

HZS ČR

Plnění popsáno v rámci plnění opatření 4.1.3.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.6.3 Zaměřit se v rámci provádění kontrol pobytových zařízení sociálních služeb na oblast násilí na osobách se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené aktivity.

PLNĚNÍ MPSV:

I v roce 2024 provádělo MPSV inspekce poskytování sociálních služeb (dále jen „inspekce“) podle § 97 až § 99 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“).

Oblast násilí na osobách se ZP je součástí předmětu inspekce zejména při ověřování plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb podle § 88 písm. c) a § 89 zákona o sociálních službách, popř. i souvisejících standardů kvality sociálních služeb uvedených v Příloze č. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Tyto povinnosti poskytovatelů a standardy poskytování sociálních služeb jsou předmětem inspekce po celou dobu účinnosti zákona o sociálních službách, tj. od roku 2007. Od zavedení inspekce je tomuto tématu věnována zvýšená pozornost.

Zdrojem kontrolních zjištění v oblasti plnění opatření jsou zejména rozhovory s klienty sociálních služeb prováděné podle § 98 odst. 4 zákona o sociálních službách a písemná vnitřní dokumentace

vedená poskytovatelem obsahující záznamy o poskytování sociální služby jednotlivým klientům, přičemž jsou cíleně vyhledávány a případně dále prověřovány situace, ze kterých vyplývá podezření na možné páchaní násilí na osobách se ZP (či jiných osobách). V úvahu připadá zejména možné násilí páchané zaměstnanci poskytovatelů, vzájemné násilí mezi klienty (např. šikana), dále tzv. institucionální násilí, tj. násilí, které může vzniknout v důsledku provozu sociální služby poskytované klientovi v režimu 24 hod. denně po celý kalendářní rok a násilí, které by mohlo vzniknout v důsledku použití opatření omezujících pohyb osob v rozporu se zákonem či jiných neodborných postupů poskytovatele např. při práci s projevy agrese v chování klientů.

V roce 2024 bylo provedeno v sociálních službách domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem (tj. v sociálních službách, kde je nejvíce osob se ZP jako klientů a zároveň jsou na těchto službách nejvíce závislí) celkem 44 inspekcí (20 v domovech pro osoby se zdravotním postižením a 24 v domovech se zvláštním režimem).

Podle intenzity zjištěného nežádoucího chování je buď ukládáno opatření k odstranění nedostatků podle § 98 odst. 5 zákona o sociálních službách, učiněno oznámení jiným orgánům veřejné správy, které jsou v rámci své působnosti oprávněny činit opatření k nápravě zjištěného stavu nebo ukládat sankce za zjištěné nedostatky, popř. podáno oznámení orgánům činným v trestním řízení.

V roce 2024 zpracovalo MPSV návrh novely zákona o sociálních službách (zákon č. 38/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony), která zakotvuje mj. i novou povinnost poskytovatele: „respektovat a chránit soukromí, integritu a důstojnost osob, kterým poskytují sociální službu“, jejíž porušení naplňuje skutkovou podstatu nového přestupku (úprava nabývá účinnosti 1. 1. 2026). Cílem a smyslem je definovat a postihnout jednání poskytovatelů sociálních služeb v této oblasti, které sice nedosahuje intenzity trestného činu, avšak vzhledem k okolnostem nejde o jednání bagatelní.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 2: Přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací

Tato oblast je zaměřena na přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací především za pomoci odstraňování překážek a bariér bránících jejich přístupnosti.

V oblasti osobní mobility je nutné zejména systematicky pokračovat v odstraňování bariér a zajišťovat přístupnost úřadů, škol, kulturních zařízení, dopravních staveb a dalších veřejných budov. Mnohé z těchto budov byly postaveny ještě před účinností stavebního zákona, který bezbariérovou výstavbu ukládá, nebo u nich oprávněné požadavky nebyly z různých důvodů realizovány. Je proto nezbytné důsledně dbát a dohlížet na dodržování a správnou aplikaci předpisů u novostaveb nebo u změn dokončených staveb a změn v užívání staveb.

Se zajištěním přístupnosti budov a pozemních komunikací souvisí i přístupnost veřejné dopravy, tedy stanic a zastávek, nástupišť, dopravních prostředků a také dostupnost a přístupnost informací poskytovaných v dopravě. Je nezbytné, aby i nadále pokračoval proces přijímání a rozšiřování přiměřených opatření a úprav tak, aby veřejná doprava byla osobám se zdravotním postižením co nejvíce přístupná.

Snadná orientace v požadavcích na přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací vyžaduje stanovení přesných podmínek a požadavků na jejich bezbariérové užívání. Nastavená kritéria určující úroveň přístupnosti musí zohledňovat jak potřeby osob se sníženou schopností pohybu, tak osob se sníženou schopností orientace. Odstraňování bariér je však důležité i pro další skupiny občanů, jako jsou těhotné ženy, rodiče s kočárkem, starší osoby nebo lidé s dočasným omezením pohyblivosti.

2.1 Cíl: Zajištění přístupnosti veřejných budov, veřejného prostoru a pozemních komunikací.

Opatření 2.1.1 V dopravní normě ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací upravit detaily k provádění koridorů pro přecházení tramvajového pásu z hlediska bezbariérového řešení.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MD, MPO (ČAS)

Indikátor: Předmětná norma byla doplněna.

PLNĚNÍ MD:

Pojem „Koridor pro přecházení tramvajového pásu“ byl dříve používán ve vyhlášce č. 398/2009 Sb., ale vzhledem ke zrušení této vyhlášky, zrušení tohoto pojmu a zavedení náhrady vyhlášky normou ČSN 73 4001, která již tento pojem také nepoužívá, neplánuje se tudíž ani zavedení do ČSN 73 6110. Koridor pro přecházení tramvajového pásu měl být v podstatě řešen obdobně jako přechod pro chodce nebo místo pro přecházení, které jsou již v existující normě ČSN 73 6110 upraveny.

Opatření je řešeno jiným způsobem – navrhujeme opatření vypustit.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navrženo zrušení opatření.

PLNĚNÍ MPO:

V červenci byla vydána ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání, která platí pro navrhování přístupnosti a bezbariérového užívání nových pozemních staveb a staveb dopravní infrastruktury, změny záměru před jeho dokončením, změny dokončené stavby v zastavěném území a v zastavitelném území v návaznosti na předpokládané výstavbě. Norma platí pro stavby občanského vybavení, stavby pro bydlení, stavby pro výkon práce, pozemní komunikace a veřejná prostranství. Tato norma vznikla v reakci na novou vyhlášku č. 146/2024 Sb. Vyhláška o požadavcích na výstavbu, která upravuje přístupnost jak pozemních, tak dopravních staveb a byla vydána 06/2024. Z tohoto důvodu se nestihly zpracovat nové požadavky této vyhlášky do revize normy a na revizi ČSN 73 6110 se stále pracuje.

Toto opatření je aktuálně plněno. Na základě jednání resortů k plnění opatření NP, které se uskutečnilo dne 18. 11. 2024, požaduje Ministerstvo dopravy tento úkol již vypustit.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navrženo zrušení opatření.

Opatření 2.1.2 Provést analýzu přístupnosti všech budov ve vlastnictví a pronájmu gestora (včetně přímo řízených organizací).

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Je provedena analýza přístupnosti budov.

PLNĚNÍ MPSV:

K 31.12.2023 provádělo MPSV sběr podkladů pro jednotný materiál resortu MPSV o přístupnosti budov, podklady však nezahrnovaly všechny budovy. Z důvodů plnění jiných neodkladných záležitostí se však MPSV v roce 2024 nepodařilo dokončit analýzu přístupnosti všech budov, které má MPSV ve vlastnictví nebo v pronájmu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí analýzy přístupnosti budov přímo řízených organizací MPSV, zejména ČSSZ a ÚP. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 2.1.3 Na základě analýzy přístupnosti budov ve vlastnictví a pronájmu gestora (včetně přímo řízených organizací) zveřejnit na internetových stránkách informace o přístupnosti daných objektů.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MO, MPSV, MŠMT, MV, MŽP

Indikátor: Na internetových stránkách gestora a jeho přímo řízených organizací jsou zpřístupněny informace o přístupnosti objektů, ve kterých gestor či jeho přímo řízená organizace sídlí.

PLNĚNÍ MO:

K uvedenému datu bylo opatření provedeno v rámci příspěvkových organizací MO v plném rozsahu a jsou zveřejněny na stránkách příslušných organizací. U zbývajících objektů MO, které jsou ve spolupráci s AČR, budou s odkazem na požadavek velení AČR průběžně probíhat zveřejňování podle výsledku procesu rozhodnutí o míře informací určených pro zveřejnění s ohledem na bezpečnostní hledisko u objektů sloužících pro obranu státu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí odkazy na zveřejněné informace. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MPSV:

Na internetových stránkách MPSV a dalších resortních organizací jsou zpřístupněny informace o přístupnosti objektů, ve kterých MPSV či další resortní organizace sídlí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Analýza všech budov přímo řízených organizací dosud nebyla zpracována. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MŠMT:

Informace o přístupnosti objektů byla zveřejněna na webu <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/aktuality>. Doplněny budou informace o bezbariérovosti budov MŠMT, které byly v minulosti zveřejňovány ve Zprávách o plnění NPPRP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Ve zveřejněném dokumentu chybí budovy MŠMT. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra / Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra: [Bezbariérový přístup do budov ZSMV – Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra](#).

Odkazy na zveřejněné informace v dalších organizacích v resortu Ministerstva vnitra byly sekretariátu RVOZP zaslány.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Ministerstvo životního prostředí: <https://mzp.gov.cz/cz/kontakty>
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR: <https://aopk.gov.cz/ustredi>
Státní fond životního prostředí ČR: <https://www.sfzp.cz/o-sfzp-cr/o-nas-ve-snadnem-cteni/pristupnost-pracovist-sfzp-cr-pro-handicapovane-osoby/>
Česká inspekce životního prostředí: <https://www.cizp.cz/kontakty-cizp>
Česká informační agentura životního prostředí: https://cenia.gov.cz/wp-content/uploads/2025/02/Pristupnost_budovy_OZP.pdf
Česká geologická služba: <https://cgs.gov.cz>
Národní park Šumava: <https://www.npsumava.cz/navstivte-sumavu/navstevnicka-centra/>
Národní park České Švýcarsko: <https://www.npcs.cz/urad>
Národní park Podyjí: <https://www.nppodyji.cz/kontakty-a-organizacni-usporadani>
Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.: <https://www.vukoz.cz/o-nas/>
Krkonoský národní park: <https://www.krnep.cz/sprava/sprava-krnap/>
Český hydrometeorologický ústav: <https://www.chmi.cz/o-nas/pristupnost-objektu>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 2.1.4 Na základě analýzy přístupnosti budov ve vlastnictví gestora (včetně přímo řízených organizací) vytvořit plán zpřístupňování těchto budov a tento plán realizovat.

Termín: Vytvoření plánu 31.12.2024, podání zprávy o realizaci plánu 31.12.2025.

Gestor: MMR, MO, MPSV, MŠMT, MŽP (vytvoření plánu), všechny resorty (podání zprávy o realizaci plánu)

Indikátor: Je vypracován uvedený plán a je podána zpráva o krocích k jeho realizaci.

PLNĚNÍ MMR:

Uvedený plán nebyl ze strany MMR zatím zpracován.

Problémem je zejména skutečnost, že se jedná o památkově chráněné objekty či objekty umístěné v městské památkové rezervaci na území hl. m. Prahy. Jednotlivé stavební zásahy a úpravy musí být projednány a realizovány i ve spolupráci s orgány státní památkové péče. Jednotlivé rekonstrukce jsou rovněž odvislé od omezených možností veřejných rozpočtů.

MMR nicméně i dle plánu veřejných zakázek na rok 2024 realizuje některá dílčí opatření týkající se přístupnosti budov, zejména postupnou modernizaci EPS, úpravu vstupního prostoru v objektu na Staroměstském náměstí apod.

V roce 2024 MMR realizovalo vypracování kompletní projektové dokumentace k úpravě vstupního prostoru a přilehlé chodby v sídle ministerstva (Staroměstské náměstí 6).

V době podání této zprávy probíhá stavební řízení na získání stavebního povolení pro realizaci stavebních úprav. Cílem plánované rekonstrukce jsou stavební úpravy pro zvýšení požární a fyzické bezpečnosti osob a pro zajištění bezbariérového vstupu a přístupu k osobnímu výtahu pro osoby se zdravotním postižením.

Po vydání stavebního povolení bude zahájeno zadávací řízení na výběr zhotovitele stavebních prací a samotná realizace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MO:

Zpřístupňování objektů příspěvkových organizací je v případě vojenských nemocnic v plné míře zajištěno, u ostatních PO je plán vytvořen.

Objekt Ministerstva obrany, tzv. budova MO-A na adrese nám. Svobody 471/4, má naplánovanou náročnou zásadní rekonstrukci, jejíž nedílnou součástí bude také komplexní řešení bezbariérových přístupů – trvá.

U zbývajících objektů z důvodu dostupného objemu finančních prostředků nebyly naplánovány žádné stavební úpravy. Plán pro další realizace bude průběžně revidován a doplněn do 31. prosince 2025 podle aktuálního vývoje. Jedná se o následující objekty:

- MO Valy, Tychonova 1, Praha, budova č. 1
- Brno, Svatoplukova 84, budova č. 1
- Praha, Rooseveltova ul.620/23
- Brno, Svatoplukova 84, budova č. 2
- Pardubice, Teplého 2795, budova C
- Praha, Generála Píky 1, budova č. 5
- Olomouc, Dobrovského 6, budova č. 4
- České Budějovice, Žižkova 37, budova č. 37

Pro období let 2025–2032 je připravován investiční program MO, který obsahuje také rekonstrukce objektů a výstavbu nových, kde jsou plánovány projekty, jejichž nedílnou součástí bude splnění aktuálních požadavků na bezbariérové přístupy v souladu s platnou legislativou.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2024 sestavilo MPSV plán zpřístupnění budov pro roky 2025-2027.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí podrobnější specifikace plánu, není zřejmé, jak byl plán sestaven, když nebyla provedena analýza přístupnosti všech budov. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT má přehled o přístupnosti jednotlivých budov a potřebách, z důvodu dlouhodobého nedostatku finančních prostředků však nelze sestavit plán prací s harmonogramem úprav. Plán bude možné sestavit až v případě, kdy dojde k možnosti navýšení prostředků rozpočtu MŠMT. Z dostupných prostředků jsou zajišťovány pouze nutné investice většinou havarijní povahy tak, aby více než 600 objektů, které spadají pod MŠMT, bylo udrženo v provozu a poskytovaly požadované služby v odpovídající kvalitě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MŽP:

Ministerstvo životního prostředí: Dle kategorizace přístupnosti lze objekt MŽP označit jako „objekt přístupný“. Již za minulá období, v letech 2016 až 2023, byla provedena různá vyhodnocení omezujících faktorů v rámci užívání Objektu MŽP z pohledu jednotlivých skupin osob se sníženou schopností pohybu nebo orientace, ať již z řad návštěvníků instituce MŽP nebo jeho zaměstnanců a dle jejich potřeb byly postupně realizovány úpravy Objektu MŽP tak, aby tento vyhověl všem skupinám z hlediska kategorizace přístupnosti a požadavkům Vyhlášky. Objekt MŽP je průběžně vybavován nezbytnými prvky pro zajištění jeho přístupnosti, zejména pak v době provádění stavebních úprav tak, aby jeho parametry byly stále v souladu s požadavky Vyhlášky. Objekt MŽP je rovněž vybavován vizuální signalizací pro neslyšící osoby. V objektu MŽP probíhá průběžná obměna osvětlení za energeticky úsporné, s vyšší svítivostí, v přirozeném bílém spektru, zvyšující bezpečnost orientace a pohybu osob v interiéru Objektu MŽP. Klientské zóny v Objektu MŽP dosud nejsou vybaveny mobiliářem s vyhovujícími parametry pro osoby pohybující se na invalidním vozíku, ani indukční smyčkou pro osoby se sluchovým postižením. Dle potřeby lze zajistit tlumočení do znakového jazyka. Objekt MŽP není vybaven navigačním, akustickým signálem pro osoby se zrakovým postižením. U shora uvedených kategorií přístupnosti, které prozatím nejsou součástí Objektu MŽP a u kterých bude žádoucí, aby se tak staly součástí jeho systému zajišťujícího bezbariérový přístup do Objektu MŽP, budou ze strany MŽP v dalším období učiněny kroky nezbytné k jejich realizaci (viz navrhovaná opatření v závěru tohoto dokumentu). Žádná, ze strany MŽP prováděná, opatření nemají, a v konečném důsledku ani mít nebudou, přímou či nepřímou souvislost s diskriminací osob se sníženou schopností pohybu nebo orientace, což lze blíže dokumentovat provedenou analýzou přístupnosti blízkého okolí a interiéru Objektu MŽP.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR: Plán byl vytvořen a je postupně realizován.

Státní fond životního prostředí ČR: Budova není ve vlastnictví organizace.

Česká inspekce životního prostředí: V rámci komunikace s jednotlivými pracovišti inspekce při mapování ke splnění opatření 2.1.3 ověřeno, že v současné době nejsou v plánu další úpravy, resp. aktuální možnosti vyčerpány. V časovém odstupu budou v rámci každého objektu možnosti případného rozšíření přístupnosti opětovně prověřeny a posouzeny.

Česká informační agentura životního prostředí: Budova není ve vlastnictví organizace.

Česká geologická služba: Na základě analýzy přístupnosti budov byl vytvořen plán a rozpracován do jednotlivých projektů. Tento plán zpřístupňování budov pro osoby se zdravotním postižením zohledňuje aktuální stav a plánované úpravy jednotlivých objektů.

Krkonošský národní park: V rámci finančních možností jsou průběžně řešeny veškeré problematické body v přístupnosti objektů pro veřejnost.

Národní park Šumava: Na základě analýzy přístupnosti budov byl vytvořen plán a rozpracován do jednotlivých projektů.

Národní park České Švýcarsko: Vypracovaný plán analýzy přístupnosti byl naplněn, budovy jsou zpřístupněny. V průběhu roku 2025 plánujeme přístupnost budov monitorovat, v případě zjištěných nedostatků budou přijímána opatření na odstranění nedostatků ve snaze zajistit co nejkomfortnější přístup budov včetně hygienického zázemí či jednacího prostoru.

Národní park Podyjí: Hlavní administrativní budova (sídlo organizace) není bezbariérová. Byla zpracována studie rekonstrukce budovy, která přístupnost řeší, nicméně celková rekonstrukce objektu bude časově a finančně náročná. Pracoviště Lesní správy Podmolí je bezbariérové. Přístup do Návštěvnického střediska Čížov není bezbariérový, ale je možný pomocí schodolezu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 2.1.5 Vypracovat a předložit vládě ke schválení Vládní plán financování Národního rozvojového programu mobility pro všechny na období 2026–2035.

Termín: 30.06.2024

Gestor: VVOZP

Indikátor: Byl vypracován a předložen vládě ke schválení Vládní plán financování Národního rozvojového programu mobility pro všechny na období 2026–2035.

PLNĚNÍ RVOZP (dříve VVOZP):

Vláda ČR schválila svým usnesením ze dne 20. listopadu 2024 č. 844 [Národní program přístupnosti pro všechny na období 2026–2035](#), který navazuje na Národní rozvojový program mobility pro všechny, jehož platnost končí v roce 2025. Program má za cíl pokračovat ve finanční podpoře odstraňování bariér ve městech a obcích.

Financování programu bude zajištěno z rozpočtových kapitol jednotlivých resortů a institucí, do jejichž působnosti spadají poskytované veřejné služby (např. MŠMT – školy, MMR – obecní úřady, MK – kulturní zařízení, SFDI – komunikace pro pěší). Obce, města či kraje (příp. další oprávněné subjekty) se do programu budou moci zapojit předložením záměru k řešení přístupnosti, na základě jeho schválení mohou následně žádat konkrétní resort o dotaci či příspěvek na danou akci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

2.2 Cíl: Důsledná aplikace předpisů v oblasti bezbariérového užívání staveb.

Opatření 2.2.1 Sledovat a vyhodnocovat účinnost ČSN a dalších technických předpisů v oblasti bezbariérového užívání staveb při jejich aplikaci v praxi a dbát na jejich účelné doplňování a aktualizaci. ÚNMZ (ČAS) v této oblasti dále spolupracuje s evropskými a mezinárodními technickými organizacemi.

Termín: průběžně

Gestor: MMR, MD, MPO

Indikátor: Soulad norem byl v daném roce sledován a byly provedeny případné změny.

PLNĚNÍ MD:

Soulad norem je průběžně sledován prostřednictvím účasti zástupce MD v příslušných Technických komisích ÚNMZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

Úvodem zdůrazňujeme, že pro oblast technické normalizace je ústředním orgánem MPO, které zabezpečuje tvorbu a vydávání českých technických norem, jejich změny a zrušení (viz § 13 odst. 1 písm. e) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů a § 5 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů).

MD sleduje dopravní normy a MPO výrobkové normy.

MMR sleduje normy, na které se odkazuje vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu. Z hlediska požadavků na přístupnost jde o novou normu ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání, která je platná od srpna 2024.

MMR ve své působnosti průběžně odpovídá na dotazy z aplikační praxe.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Od října 2022 Česká republika má ve správě řízení evropské technické komise CEN/TC 452 Asistenční psi. Předsedkyní komise je paní Jana Sirotková z organizace Pestrá, o. p. s. (<https://www.pestra.cz/>)

Technická komise má více než 40 členů z celé Evropy a v rámci komise působí 6 pracovních skupin:

- CEN/TC 452/WG 1 Terminology
- CEN/TC 452/WG 2 Lifetime welfare
- CEN/TC 452/WG 3 Competencies for assistance dogs' professionals
- CEN/TC 452/WG 4 Pre-training, Training and Tasks
- CEN/TC 452/WG 5 Client Services
- CEN/TC 452/WG 6 Accessibility and Universal Access
(CEN/TC 452/WG 7 Conformity assessment zrušena v roce 2024)

V roce 2024 byly vydány tyto normy:

- EN 17984-1 Assistance dogs – Part 1: Vocabulary (zavedena jako ČSN EN 17984-1 Asistenční psi – Část 1: Slovník)
- EN 17984-6 Assistance dogs – Part 6: Accessibility and Universal Access (zavedena jako ČSN EN 17984-6 Asistenční psi – Část 6: Přístupnost a univerzální přístup)

V současné době jsou v procesu tvorby tyto evropské normy:

- EN 17984-2 Assistance dogs – Part 2: Dog lifetime welfare (vydání plánováno v průběhu 2025)
- EN 17984-4 Assistance dogs – Part 4: Pre-training, training and task (vydání plánováno v průběhu 2025)
- EN 17984-3 Assistance dogs – Part 3: Competencies for assistance dogs professionals – (vydání plánováno na přelomu 2025-2026)

Na národní úrovni působí od roku 2019 TNK 154 Asistenční psi.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 2.2.2 Provádět metodickou činnost vůči stavebním úřadům v oblasti obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Termín: průběžně

Gestor: MMR

Indikátor: Alespoň jednou ročně je vydán metodický pokyn či jiný metodický dokument nebo je provedeno školení pracovníků stavebních úřadů v dané oblasti.

PLNĚNÍ MMR:

MMR má ve své gesci mj. zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcí vyhlášku č. 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu.

MMR svoji metodickou činnost provádí více způsoby a jejich kombinacemi:

- Problematika přístupnosti staveb je začleněna do systému vzdělávání a ověřování zvláštní odborné způsobilosti úředníků obecných stavebních úřadů na úseku územního rozhodování a stavebního řádu.

- MMR průběžně a dle potřeby zpracovává stanoviska k aplikaci ustanovení předpisů stavebního práva týkajících se požadavků na přístupnost staveb.

- založen byl Poradní sbor ministra pro místní rozvoj k přístupnosti staveb:

- * Vznikl transformací Platformy MMR pro bezbariérovost; viz RM č. 2/2024.

- * Zastoupení má veřejná správa, profesní komory, akademický sektor a neziskové organizace hájící práva osob se zdravotním postižením.

- * Jde o 19 institucí, tj. 24 členů a 15 zástupců.

- * Nejdůležitějším úkolem Poradního sboru v roce 2024 bylo projednání nové ČSN normy na přístupnost staveb.

- * V roce 2024 se uskutečnila tři jednání. Zápisy jsou zde:

<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/poradni-sbor-ministra-pro-pristupnost-staveb/zapisy-z-jednani-poradniho-sboru>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 2.2.3 Pravidelně vyhlašovat dotační program pro nestátní neziskové organizace Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb.

Termín: průběžně

Gestor: MMR

Indikátor: Uvedený dotační program je každoročně vyhlašován.

PLNĚNÍ MMR:

MMR každoročně v rámci dotační podpory nestátních neziskových organizací podporuje i oblast "Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb". Dotační výzvu, jejíž součástí byla vedle dalších tří oblastí podpory i podpora předmětné oblasti, vyhlásilo MMR i pro rok 2024, a to dne 29. prosince 2023. V oblasti podpory "Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb" bylo k podpoře 5 projektů (byly podpořeny všechny projekty předložené do výzvy) v celkové výši dotace cca 8,35 mil. Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.3 Cíl: Vyšší bezpečnost osob se zdravotním postižením při pohybu na pozemních komunikacích.

Opatření 2.3.1 Prostřednictvím osvětové kampaně určené všem účastníkům silničního provozu upozorňovat na zajištění bezpečnosti osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MD (BESIP)

Indikátor: Osvětová kampaň je realizována.

PLNĚNÍ MD:

V rámci projektu EUOKLÍČ v roce 2024 Ministerstvo dopravy ČR spolufinancovalo propagační materiál tohoto projektu v následujícím rozsahu:

- Průvodce po místech v ČR osazených Eurozámky – 2 000 ks
- Pamětní deska 20,5 x 20,5 cm samolepicí 14krajů x 40 ks
- Informační leták A5, 6 stran – 14krajů x 568 ks
- Označení dveří - "Prosím, klepejte", 560 ks

Osvětové kampaně v rámci ČR dle krajů:

Zlínský kraj:

Dopravní soutěž mladých cyklistů pro sluchově postižené děti (10–16 let); osvěta, edukace + praktický výcvik dětí se sluchovým postižením

Liberecký kraj:

Školení pro vozíčkáře – bezpečnost v silničním provozu; z. 361/2000 Sb.

Jihočeský kraj:

Projektový den pro ZŠ pro neslyšící žáky

Jihomoravský kraj:

Dopravní výchova pro žáky ZŠ speciální

Dopravní soutěž mladých cyklistů pro žáky ZŠ speciální

Dopravní soutěž „V dopravě na zelenou“ – soutěž pro žáky ZŠ speciální Kyjov – bezpečnost dětí s handicapem v silničním provozu

Olomoucký kraj:

Akce „Rodina na cestách“ – zapojení handicapovaných osob

Plzeňský kraj:

Letní dětský tábor pro žáky ze speciálních škol v Plzni

Den dětí BESIP s Nadací NFG – těžce postižené děti

Beseda pro osoby Domova se zdravotním postižením – bezpečnost chodců a cyklistů v dopravě

18. ročník Azimut Handicap Rallye 2024 – celostátní automobilová soutěž pro postižené osoby

Pardubický kraj:

Dopravní den pro Dětský domov Doubravice

Retro městečko – osvětová promo akce se zapojením postižených osob (Pardubice)

Karlovarský kraj:

Den záchranářů a BESIP

Mezi nebem a zemí – bezpečí kolem nás

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.4 Cíl: Veřejná doprava přístupná pro všechny skupiny osob se zdravotním postižením.

Opatření 2.4.3 Upravit ČSN týkající se požadavků na vybavenost a úpravu bezbariérových železničních vozů pro osoby se zrakovým postižením (např. haptické značení míst, systém otevírání dveří). V souladu s provedenými úpravami upravit také související legislativní předpisy.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MD

Spolugestor: MPO (ČAS)

Indikátor: ČSN týkající se požadavků na vybavenost a úpravu bezbariérových železničních vozů je upravena na základě konzultací s organizacemi zastupujícími osoby se zrakovým postižením.

PLNĚNÍ MD:

Oblast železničních vozidel je řešena prostřednictvím TSI (Technická specifikace pro interoperabilitu) reprezentovaných zejména NAŘÍZENÍM KOMISE (EU) č. 1302/2014 (TSI LOC & PAS) v platném znění a NAŘÍZENÍM KOMISE (EU) č. 1300/2014 (TSI PRM) v platném znění, resp. souvisejícími a/nebo odkazujícími se standardy (EN a ISO normy, příručky, návody, apod.), které zejména představují:

Guide for the application of the PRM TSI 2023, version 2.0, 08.12.2023.

Guide for the application of the LOC&PAS TSI, version 4.0 of 16/02/2024.

SMĚRNICE RADY 92/58/EHS o minimálních požadavcích na bezpečnostní nebo zdravotní značky na pracovišti (devátá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

ISO 7000:2019 - Grafické symboly pro použití na zařízeních – Registrované symboly.

ISO 7001:2007/Amd 4:2017 - Graphical symbols - Public information symbols.

ISO 7001:2023 - Graphical symbols — Registered public information symbols.

EN ISO 7010:2020 - Graphical symbols - Safety colours and safety signs - Registered safety signs.

ISO 3864-1:2011 - Graphical symbols - Safety colours and safety signs - Part 1: Design principles for safety signs and safety markings.

ISO 3864-3:2012 - Graphical symbols - Safety colours and safety signs - Part 3: Design principles for graphical symbols for use in safety signs.

ISO 3864-4:2011 - Graphical symbols - Safety colours and safety signs - Part 4: Colorimetric and photometric properties of safety sign materials.

EN 16584-1:2017 - Railway applications - Design for PRM use - General requirements - Part 1: Contrast.

EN 16584-2:2017 - Railway applications - Design for PRM use - General requirements - Part 2: Information.

EN 16585-2:2017 - Railway applications - Design for PRM use - Equipment and components onboard rolling stock - Part 2: Elements for sitting, standing and moving.

ISO 17398:2004 - Safety colours and safety signs - Classification, performance and durability of safety signs

ISO 6405-1:2017 - Earth-moving machinery - Symbols for operator controls and other displays - Part 1: Common symbols.

ETSI EN 301 462:2000-03 - Human Factors (HF); Symbols to identify telecommunications facilities for deaf and hard of hearing people.

ČSN EN ISO 17351 - Obaly - Braillovo písmo na obalech pro léčivé přípravky.

Braille dot height research: Investigation of Braille Dot Elevation on Pharmaceutical Products FINAL REPORT, 31 January 2008, University of Birmingham.

Opatření je řešeno výše uvedeným způsobem, proto se navrhuje opatření vypustit.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navrženo zrušení opatření.

PLNĚNÍ MPO:

Pracovníci MPO/ČAS nebyli ve věci úpravy ČSN gestorem osloveni. Pro oblast požadavků na přístupnost kolejových vozidel pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace existují ČSN přejímající evropské normy. Případné doplnění těchto norem o další požadavky by muselo být provedeno v rámci evropské technické komise CEN/TC 256 Železniční aplikace.

Za celkové plnění opatření je odpovědný gestor (Ministerstvo dopravy).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navrženo zrušení opatření.

Opatření 2.4.4 Legislativně zakotvit povinnost osazování vozů MHD vnějšími akustickými hlásiči čísla linky a směru vozu.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MD

Indikátor: Byla provedena uvedená legislativní úprava.

PLNĚNÍ MD:

Ve spolupráci se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých ČR byl připraven návrh právní úpravy vybavení vozidel veřejné dopravy (nejen MHD) zařízením pro podávání akustických informací slabozrakým a nevidomým osobám před nástupem do vozidla. Tento návrh byl načten jako poslanecký pozměňovací návrh č. 5900 v rámci druhého čtení novely zákona o silniční dopravě a dalších souvisejících zákonů dne 28.01.2025. Návrh byl schválen.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 2.4.5 Najít řešení zajištění bezbariérové dopravy u komerčních dopravců.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MD

Indikátor: Je nalezeno řešení k zajištění bezbariérové dopravy u komerčních dopravců (např. stanovením podmínek v rámci licenčního řízení).

PLNĚNÍ MD:

V rámci přípravy novely zákona o silniční dopravě nebylo identifikováno řešení, jak by bylo možné zajistit bezbariérovou dopravu u komerčních linek.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

2.5 Cíl: Zajištění přístupnosti dopravních staveb.

Opatření 2.5.2 Upravit grafický manuál jednotného orientačního a informačního systému Správy železnic s cílem rozlišit na orientačních tabulích orientační systém směřující k drážním cílům při příchodu do stanice a k městským cílům při odchodu ze stanice.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MD

Indikátor: Byl upraven a zveřejněn grafický manuál.

PLNĚNÍ MD:

Grafický manuál procházel během roku 2024 novelizací, barevné rozdělení směřování k cílům drážním i městským je do něj již zapracováváno. Novelizovaný manuál by měl být k dispozici do poloviny roku 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 2.5.3 Upravit ČSN 73 6380 týkající se železničních přejezdů s ohledem na osoby se sníženou schopností orientace.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MD

Spolugestor: MPO (ČAS)

Indikátor: Byla upravena ČSN 73 6380 tak, aby obsahovala řešení bezpečného pohybu osob se sníženou schopností orientace.

PLNĚNÍ MD:

Platná verze ČSN 73 6380 z roku 2020 již řeší úpravy bezpečného pohybu osob se sníženou schopností orientace dostatečně v kapitole 8. Její revize se aktuálně nepřipravuje. Stávající verze normy již problematiku řeší, proto se navrhuje opatření vypustit.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navrženo zrušení opatření.

PLNĚNÍ MPO:

Tuto oblast upravuje kapitola 8 Úprava přejezdů pro užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace. Revize normy byla vydaná 07/2020
https://www.spravazeleznic.cz/documents/50004227/139626480/SZ_CSN_73_6380LMP1_20201123.pdf/33fe09ea-79bf-4201-8e20-dc79064a1138?version=1.0

Toto opatření považujeme ze strany spolugestora za splněné.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navrženo zrušení opatření.

Opatření 2.5.4 Ve své působnosti zajišťovat konzultační a poradenskou činnost v oblasti bezbariérového užívání dopravních staveb a dopravních prostředků.

Termín: průběžně

Gestor: MD

Indikátor: Na MD je ustaveno konzultační místo pro veřejnost týkající se uvedené oblasti.

PLNĚNÍ MD:

MD zajišťuje konzultační a poradenskou činnost v oblasti bezbariérového užívání staveb a dopravních prostředků prostřednictvím věcně příslušných odborů k dané problematice.

Státní fond dopravní infrastruktury poskytuje pravidla a zajišťuje konzultaci v oblasti zvyšování bezpečnosti nebo plynulosti dopravy nebo opatření ke zpřístupňování dopravy osobám s omezenou schopností pohybu, orientace nebo komunikace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 3: Přístupnost informací a služeb veřejné správy

Téma přístupnosti informací a služeb veřejné správy je v souvislosti s elektronizací a rozvojem služeb eGovernmentu velice aktuální. Pro osoby se zdravotním postižením je důležité, aby veřejné služby poskytované a regulované veřejnou správou byly přístupné a využitelné na rovnoprávném základě s ostatními. K tomu přispívá, mimo samotné elektronizace, možnost asistovaného podání, standardizace výkonu agend a činností či nevyžadování údajů a skutečností, které jsou veřejné správě již známy.

Evropská legislativa v této oblasti přispívá k významnému zlepšení prostřednictvím zákona o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací.

Problematickou zůstává oblast přístupnosti digitálních dokumentů veřejné správy. Přestože osoby se zdravotním postižením mohou využívat elektronických služeb eGovernmentu a s úřadem komunikovat například prostřednictvím datové schránky, ne vždy jsou vydávané dokumenty přístupné

i pro osoby se smyslovým postižením. Shodné problémy se vyskytují i při využívání elektronických formulářů a dalších prostředků pro podání, neboť ne všechny elektronické formuláře veřejné správy jsou v dostatečné míře přístupné.

V rámci zajišťování přístupnosti služeb veřejné správy je důležité vzdělávání zaměstnanců v tématech zdravotního postižení a rozvíjení znalostí a dovedností týkajících se zvolení a správné aplikace vhodného způsobu komunikace s osobami s určitými typy zdravotního postižení.

3.1 Cíl: Přístupné služby veřejné správy.

Opatření 3.1.2 Podporovat šíření osvěty, příkladů dobré praxe a motivace v oblasti přístupnosti úřadů pro osoby se zdravotním postižením prostřednictvím soutěže pro územní samosprávné celky (soutěž Přívětivý úřad).

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Soutěž Přívětivý úřad je každoročně vyhlašována.

PLNĚNÍ MV:

V roce 2024 proběhl devátý ročník soutěže Přívětivý úřad v kategorii obcí s rozšířenou působností. Soutěž je postavena na komplexním přístupu úřadů v oblasti kvality při poskytování služeb klientům. Zhruba devadesát kritérií hodnotí přístupnost a otevřenost úřadu, komunikaci s klienty včetně osob se zdravotním postižením (OZP), digitalizaci služeb a tím zlepšení přístupnosti služeb pro OZP, dostupnost služeb pro všechny občany nebo úroveň komunikace. Do devátého ročníku soutěže se přihlásilo 110 obcí s rozšířenou působností a městských částí Prahy, což je téměř polovina z celkového počtu. Sběr dat proběhl v květnu a červnu 2024 dotazníkovým šetřením ve formě on-line dotazníku. Výsledky byly vyhlášeny na slavnostním předávání trofejí pro oceněné obce 1. října 2024 v Praze. Byla oceněna tři nejlepší města v každém kraji a poté i nejlepší 3 celorepublikoví vítězové. Jako každý rok vyšla také brožura dobré praxe za rok 2024, kde se nachází výběr 22 příkladů dobré praxe z různých oblastí.

Součástí dotazníkového šetření byly i otázky týkající se bezbariérového přístupu, dostupnosti vodících prvků pro nevidomé nebo nabídky služeb poskytovaných neslyšícím občanům, dostupnosti webových stránek města/úřadu přístupných všem osobám se zdravotním postižením (vnímatelnost, ovladatelnost, srozumitelnost).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 3.1.3 Zavést kontrolu řešení přístupnosti u žádostí o schválení ICT projektů ze strany Odboru hlavního architekta DIA.

Termín: průběžně

Gestor: DIA

Indikátor: U žádostí o schválení ICT projektů je zavedena kontrola řešení přístupnosti.

PLNĚNÍ DIA:

V souladu s opatřením 3.1.3 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 byla zavedena systematická kontrola řešení přístupnosti u žádostí o schválení ICT projektů, které jsou posuzovány sekci Hlavního architekta eGovernmentu DIA (SHA).

SHA v rámci svého procesu hodnocení ICT projektů ověřuje, zda předkládané žádosti zohledňují požadavky na přístupnost digitálních služeb podle zákona č. 99/2019 Sb., směrnice (EU) 2016/2102 a souvisejících technických standardů, zejména WCAG 2.1. Posuzování přístupnosti je součástí metodického rámce pro schvalování projektů a je prováděno průběžně s cílem zajistit, aby nové

či modernizované digitální služby splňovaly požadavky na přístupnost od fáze návrhu až po implementaci.

Tímto DIA naplňuje indikátor opatření 3.1.3, kdy kontrola přístupnosti se stala pevnou součástí procesu schvalování ICT projektů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.2 Cíl: Přístupné webové stránky a elektronické služby veřejné správy.

Opatření 3.2.6 V rámci metodických materiálů týkajících se veřejných zakázek upozorňovat i na povinnost přístupnosti veřejných zakázek.

Termín: průběžně

Gestor: MMR

Indikátor: Obsahem metodických materiálů je i upozornění na povinnost přístupnosti veřejných zakázek.

PLNĚNÍ MMR:

Opatření je průběžně plněno a bylo taktéž zapracováno do Národní strategie veřejného zadávání pro období let 2024–2028 - kapitola environmentálně a sociálně odpovědné veřejné zadávání (k ní viz též vyjádření k opatření 1.1.2.). MMR taktéž upozorňuje na tuto problematiku v rámci všech relevantních metodických materiálů a výstupů, které se vztahují k oblasti realizaci veřejných zakázek.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 3.2.7 Provádět metodickou a osvětovou činnost v oblasti přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací.

Termín: průběžně

Gestor: DIA

Indikátor: V hodnoceném období byla provedena alespoň jedna metodická či osvětová aktivita v uvedené oblasti.

PLNĚNÍ DIA:

V souladu s opatřením 3.2.7 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 realizovala Digitální a informační agentura v hodnoceném období metodickou a osvětovou činnost zaměřenou na přístupnost digitálních služeb.

V roce 2024 byly uskutečněny dvě metodické a osvětové aktivity, které naplňují požadavky uvedeného opatření:

Webinář zaměřený na přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací, pořádaný pod záštitou zmocněnkyně vlády pro lidská práva Mgr. Kláry Šimáčkové Laurenčíkové. Cílem akce bylo poskytnout povinným subjektům podrobný přehled legislativních požadavků na přístupnost dle zákona č. 99/2019 Sb., směrnice (EU) 2016/2102 a praktické návody na implementaci pravidel WCAG 2.1. Odborného webináře se zúčastnilo více než 700 účastníků, přičemž zaznamenaná interakce přes 400 dotazů prokázala vysokou míru zájmu o problematiku přístupnosti.

Webinář o digitálních službách, pořádaný DIA, který se věnoval aktuálním tématům souvisejícím s digitálními službami veřejné správy. Jeden z bloků tohoto webináře byl věnován aktuálním informacím o přístupnosti, kde byly představeny výsledky monitorování přístupnosti digitálních služeb, požadavky na přístupnost podle zákona č. 99/2019 Sb., směrnice (EU) 2016/2102 a pravidel WCAG 2.1. Součástí byla také praktická ukázka kontroly přístupnosti, která účastníkům umožnila seznámit se se základními metodami samotestování přístupnosti digitálních služeb.

DIA se nadále aktivně podílí na metodické a osvětové činnosti v oblasti přístupnosti digitálních služeb a poskytuje průběžnou metodickou podporu povinným subjektům. Současně pokračuje ve spolupráci s odbornými organizacemi a sdílí zkušenosti na mezinárodní úrovni, například s Ministerstvem investic, regionálního rozvoje a informatizace Slovenské republiky (MIRII).

Tímto DIA naplňuje indikátor opatření 3.2.7 a systematicky přispívá k metodické a osvětové činnosti v oblasti přístupnosti digitálních služeb.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.3 Cíl: Přístupné dokumenty veřejné správy.

Opatření 3.3.3 Provést kontrolu přístupnosti zaměstnaneckých IT systémů.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla provedena kontrola přístupnosti zaměstnaneckých IT systémů.

PLNĚNÍ MPSV:

Ve sledovaném roce 2024 nebyla ze strany MPSV kontrola přístupnosti zaměstnaneckých IT systémů provedena.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí informace o kontrole z MPSV a ÚP. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 3.3.4 Dle Metodiky Easy-to-read převést do snadno srozumitelné formy základní obecné informace o působnosti a popis služeb veřejné správy na internetových stránkách ministerstev, jejich přímo řízených organizací, které jsou určeny veřejnosti, a na Portálu veřejné správy. Zajistit, aby byly tyto informace přístupné dle zákona č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV, MSp, MŠMT, MV, MZe, MŽP

Indikátor: Na internetových stránkách ministerstev, jejich přímo řízených organizací a na Portálu veřejné správy byly zveřejněny uvedené informace převedené do srozumitelné formy dle metodiky Easy-to-read a tyto informace jsou přístupné.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV toto opatření naplnilo a uvedený text ve formátu Easy-to-read uveřejnilo na odkaze: https://www.mpsv.cz/cms/documents/67f6ccd7-f955-678b-f3d8-f2de7af4ac69/pusobnost_MPSV.pdf

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí ÚP. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MSp:

MSp prostřednictvím úzké spolupráce odboru rozvoje lidských zdrojů a odboru informatiky vytvořilo komplexní webovou stránku ve snadném čtení (<https://snadnecteni.justice.cz/>), která je přístupná z Portálu justice (<https://msp.gov.cz/>) po kliknutí na „snadné čtení“ v pravé horní části Portálu. Graficky přehledný a uživatelsky přívětivý web zahrnuje šest piktogramických karet, které snadno srozumitelnou formou informují o působnosti i agendách MSp a resortu justice. Karty obsahují také ilustrativní obrázky a množství odkazů. Opatření bylo splněno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT na webu zveřejnilo obecné informace o jeho působnosti a službách podle Metodiky Easy-to-read, a to i přímo řízených organizací <https://msmt.gov.cz/o-webu/snadne-cteni>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MV:

Materiál je zveřejněn na odkazu: [O ministerstvu metodikou Easy-To-Read - Ministerstvo vnitra České republiky](#).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZe:

Základní informace o působnosti ministerstva byly uveřejněny ve snadno srozumitelné formě dle metodiky ETR na: [Snadné čtení | MZe](#), [Snadné čtení | ČPI](#).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Ministerstvo životního prostředí: Informace ve srozumitelné formě jsou zajištěny prostřednictvím karet - <https://www.mzp.cz/>. Zároveň bude opatření plněno v rámci nových webových stránek, jejichž spuštění je plánováno na měsíc březen 2025.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR:

<https://aopk.gov.cz/documents/20123/0/AOPK+%C4%8CR+snadn%C3%A9+%C4%8Dten%C3%AD.pd%C3%9F/fa6adada-1145-85db-c0a7-41081259636c?t=1739965476554>

Státní fond životního prostředí ČR: <https://www.sfzp.cz/o-sfzp-cr/o-nas-ve-snadnem-cteni/>

Česká inspekce životního prostředí: Na webu ČIŽP je umístěna stránka „snadné čtení“ a to jak v české, tak v AJ verzi. Informace ve snadném čtení jsou rozčleněny na tři části (tři i vizuálně oddělené bloky) a to: CO (co je ČIŽP), KDY (kdy kontaktovat ČIŽP) a JAK (jak kontaktovat ČIŽP). Po kliknutí na odkazy se přechází na jinou část webu, neotevírají se nová okna, a vždy je možné se klikem na logo v záhlaví vrátit zpět na snadné čtení. Struktura a rozvržení textu snadného čtení je, prostřednictvím skrytého textu, drobně přizpůsobena čtečce. Cílem (celkově) bylo, aby se text při čtení odvíjel jako „příběh“. Výše uvedené členění textu na tři části CO, KDY a JAK jsou čtečkou, díky pomocnému skrytému textu, předčítané jako část první, druhá a třetí, aby se ve čteném textu posluchač – primárně OZP klient – snáze orientoval, protože možná úplně „nevidí“ jeho strukturu jako odrážky, vtučnění apod., neboť někteří z cílové skupiny čtenářů snadného čtení snáze pochopí text lépe z poslechu než čtený. Obdobně jsou skrytým textem přizpůsobeny odstavce variant kontaktů, popis tlačítka a telefonního čísla. Stránka „snadného čtení“ je taktéž obsahově pojata jako text shrnující životní situace. Stránka je opatřena piktogramem „snadné čtení“ a taktéž dlaždicí „životní situace“, neboť obsahově byl text zamýšlen, aby plnil obě tyto funkce. Dostupné zde: <https://www.cizp.cz/cizp/snadne-cteni> a <https://www.cizp.cz/en/cei/easy-to-read>. Odkaz/piktogram na snadné čtení je umístěn ve statickém záhlaví webu prostřednictvím standardizovaného piktogramu a současně ve statickém zápatí webu je textový odkaz „snadné čtení a životní situace“, obé odkazuje na tutéž stránku, čímž jsou tyto informace přístupné z jakékoli části webu. Web je uzpůsoben pro korektní zobrazování na mobilních telefonech. Cílem při plnění výše uvedených opatření bylo dosažení užité hodnoty pro OZP klienty a nikoli pouze splnění.

Česká informační agentura životního prostředí: https://cenia.gov.cz/wp-content/uploads/2024/01/Prohlaseni_o_pristupnosti_CENIA.pdf

Česká geologická služba: Česká geologická služba spustila svůj nový web pro veřejnost viz <https://cgs.gov.cz> v prosinci 2023. Web je vytvořen na platformě Portal StaR Ministerstva životního

prostředí. Při tvorbě obsahu pro nový web byl jako cíl vytyčen právě srozumitelný obsah pro cílovou skupinu, kterou jsou kromě odborníků i laičtí zájemci o geologii a širší veřejnost. Principy, požadované v metodice „Easy to read“, byly zohledněny již při vytváření webu.

Národní park České Švýcarsko: Podle metodiky Easy-to-Read byl aktualizován text na webových stránkách Správy v sekci Úřad - <https://www.npcs.cz/>.

Národní park Podyjí: Přístupnost internetových stránek je pro základní obecné informace a popis služeb zajištěna. Nepřístupný obsah je uveden v aktuálním Prohlášení o přístupnosti na adrese: <https://www.nppodyji.cz/prohlaseni-o-pristupnosti>

Národní park Šumava: Přístupnost internetových stránek je pro základní obecné informace a popis služeb zajištěna - <https://www.npsumava.cz/>

Krkonošský národní park: Přístupnost internetových stránek je pro základní obecné informace a popis služeb zajištěna - <https://www.krnap.cz/>

Výzkumný ústav vodohospodářský T.G. Masaryka, v.v.i.: <https://www.vuv.cz/zakladni-informace/organy-vuv-tgm/>

Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.: Informace ve srozumitelné formě jsou zajištěny prostřednictvím karet - <https://www.vuv.cz/>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí informace ve snadném čtení na stránkách MŽP, informace nejsou zveřejněny u všech přímo řízených organizací, které jsou uvedeny v plnění, odkaz na prohlášení o přístupnosti není plněním tohoto opatření. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 3.3.5 Zajistit publikaci základních karet u vybraných agend dle vzorů Metodiky Easy-to-read a piktogramických karet pro klienty.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV, MSp, MŠMT, MV, MZe, MŽP

Indikátor: Základní karty jsou publikovány.

PLNĚNÍ MPSV:

Ve sledovaném roce 2024 MPSV toto opatření nenaplnilo.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí MPSV a ÚP. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MSp:

Opatření bylo splněno zároveň s opatřením 3.3.4.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT zajistilo publikaci základních karet u vybraných agend dle Metodiky Easy-to-read <https://msmt.gov.cz/o-webu/snadne-cteni>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MV:

Materiál je zveřejněn na odkazu: [Informace pro potřeby osob se znevýhodněním - Protikorupční program MV - Ministerstvo vnitra České republiky](#).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZe:

Základní karty jsou publikovány a opatřeny piktogramy: [Snadné čtení | MZe](#), [Snadné čtení | ČPI](#).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Opatření bude plněno v rámci nového webu, jehož spuštění je plánováno na březen 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 3.3.7 Realizovat pilotní školení pro aplikaci metodiky Easy-to-read pro zaměstnance územní veřejné správy. Na základě výsledků pilotního školení navrhnout mechanismus školení pro veřejnou správu a toto školení provádět.

Termín: 31.12.2022, dále průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Byl navržen mechanismus školení. Školení jsou pravidelně realizována.

PLNĚNÍ MV:

Na začátku roku 2023 dobíhala poslední část pilotního školení v aplikaci metodiky Easy to Read pro zaměstnance územní veřejné správy. Na základě všech uskutečněných školení bylo v průběhu března 2023 zpracováno vyhodnocení pilotního běhu. Z důvodu chybějících projektových zdrojů financování nebyla uvedena aktivita v roce 2024 dále rozvíjena.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Neplněno.

3.4 Cíl: Vzdělávání zaměstnanců veřejné správy v tématech týkajících se zdravotního postižení.

Opatření 3.4.1 Realizovat vzdělávání v oblasti governance accessibility, problematiky zdravotního postižení a zásad komunikace s vybranými skupinami osob se zdravotním postižením pro zaměstnance veřejné správy.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: V daném roce bylo realizováno uvedené školení.

PLNĚNÍ MV:

Z pohledu metodické zřizovatelské funkce spolupracuje odborný útvar Ministerstva vnitra na realizaci vzdělávání pro potřeby zaměstnanců územní samosprávy, (popř. státní správy) v rámci Institutu pro veřejnou správu Praha, a to dle požadavků jednotlivých správních úřadů.

Konkrétní výstup průběžného plnění:

Vzdělávací program „Proč a jak prosazovat rovnost žen a mužů v praxi“ – ve stálé nabídce kurzů. V roce 2024 1 termín realizace – na objednávku MV ČR v termínu 19. listopadu 2024, přihlášeno 6 osob.

Vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů

Výukový předmět „Rovné příležitosti žen a mužů“ s časovou dotací 2 hodiny absolvovalo v roce 2024 45 vedoucích úředníků.

V roce 2024 cestou Institutu pro veřejnou správu Praha realizována školení úředníků územních samosprávných celků.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Neplněno. Obsahem opatření není školení v oblasti rovnosti žen a mužů.

Opatření 3.4.2 Zapracovat do základní odborné přípravy policistů a specializačních kurzů pro službu kriminální policie a vyšetřování a službu pořádkové policie problematiku osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Problematika osob se zdravotním postižením je do předmětné odborné přípravy zapracována.

PLNĚNÍ MV:

V rovině základní odborné přípravy pro policisty, kteří nově vstupují do řad policejního sboru, není problematika zdravotně postižených osob samostatným vyučovacím předmětem, analogicky je však obsažena ve vzdělávacím předmětu „Právo“ v tematickém celku „Evropská integrace“ a dále zejména v předmětu „Základy policejní psychologie a etiky“ v tematickém celku „Základy komunikačních dovedností policisty a jednání s různými skupinami občanů“. Výuka je zaměřena na prosazování rovných práv s důrazem na stejná práva, povinnosti a respektování lidské důstojnosti bez ohledu na jakékoliv zdravotní postižení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 4: Mimořádné události a krizové situace

Tato oblast je zaměřena na zajišťování ochrany a bezpečnosti osob se zdravotním postižením za mimořádných událostí a krizových situací, jako jsou například mimořádné události způsobené přírodními vlivy.

Osoby se zdravotním postižením jsou při mimořádných událostech zranitelnější než většinová populace. K tomu přispívá zejména nedostatečné povědomí o specifických potřebách osob s dílčími typy zdravotního postižení, neexistence odpovídajících inkluzivních politik, strategií a programů pro snížení či odvrácení rizika, nedostatečný přístup k informacím či nepřístupná zařízení a služby. Pro zvýšení bezpečnosti osob se zdravotním postižením je proto nezbytné zvyšovat jejich povědomí o možnostech získání informací, řešení a chování při nastalých mimořádných událostech, ale zejména vhodně upravit plány pro řešení krizových situací tak, aby obsahovaly i opatření týkající se osob se zdravotním postižením, a realizovat školení pro všechny složky integrovaného záchranného systému týkající se specifických potřeb při komunikaci a pomoci osobám se zdravotním postižením.

4.1 Cíl: Zajištění informovanosti osob se zdravotním postižením o mimořádných událostech a krizových situacích.

Opatření 4.1.2 Pravidelně realizovat školení všech složek integrovaného záchranného systému týkající se specifických potřeb při komunikaci a pomoci osobám se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Jsou pravidelně realizována školení na uvedené téma.

PLNĚNÍ MV:

PČR

Součástí právního řádu České republiky je Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením. Česká republika se jejím přijetím a ratifikací zařadila mezi státy podporující a chránící lidská práva, základní svobody a přirozenou důstojnost lidí s postižením. Problematika postavení zdravotně postižených osob, včetně osob s intelektovým znevýhodněním a chováním náročným na péči, je zahrnuta průřezově v systému vzdělávání příslušníků Policie České republiky.

Je třeba upřesnit, že Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy (ÚPVSP) se specializuje na vzdělávání příslušníků PČR a nerealizuje žádná pravidelná školení všech složek IZS týkající se specifických potřeb při komunikaci a pomoci osobám se zdravotním postižením. V rovině vzdělávání, které následuje po základní odborné přípravě, je s přihlédnutím k charakteru služby problematika vyučována v rámci dalších vzdělávacích programů.

HZS ČR

Psychologické pracoviště

Psychologická služba HZS ČR průběžně realizuje odborné přípravy „První psychická pomoc II“, která je určena pro příslušníky a zaměstnance HZS ČR. Náplní odborné přípravy je mj. příprava na komunikaci s osobou se zdravotním postižením při mimořádné události. V roce 2024 bylo realizováno 5 odborných příprav, proškoleno 72 osob.

Komunikace s osobami se zdravotním postižením při mimořádné události (výukové DVD) bylo i v roce 2024 zařazeno do základního zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků v jednotkách Hasičského záchranného sboru ČR.

Na konci roku 2024 byla vydána aktualizace mobilní aplikace První psychická pomoc, která obsahuje mj. část týkající se zásad pro krizovou komunikaci a asistenci osobám se zdravotním znevýhodněním. Aplikace je bezplatně dostupná na Google Play, vydání na App Store se připravuje.

V minulosti psychologická služba připravila Karty pro komunikaci s neslyšícími a Karty pro komunikaci s (neslyšícími) dětmi u mimořádných událostí, které mohou hasiči využít při zásahu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 4.1.3 Pořádat semináře a osvětové akce pro osoby se zdravotním postižením zaměřené na oblast bezpečnosti přizpůsobené druhu postižení.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Jsou pořádány uvedené semináře a osvětové akce.

PLNĚNÍ MV:

HZS ČR

Hasičský záchranný sbor ČR se dlouhodobě věnuje plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, a to prováděním preventivně výchovné činnosti u této skupiny obyvatelstva, tj. zvyšováním jejich informovanosti o možných mimořádných událostech a správných postupech v případě ohrožení. Všeobecně známé zkušenosti dokazují, že pouze dobře informovaný občan je nejen lépe připraven předcházet vzniku mimořádné události, ale v případě již vzniklé mimořádné události je také schopen se účinněji chránit a pomoci ostatním.

V roce 2024 se uskutečnilo 58 akcí s celkovou účastí 1.506 osob se zdravotním postižením. Vzhledem k mnoha různým formám handicapu byly tyto akce vždy velmi specifické a zvolená vzdělávací forma byla vždy uzpůsobena druhu postižení. Jedná se především o osoby slabozraké a nevidomé, či s poruchami sluchu. V průběhu roku 2024 se HZS ČR začal výrazněji věnovat také přípravě osob s mentálním a kombinovaným postižením širokého věkového spektra.

Jako příklad těchto aktivit lze uvést podíl HZS Zlínského kraje na organizaci Valašské olympiády pro nevidomé a slabozraké, kterou pořádala Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých Vsetín s účastí cca 50 soutěžících a jejich doprovodu. U stánku PVČ účastníci plnili různé vědomostní úkoly a diskutovali o požární prevenci a zabezpečení domácnosti, u hasičské techniky si mohli v klidu osahat výstroj a výzbroj hasiče.

HZS Jihomoravského kraje pokračoval ve spolupráci s Krajskou radou zdravotně postižených, s jejichž členy řešil zapojení do registru osob se zdravotním postižením, pro které připravil celodenní seminář k řešení nejčastějších typů mimořádných událostí (rady pro handicapované osoby, jak se zachovat v případě požáru, evakuace, použití tísňových linek, to vše s praktickými radami pro různé typy postižení: omezení hybnosti, neslyšící, nevidomí). Celkem HZS Jihomoravského kraje uspořádal 6 akcí s účastí 333 handicapovaných osob.

Jedním z neaktivnějších v této činnosti je HZS Kraje Vysočina. V roce 2024 realizoval 10 aktivit pro 174 osob se zdravotním postižením. Příkladem nové spolupráce bylo oslovení všech organizací sdružujících nevidomé a slabozraké osoby v Kraji Vysočina s nabídkou spolupráce a využívání zvláštního způsobu tísňové komunikace. Představitelům oslovených organizací byla při úvodní schůzce vysvětlena tato problematika a byly s nimi uzavřeny dohody o spolupráci. Další část spolupráce pokračovala návštěvou klientů včetně doprovodu a vodičích psů na KOPIS HZS Kraje Vysočina, kde se kromě prohlídky a vysvětlení správné komunikace s tísňovými linkami rozvinula diskuse o potřebách a problémech nevidomých a slabozrakých. Této půldenní akce se zúčastnilo 10 klientů, 6 osob doprovodu a vodičích psů.

MV–GR HZS ČR, HZS hl. m. Prahy a HZS Olomouckého kraje, v návaznosti na spolupráci se sdružením škol Euroinstitut, v roce 2024 společnými silami realizovaly 4 termíny projektové výuky na výjezdových stanicích v Praze-Mořanech a Přerově pro studenty s mentálním, či kombinovaným handicapem (ve věkovém rozmezí 20–65 let). Jejím obsahem byly dva pětáctiřicetiminutové výukové bloky, zaměřené na problematiku požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Jednalo se o stručné a srozumitelné shrnutí základních informací, využitelných v reálných životních podmínkách posluchačů (tísňové linky, zásady chování při požáru v budově, význam signalizace detektoru kouře, význam jednotlivých akustických signálů apod.). Program byl završen exkurzí výjezdové stanice pod vedením zkušených realizátorů PVČ z řad výjezdových hasičů zaměřené, mimo jiné, na preventivní působení proti nežádoucím jevům (strach, stud, nezvladatelná emocionální reakce), které by při hypotetickém kontaktu s touto cílovou skupinou při záchranných pracích mohly být, vzhledem k charakteru handicapu, komplikací. Následně byla problematika OČMU speciálními pedagogy, proškolenými v průběhu dvou pedagogických konferencí tohoto sdružení, implementována do vzdělávacího procesu v rámci škol Euroinstitut.

V rámci letošní konference škol Euroinstitut bylo proškolen 60 speciálních pedagogů a školských pracovníků, projektové výuky se přímo zúčastnilo 84 studentů, 6 speciálních pedagogů a 20 pedagogických pracovníků. Implementace OČMU do výuky v rámci Euroinstitutu měla během školního roku 2023/24 dosah na 540 studentů zmiňovaných středních škol (domovy pro osoby se zdravotním postižením, či se zvláštním režimem).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 5: Nezávislý život

Pro nezávislý a samostatný život osob se zdravotním postižením v domácím prostředí a jejich plnohodnotnou účast na veřejném, společenském, kulturním a sportovním životě je nezbytným předpokladem zejména zajištění přiměřeného bydlení, vhodných asistenčních služeb a kompenzačních pomůcek.

Osobám se zdravotním postižením má být umožněn přístup ke kvalitním kompenzačním pomůckám, zařízením, podpůrným technologiím a k různým formám asistence i tím, že budou učiněny finančně dostupnými.

Je nezbytné podporovat samostatné bydlení osob se zdravotním postižením a umožnit výstavbu upravitelných bytů umožňujících bezbariérové užívání.

Důležité je i nadále pokračovat a systematicky napomáhat transformaci pobytových zařízení sociálních služeb a podporovat zejména poskytování terénních a ambulantních sociálních služeb

v přirozeném prostředí uživatele. Neméně důležité je i nastavení způsobu financování sociálních služeb prostřednictvím transparentního, efektivního a spravedlivého systému.

Pro osoby se sluchovým postižením bývá překážkou k plnému zapojení se do všech oblastí života společnosti zejména nedostatečný počet tlumočnicků českého znakového jazyka, je proto nutné systematicky podporovat vzdělávací programy tak, aby se jejich počet neustále navyšoval.

5.1 Cíl: Podpora samostatného života osob se zdravotním postižením v přirozeném sociálním prostředí, zejména setrvání v prostředí domácím.

Opatření 5.1.1 Provádět osvětu týkající se poskytování péče typu home sharing (sdílená péče v rámci rodin) za pomoci prezentace příkladů dobré praxe.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Byly zpracovány příklady dobré praxe týkající se poskytování péče.

PLNĚNÍ MPSV:

Podporu homesharingu realizuje MPSV prostřednictvím OPZ+ (priority 2 sociální začleňování). V rámci této priority se výzvy zaměřují na podporu sdílené péče prostřednictvím systému podpory rodin dětí s mentálním či kombinovaným postižením a s poruchou autistického spektra – homesharing. V rámci aktivity je možné podpořit nábor hostitelů vč. jejich přípravy, přípravu a práci s rodinou a dětmi se zdravotním postižením, podporu procesu párování, kontrolu procesu homesharingu a další. Při zavedení homesharingu v organizaci je nutné aktivity pilotně ověřit a vyhodnotit.

Subjekty, které chtějí získat finanční podporu stávajícího homesharingu nebo zavádět homesharing nově v celém rozsahu, musí při realizaci projektu vždy dodržet základní principy homesharingu:

- a) Homesharing probíhá mimo domácnost dítěte i mimo prostory institucí
- b) Homesharing plně respektuje jinakost a tempo dítěte
- c) Hostitel není profesionál, ale dobře připravený laik
- d) Homesharing je postaven na vztazích
- e) Homesharing podporuje přirozené osamostatňování dítěte

U subjektů, které homesharing zavádějí nově, musí být popis plnění základních principů homesharingu součástí klíčových aktivit. Subjekty, které homesharing již realizují a chtějí v rámci projektu podpořit pouze některou fázi homesharingu, popíší dosavadní plnění základních principů v jiných částech projektu.

Seznam projektů, které jsou aktuálně v realizaci:

Registrační číslo projektu	Název organizace	Název projektu	Celková dotace
CZ.03.02.02/00/22_017/0000473	Rodinné Integrační Centrum z. s.	Homesharing pro rodiny s dětmi s autismem v Pardubickém kraji	1 559 715,00
CZ.03.02.02/00/22_017/0001391	Naděje pro děti úplňku, z.s.	Homesharing, inovativní sociální podpora pro děti s autismem a jejich rodiny	7 148 225,00
CZ.03.02.02/00/22_014/0000425	Zet-My, z.s.	Zet-My – podpora pečujících prostřednictvím homesharingu a odlehčovací služby	9 960 846,00
CZ.03.02.02/00/22_014/0000456	Slezská diakonie	Podpora sdílené péče (homesharing) v Jihomoravském kraji	4 396 630,00

CZ.03.02.02/00/22_014/0000469	Centrum pro komunitní práci střední Čechy	Homesharing ve Středočeském kraji	6 704 441,25
CZ.03.02.02/00/22_014/0000474	Rodinné Integrační Centrum z. s.	Podpora pečujících osob a sdílené péče pomocí Homesharingu v Pardubickém kraji	7 700 290,00

Podpora sdílené péče prostřednictvím systému podpory rodin dětí s mentálním či kombinovaným postižením a s poruchou autistického spektra – homesharing byla součástí i výzvy č. 03_22_008 Podpora komunitně vedeného místního rozvoje (1).

Tato podpora se taktéž zaměřovala na nábor hostitelů vč. jejich přípravy, přípravu a práci s rodinou a dětmi s postižením, podporu procesu párování, kontrolu procesu homesharingu apod. Příjemci projektů ve výzvě č. 03_22_008 jsou Místní akční skupiny.

V současné době realizují homesharing v rámci svých projektů 2 Místní akční skupiny:

CZ.03.02.01/00/22_008/0000040	LAG Podralsko z. s.	Podpora komunitního života na území působnosti LAG Podralsko z.s.
CZ.03.02.01/00/22_008/0000152	Místní akční skupina POŠUMAVÍ, zapsaný spolek	Podpora komunitních a sociálních aktivit na území MAS Pošumaví

Nedílnou součástí podpořených projektů je i realizace aktivit směřujících na šíření informací o homesharingu a o výstupech a výsledcích projektu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 5.1.2 V rámci sociální práce na obcích s rozšířenou působností koordinovat podporu osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Na obcích s rozšířenou působností je v rámci sociální práce zajišťována koordinace podpory osob se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MPSV:

Povinnost koordinace podpory, a to nejen pro osoby se ZP, je pro obce s rozšířenou působností ukotvena v zákoně o sociálních službách (§ 92). Obce s rozšířenou působností koordinují na svých územích poskytování sociálních služeb a zároveň spolupracují s aktéry pomoci a péče ve svých územích na případech řešení nepříznivých životních situací občanů. Poměrně častou cílovou skupinou sociálních pracovníků obcí jsou osoby se ZP, u nichž koordinace klientských případů pomáhá doručit potřebnou pomoc a podporu a vytvořit kolem klienta tzv. síť podpory.

Od roku 2023 MPSV realizuje systémový projekt s názvem „Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR“, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_004/0001320, financovaný z prostředků ESF prostřednictvím OPZ+ a státního rozpočtu ČR. Další informace k zaměření a obsahu projektu lze dohledat na www stránkách – Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR nebo přímo na stránkách projektu - Budme profil!

Během roku 2024 proběhly celkem v 16 obcích, zapojených do tohoto projektu, pilotáže, které měly za cíl rozvoj a zkvalitnění řešení konkrétních případů pomocí vyššího podílu koordinace a propojování aktérů ke spolupráci v kontextu sociální práce jakožto výkonu státní správy v přenesené působnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.1.3 Podporovat zázemí pro výkon sociální práce na obcích se zřetelem na potřeby osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Je zajišťována finanční a metodická podpora sociální práce na obcích.

PLNĚNÍ MPSV:

Specifickou úpravu výkonu sociální práce ve veřejné správě obsahuje zákon o sociálních službách v ust. § 92 a § 93. Novelou zákona o sociálních službách účinnou od r. 2015 došlo k zavedení zvláštního dotačního titulu na financování sociální práce na obcích:

„§ 102

Na zajištění povinnosti uvedené v § 93 písm. a) a na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 93 písm. b) a c), se krajům poskytuje příspěvek formou účelové dotace. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu.

§ 103

Na zajištění povinnosti uvedené v § 92 písm. a) a na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 92 písm. b) až d), se obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace. Dotaci poskytuje ministerstvo podle právního předpisu. Dotace ze státního rozpočtu je obcím s rozšířenou působností poskytována prostřednictvím rozpočtu kraje; tato činnost krajů je činností vykonávanou v přenesené působnosti.“

Touto úpravou došlo především k zacílení konkrétních finančních zdrojů na výkon činností sociální práce v přenesené působnosti. MPSV může také vycházet ze stávajícího Doporučeného postupu č. 1/2018 Doporučený postup krajským úřadům a úřadům obcí pro obecní a krajské úřady, kde je uveden doporučený počet sociálních pracovníků. Tento počet vyplývá zejména z náročnosti sociální práce, která je od roku 2018 uvedena jako specifická kategorie v Katalogu prací.

Podle dat MPSV (statistický výkaz V26 Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí) bylo k 31.12.2023 mezi cílovými skupinami klientů sociálních pracovníků obecních úřadů v dosažené kapacitě 1100 úvazků celkem 16 810 osob se ZP, vč. osob s duševní poruchou a 8258 osob s omezenou svéprávností. (Data za rok 2024 budou k dispozici v dubnu 2025).

Výkon sociální práce v přenesené působnosti obecních a krajských úřadů MPSV metodicky řídí prostřednictvím krajských metodiků sociální práce a prevence, pro které pořádá minimálně 4x ročně metodické dny, realizuje kontroly a metodické návštěvy, průběžně poskytuje konzultační činnost, vydává stanoviska a odpovídá na dotazy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.1.4 Do rámce investiční podpory bydlení zahrnout upravitelné byty umožňující bezbariérové užívání.

Termín: průběžně

Gestor: MMR

Indikátor: Je pravidelně vyhlašován dotační program s uvedenou podporou.

PLNĚNÍ MMR:

MMR pravidelně vyhlašovalo výzvy programu Podpora bydlení, který zahrnoval mj. podprogram Bytové domy bez bariér (poslední výzva vyhlášena pro rok 2023). V roce 2024 byla administrace programu Bytové domy bez bariér převedena z přímé působnosti MMR do jeho působnosti nepřímé, pod Státní fond podpory investic (SFPI), což je právnická osoba zřízená podle zákona č. 211/2000 Sb., která spadá do působnosti MMR.

V roce 2024 byla výzva SFPI k podávání žádostí o podporu z programu Bytové domy bez bariér vyhlášena 16. prosince. Cílem programu je zkvalitnění bytového fondu odstraněním bariér pro pohyb v domě, při vstupu do domu a do výtahu, výstavbou osobních výtahů v bytových domech, které jím nejsou a nikdy nebyly vybaveny a u kterých jsou k tomu dány stavebně technické předpoklady a výměnou osobních výtahů starších 10 let v bytových domech. Celková alokace programu je 400 milionů Kč. Bližší informace jsou k dispozici zde: <https://sfpi.cz/bytove-domy-bez-barier/>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.1.5 Ve venkovských oblastech vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj sociálních farem, které jsou partnerem komunitní práce a jedním z míst podpůrné služby na venkově, kde osoby se zdravotním postižením žijí ve svém známém a přirozeném prostředí, a které se stává i bezpečným bodem pro jejich sociální fungování.

Termín: průběžně

Gestor: MZe

Indikátor: Je pravidelně vypisován dotační program s uvedenou podporou.

PLNĚNÍ MZe:

Úkolem a posláním sociálních farem je, kromě zemědělské produkce a služeb, zaměstnávat, vzdělávat a uskutečňovat různé druhy terapií pro široké spektrum znevýhodněných osob, a to za využití dostupných zemědělských zdrojů v daném místě. Sociální farma se tak stává místem, kde jsou za účasti hlavních aktérů (zemědělci a místní komunity) podporovány nebo vytvářeny sociální služby, které přispívají k sociálnímu začleňování ve venkovských oblastech. Ministerstvem zemědělství je každoročně vypisován dotační program k podpoře těchto aktivit.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

5.2 Cíl: Dostupné sociální služby v rámci celého území České republiky.

Opatření 5.2.3 Zavést institut supervize v sociálních službách.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Institut supervize byl zaveden.

PLNĚNÍ MPSV:

Standardy kvality sociálních služeb ukládají poskytovatelům sociálních služeb povinnost zajišťovat podporu nezávislého kvalifikovaného odborníka, např. supervizi, sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách, kteří vykonávají přímou práci s osobami, kterým je poskytována sociální služba.

I když současný zákon o sociálních službách povinnost zajišťovat supervizi přímo nestanoví, v příloze č. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách – ve Standardech kvality sociálních služeb se v kritériu 10e) hovoří o tom, že „poskytovatel zajišťuje pro zaměstnance, kteří vykonávají přímou práci s osobami, kterým je poskytována sociální služba, podporu nezávislého kvalifikovaného odborníka.“ Druhým standardem je kritérium 15c), kdy „poskytovatel zapojuje do hodnocení poskytované sociální služby také zaměstnance a další zainteresované fyzické a právnické osoby“. Přirozeným způsobem, jak tyto standardy naplnit, je zavedení supervize. Jelikož v zákoně ani ve standardech není externí podpora přesně popsána, výklad a naplnění těchto standardů je ponecháno na každé organizaci, potažmo na každém jedinci.

V současné době probíhá mezirezortní připomínkové řízení k tzv. Profesnímu zákonu, který mj. nastavuje podmínky supervize v sociální práci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí jednoznačná legislativní úprava. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 5.2.4 Legislativně zakotvit nástroj, který by státu umožnil reálně ovlivňovat dostupnost sociálních služeb.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Nástroj umožňující ovlivňovat dostupnost sociálních služeb byl legislativně zakotven.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV nemůže garantovat dostupnost sociálních služeb na místní či regionální úrovni, neboť je zde zákonem o sociálních službách daná jednoznačná kompetence krajů jako samosprávných celků. O způsobu využití finančních prostředků na zajištění sociálních služeb na svém území rozhodují kraje v samostatné působnosti.

Přesto se MPSV nijak nezříká všeobecné odpovědnosti za vytváření podmínek (legislativních i nelegislativních) a za nastavení fungování systému sociálních služeb v ČR. Dle svých možností se MPSV snaží podporovat kraje v zajištění dostupnosti sociálních služeb, a to prostřednictvím metodického působení, vyhlašovaných výzev z národních i evropských programů obsahujících podporu budování sítě sociálních služeb.

V rámci novelizace zákona o sociálních službách (zákon č. 164/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů), rozšiřuje s účinností od 01.01.2026 působnost MPSV tak, že: „Ministerstvo určuje síť sociálních služeb s celostátním nebo nadregionálním charakterem“ (§ 96). I v návaznosti na toto ustanovení MPSV zpřesnilo podmínky pro poskytování dotací v dotačním programu B – poskytování sociálních služeb s celostátní/nadregionální působností.

Kromě toho zahájilo v rámci projektu „Zvýšení efektivity systému sociálních služeb“ MPSV práce na několika výstupech týkajících se systému plánování sociálních služeb, což je úzce spjato i s oblastí jejich financování, např. na Metodice plánování a síťování sociálních služeb (nelegislativní výstup).

Pro rok 2024 MPSV rovněž vypsalo mimořádné dotační řízení Zajištění péče dle zákona o sociálních službách prostřednictvím terénní sociální služby osobní asistence u osob, jejichž potřeba péče přesahuje více než 80 hodin měsíčně v situacích snížené úhrady za poskytnutou péči.

Aby mohlo MPSV opravdu účinně ovlivňovat a korigovat tvorbu a dostupnost sociálních služeb, muselo by dojít k významným změnám způsobu financování sociálních služeb, k čemuž zatím není politická vůle.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 5.2.5 Vypracovat návrh financování sociálních služeb formou tzv. pojištění na péči.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Byl vypracován návrh financování sociálních služeb formou tzv. pojištění na péči.

PLNĚNÍ MPSV:

Toto opatření nebylo ve sledovaném roce 2024 naplněno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

5.3 Cíl: Podpora deinstitucionalizace pobytových zařízení pro osoby se zdravotním postižením.

Opatření 5.3.1 Pokračovat v deinstitucionalizaci pobytových zařízení pro osoby se zdravotním postižením, včetně zařízení, kde dosud deinstitucionalizace nezačala.

Termín: průběžně (zpráva se podává za roky 2022 a 2024)

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období probíhala transformace u konkrétních zařízení sociálních služeb, která jsou uvedena ve zprávě o plnění.

PLNĚNÍ MPSV:

Proces deinstitucionalizace pobytových zařízení pro osoby se ZP pokračoval i v r. 2024, a to především prostřednictvím aktivit systémového projektu MPSV realizovaného z finančních prostředků OPZ+ - Podpora procesu deinstitucionalizace a transformace sociálních služeb v ČR, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_004/0000724 (doba realizace 2023-2026).

Dne 18. 10. 2023 schválila vláda ČR Akční plán k přechodu sociálních služeb k péči poskytované na komunitní bázi a k větší individualizaci péče a k podpoře deinstitucionalizace sociálních služeb v ČR pro období 2023-2025 (usnesení vlády č. 785, v rámci kterého dochází k plnění strategických cílů a konkrétních opatření v oblasti deinstitucionalizace. Během podzimu 2024 vypracovalo MPSV Průběžnou zprávu o plnění Akčního plánu k přechodu sociálních služeb k péči poskytované na komunitní bázi a k větší individualizaci péče a k podpoře deinstitucionalizace sociálních služeb v ČR pro období 2023-2025 (Čj. OVA40/25), kterou vzala vláda ČR na vědomí dne 22. ledna 2025. Zpráva obsahuje přehled strategických cílů, specifických cílů a opatření. K jednotlivým opatřením je pak uvedeno nejen obsahové plnění, vč. termínů naplňování, ale i objem dosud vynaložených finančních prostředků.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno. Je třeba doplnit seznam konkrétních zařízení sociálních služeb, která prošla ve sledovaném období procesem deinstitucionalizace.

5.4 Cíl: Dostupné informace pro osoby se zdravotním postižením a jejich rodiny o možnostech péče a podpory.

Opatření 5.4.1 Zpracovat informační materiály pro pečující osoby týkající se jejich postavení, jejich práv a povinností a zajistit distribuci těchto materiálů.

Termín: 31.12.2024, dále průběžně.

Gestor: MPSV

Indikátor: Informační materiály byly zpracovány. Je zajišťována distribuce osobám, které se stanou pečujícími o osobu ve všech stupních závislosti dle právních předpisů upravujících příspěvek na péči.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2024 nezpracovalo MPSV žádné specifické písemné informační materiály určené pro pečující osoby týkající se jejich postavení či jejich práv a povinností.

V rámci diskusí fokusních skupin k tématu neformálních pečujících bylo však rozhodnuto nahradit tištěné materiály podstránkou na webu MPSV, která bude mít podobu rozcestníku doplněného základními informacemi a mapou poradenských míst vytvořenou ve spolupráci se sociálními odbory krajských úřadů. Podstránka je připravena (témata Začínám pečovat, Pečuji dlouhodobě, Péče a práce, Péče a pomoc služeb, Ukončení péče, Podpora a rozvoj pečujících), momentálně čekáme na finalizaci mapy v souvislosti se změnou vzhledu stránek portálu MPSV/ÚP ČR, jehož součástí by měly být i nové mapové podklady. Propagace webu bude zajištěna prostřednictvím sociálních sítí MPSV, a to ve spolupráci s krajskými úřady a neziskovými organizacemi, odborných setkání k tématu

neformálních pečujících, v rámci Fóra rodinné politiky (popř. prostřednictvím plánovaných PR kampaní k tématu neformálních pečujících).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

5.5 Cíl: Dostupné kvalitní pomůcky a zdravotnické prostředky.

Opatření 5.5.1 Podporovat finanční dostupnost zvláštních pomůcek pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Existuje finanční podpora pro osoby se zdravotním postižením k zajištění dostupnosti zvláštních pomůcek.

PLNĚNÍ MPSV:

Finanční podpora v této oblasti existuje, jde především o poskytování příspěvku na zvláštní pomůcku. Prostřednictvím příspěvku na zvláštní pomůcku pomáhá stát definovanému okruhu osob se ZP s pořízením určitých předmětů a prací, které pro daný účel označuje pojmem „zvláštní pomůcka“. V roce 2024 bylo poskytnuto cca 6 200 příspěvků na zvláštní pomůcku v celkové výši cca 941,9 mil. Kč.

V polovině roku 2024 zřídilo MPSV pro zlepšení právní úpravy příspěvku na zvláštní pomůcku a pro posílení znalostní platformy MPSV v problematice asistivních technologií „Poradní orgán Ministerstva práce a sociálních věcí pro příspěvek na zvláštní pomůcku“. V říjnu 2024 se uskutečnilo jeho první jednání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.5.2 Pravidelně informovat zaměstnance Úřadu práce ČR o zvláštních pomůckách, na které lze poskytnout příspěvek na zvláštní pomůcku.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV (ÚP)

Indikátor: Zaměstnanci Úřadu práce ČR jsou metodicky vedeni či proškoleni o zvláštních pomůckách, na které lze poskytnout příspěvek na zvláštní pomůcku.

PLNĚNÍ MPSV:

V květnu 2024 se pod záštitou MPSV uskutečnily DNY MOBILITY, které uspořádal Cech MOBILITY, z. s., ve spolupráci s generálním ředitelstvím ÚP ČR. Zaměstnanci ÚP ČR měli možnost seznámit se s vybraným segmentem zvláštních pomůcek prostřednictvím osmihodinového kurzu na téma „Zvláštní pomůcky“. MPSV poskytuje generálnímu ředitelství ÚP ČR ad hoc konzultace k problematice příspěvku na zvláštní pomůcku. Příspěvku na zvláštní pomůcku je věnována pozornost i v rámci Metodických dnů, které pro zaměstnance krajských poboček pořádá generální ředitelství ÚP ČR, a v Měsíčníku dotazů a odpovědí, které toto generální ředitelství vydává.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.5.3 Podporovat finanční dostupnost zdravotnických prostředků pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Existuje pravidelná finanční podpora zdravotních prostředků ze systému veřejného zdravotního pojištění.

PLNĚNÍ MZ:

Pod záštitou MZ a předsedy Komise pro kategorizaci a úhradovou regulaci zdravotnických prostředků proběhla úspěšně jednání o návrhu na rozšíření podmínek úhrady glukózových senzorů pro diabetiky, mj. úhrada u jiného než prvního typu (jde kromě DM II. typu ještě o další, vzácnější, onemocnění pankreatu) a dále rozšíření u gestačního diabetu.

Byl připraven a v současné době je v Poslanecké sněmovně projednáván návrh zákona o kategorizaci zdravotnických prostředků předepisovaných na poukaz hrazených z veřejného zdravotního pojištění, v němž se stanovují některé nové úhradové skupiny (např. úhradové skupiny určené pro zdravotnické prostředky sterilního krytí), upravuje se výše úhrady ze zdravotního pojištění [např. ve skupině zdravotnických prostředků určených pro inkontinentní pacienty (vložky, kapsy, intravaginální tampony, vložné pleny, fixační kalhotky, plenkové kalhotky) dochází k navýšení úhrady o 4 % pro pacienty se III. stupněm inkontinence, kteří představují nejpočetnější skupinu pacientů s inkontinencí].

MZ zastřešilo přípravu návrhu na vznik nové úhradové skupiny 3.1.5. Výměna baterie při poskytnutí necirkulovaného vozíku do vlastnictví pojištěnce a napomohlo tak vyřešit letitý problém některých pacientů.

V novele zákona o veřejném zdravotním pojištění, s ohledem na dosavadní zkušenosti s fixním limitem 2 000 Kč pro cirkulované zdravotnické prostředky, došlo na základě návrhu NRZP a po projednání a souhlasu Kategorizační komise k úpravě, která v rámci limitu umožní zohledňovat skutečně uplatněnou cenu pro konečného spotřebitele konkrétního zdravotnického prostředku tak, aby v režimu cirkulace mohly zdravotní pojišťovny poskytovat pojištěncům i zdravotnické prostředky s vyšší cenou, a tudíž s nominálně vyšší spoluúčástí (při dodržení procentuální limitace ve výši 10 %).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.5.4 Podporovat vývoj a výrobu kompenzačních pomůcek a zdravotnických prostředků pro osoby se zdravotním postižením zejména prostřednictvím finančních prostředků z fondů EU.

Termín: průběžně (konference/seminář 31. 12. 2021)

Gestor: MPO

Spolupráce: NRZP ČR

Indikátor: V rámci příslušných dotačních programů z fondů EU je uvedeno, že žadateli mohou být i výrobci kompenzačních pomůcek a zdravotnických prostředků. Všechny relevantní dotační programy z fondů EU obsahují informaci, že podpořené aktivity musí splňovat principy univerzálního designu a přístupnosti. V roce 2021 se uskutečnila konference/seminář pro výrobce na téma možnosti finanční podpory z fondů EU vývoje a výroby kompenzačních pomůcek a zdravotnických prostředků pro osoby se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MPO:

Výzvy podporující výrobu a vývoj (nejen) z oblasti kompenzačních a zdravotnických prostředků v roce 2024, probíhají zejména v prvních dvou prioritách operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK 2021–2027). Například v aktivitách Aplikace, Inovace, a ve vybraných aktivitách Specifického cíle 2.1, který je zaměřen na MSP.

OP TAK umožňuje podporovat široký okruh podnikatelů dle klasifikace CZ NACE. Pravidla veřejné podpory neumožňují MPO jako Řídícímu orgánu operačního programu (dále jen „ŘO“) podporovat odvětví zpracovatelského průmyslu a služeb selektivně. Z toho vyplývá, že mezi příjemci mohou být tedy i výrobci kompenzačních a zdravotnických prostředků. Relevantní seznamy podporovaných CZ

NACE jsou přílohou konkrétních výzev, které jsou pro podporu vyhlašovány, čímž ŘO splňuje podmínku, že takoví žadatelé mohou být příjemci intervencí.

Společnou charakteristikou všech dotačních projektů je požadavek na určení/popsání dopadů projektů na tzv. horizontální základní podmínky. Zejména se jedná o:

- Účinné provádění a uplatňování Listiny základních práv.
- Provádění a uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením v souladu s rozhodnutím Rady.

Požadavek na dodržení rovných příležitostí a zákazu jakékoliv diskriminace je klíčový. Negativní vliv vede k vyloučení projektu z možností kofinancování z dotačních prostředků. V souladu s Výzvami, tedy podmínkami pro realizaci dotačních projektů, nesmí docházet k porušování práv daných Listinou základních práv EU a Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP ČR:

Česká republika dosud nezvýšila ceny úhrad zdravotnických prostředků z veřejného zdravotního pojištění, ačkoliv NRZP ČR na tuto skutečnost neustále upozorňuje, protože úhrady byly schváleny v roce 2019. Došlo pouze ke zvýšení regulace cen u dodavatelů a výrobců zdravotnických prostředků, kde za rok 2024 byla regulovaná cena zvýšena, vzhledem k inflaci, o 3 %. NRZP ČR preferovala jednání o zařazení zdravotnických prostředků do nově připraveného vládního návrhu zákona o zdravotnických prostředcích, který je v současné době projednáván v Poslanecké sněmovně. NRZP ČR se podařilo opětovně zařadit zdravotnické prostředky tzv. „bílého programu“ a bylo dosaženo určitého kompromisu při zvýšení částky na opravy EIV, které jsou ve vlastnictví pacientů. S MPO ČR v této oblasti nebyla v roce 2024 žádná spolupráce v rámci vývoje nových typů zdravotnických prostředků.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

5.6 Cíl: Podpora tlumočnických služeb pro osoby se sluchovým postižením.

Opatření 5.6.2 Zajistit organizaci a financování vzdělávacího programu tlumočnicků českého znakového jazyka a stanovit systém uznávání kvalifikace programu tlumočnicků českého znakového jazyka. Zakotvit národní referenční rámec pro český znakový jazyk.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MŠMT

Indikátor: Je zajišťován a financován daný vzdělávací program. Byl stanoven systém uznávání kvalifikace a přijat národní referenční rámec.

PLNĚNÍ MŠMT:

Na jednání Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením byly dne 17.12.2024 představeny aktuální informace k plnění opatření – tvorba profesní kvalifikace v Národní soustavě kvalifikací. Národní soustava kvalifikací vytváří 2 typy dokumentů: kvalifikační standard a hodnotící standard, které vznikají ve spolupráci s odborníky. Standard určuje, jaké dovednosti a znalosti má u zkoušky předvést člověk, který chce profesní kvalifikaci získat. Zkouší autorizované osoby, které podléhají státnímu schválení. Plánem je zveřejnit profesní kvalifikaci v roce 2025. Na základě profesní kvalifikace bude připraven projekt v rámci Pedagogického výzkumu z Operačního programu Jan Amos Komenský – vytvoření zkoušky pro tlumočníky ČZJ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 5.6.3 Podporovat vzdělávání v českém znakovém jazyce na všech stupních vzdělávací soustavy i v rámci celoživotního vzdělávání; podporovat výzkum a popis struktury českého znakového jazyka.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byly vyhlášeny dotační programy v uvedených oblastech.

PLNĚNÍ MŠMT:

V roce 2024 byly nově koncipovány webové stránky www.zapojmevsechny.cz. Byla zřízena sekce Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s oddílem Vzdělávání žáků se sluchovým postižením. Zde byly přehledně na jednom místě zavěšeny metodické materiály Národního pedagogického institutu ČR, které se vztahují ke vzdělávání žáků se sluchovým postižením v českém jazyce i v českém znakovém jazyce. Zároveň byly natočeny a zveřejněny dva metodické webináře, jak s těmito metodickými materiály pracovat. A to první z nich cíleně pro pedagogické pracovníky běžných škol [VIDEO: Metodické materiály NPI ČR pro jazykové vzdělávání žákyň a žáků se sluchovým postižením, část II | Zapojmevsechny.cz](#) a druhý pro pedagogické pracovníky škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona pro žáky se sluchovým postižením [VIDEO: Metodické materiály NPI ČR pro jazykové vzdělávání žákyň a žáků se sluchovým postižením, část III | Zapojmevsechny.cz](#). Obsah tohoto webináře je zaměřen i na výuku českého znakového jazyka a je zároveň tlumočen do českého znakového jazyka.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský je možné v realizovaných projektech ve výzvách [Šablony pro MŠ a ZŠ II a Šablony pro SŠ a VOŠ II](#) vyhlášených v září 2024 v regionálním školství využít finanční podporu na vzdělávání pedagogických pracovníků, inovativní vzdělávání dětí, žáků, účastníků zájmového vzdělávání a studentů a podporu dětí, žáků, účastníků zájmového vzdělávání a studentů ohrožených školním neúspěchem. V rámci těchto témat je možné absolvovat i vzdělávání zaměřené na využití českého znakového jazyka či realizovat výuku v českém znakovém jazyce. Vysoké školy mohou v rámci projektů podpořených ve výzvě [ESF+ pro VŠ](#) za splnění dalších nutných podmínek (např. zaměření na internacionalizaci, praxi apod.) rozvíjet studijní programy zaměřené na výuku českého znakového jazyka. Akademičtí a neakademičtí pracovníci vysokých škol se mohou vzdělávat ve vhodné komunikaci se studenty se specifickými potřebami a tyto studenty nasměrovat na specializované pracoviště konkrétní vysoké školy, které je jim schopno navrhnout řešení problémů a poskytnout adekvátní pomoc při jejich studiu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 6: Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti

Článek 12 Úmluvy ukládá především povinnost uznat osoby se zdravotním postižením jako subjekty práva a jejich právní způsobilosti ve všech oblastech života na rovnoprávném základě s ostatními.

Se zajištěním rovného postavení před zákonem souvisí i zajištění účinného přístupu osob se zdravotním postižením ke spravedlnosti, a to pomocí procedurálních úprav, které usnadní plnění role přímých či nepřímých účastníků a svědků soudních řízení. V této problematice by měly být proškoleny i osoby, které pracují v oblasti justiční správy, včetně pracovníků policie a vězeňské služby.

Pozitivní změnou bylo přijetí nového občanského zákoníku, který zakotvil zásadní změny týkající se svéprávnosti člověka a nově upravil také pravidla pro její případné omezení. Vychází z koncepce podpůrného či asistovaného rozhodování, které je založeno na tom, že každá osoba je schopna se rozhodovat, může k tomu však potřebovat větší či menší míru podpory. Proto zákon umožňuje využívat namísto omezení svéprávnosti tzv. podpůrná opatření (zastoupení opatrovníkem, zástupcem člena domácnosti či podpůrcem podle smlouvy o nápomoci).

Zajištění rovného přístupu ke spravedlnosti se týká také technických opatření a administrativních postupů, které osobám se zdravotním postižením umožní plnohodnotně uplatňovat svá práva.

6.1 Cíl: Zajistit osobám se zdravotním postižením podporu jejich právního jednání.

Opatření 6.1.1 Vyřešit kompetenční spor ve věci gesce nad veřejným opatrovnictvím.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV, MSp, MV

Indikátor: Byl určen gestor pro veřejné opatrovnictví.

PLNĚNÍ MPSV:

Návrh právní úpravy novelizace občanského zákoníku a související úpravy kompetenčního zákona (jako výsledek spolupráce MPSV, MSp a MV) schválila vláda ČR svým usnesením ze dne 26.06.2024 č. 419 k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím a dne 15.07.2024 jej předala Poslanecké sněmovně (sněmovní tisk č. 755). V rámci uvedeného návrhu je gestorem veřejného opatrovnictví určeno MPSV.

Návrh uvedené právní úpravy nebyl dosud schválen.

Navzdory tomu, že problematika veřejného opatrovnictví není dosud svěřena do působnosti MPSV, zorganizovalo MPSV dne 16.10.2024 1. metodické setkání s krajskými metodiky veřejného opatrovnictví. Následně se ve dnech 17.-18.10.2024 zástupce MPSV zúčastnil (dvoudenního) setkání krajských metodiků veřejného opatrovnictví v Náchodě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MSp:

Kompetenční spor ve věci gesce nad veřejným opatrovnictvím je řešen vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím, který byl připraven MSp. Vláda návrh zákona schválila usnesením č. 419 ze dne 26. června 2024 a v současné době je projednáván Poslaneckou sněmovnou jako sněmovní tisk č. 755. Opatření lze proto považovat za splněné.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MV:

Po dohodě Ministerstva vnitra s Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem spravedlnosti byl připraven vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím. Návrh byl 15. července 2024 předložen PSP (tisk č. 755/0).

Navržená novela upevňuje gesční příslušnost Ministerstva práce a sociálních věcí v rámci zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Obce vykonávající agendu veřejného opatrovnictví jsou adresáty příspěvku na výkon státní správy, přičemž krajský úřad v přenesené působnosti každoročně informuje Ministerstvo vnitra o počtu osob, vůči kterým obce ve správním obvodu krajského úřadu vykonávaly.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

6.2 Cíl: Rovnoprávný přístup k informacím v rámci soudních řízení.

Opatření 6.2.1. Shromáždit či popřípadě zpracovat informační materiály pro veřejné i soukromé opatrovníky, podpůrce a zástupce člena domácnosti a prostřednictvím soudů zajistit jejich distribuci ve spolupráci s organizacemi, které zastupují osoby s omezenou schopností právně jednat.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MSp

Indikátor: Soudy mají k dispozici shromážděné či zpracované informační materiály a jsou instruovány o způsobech jejich distribuce.

PLNĚNÍ MSp:

V průběhu let 2022 a 2023 Odborná skupina pro podporu osob s omezenou schopností právně jednat, v níž má svého zástupce i MSp, zpracovala leták na téma řízení o omezení svéprávnosti. Tento leták je určen pro účastníky řízení o omezení svéprávnosti, a to zejména pro posuzovanou osobu, tedy člověka, jehož svéprávnost může být v daném řízení omezena. Leták jednoduchým a srozumitelným způsobem vysvětluje, co je předmětem řízení o omezení svéprávnosti, co se bude v řízení dít, jakou pomoc posuzovaný člověk v řízení má, jak vypadá jednání u soudu, informace o povaze soudního rozhodnutí a jeho důsledcích a o možnosti obrany proti rozhodnutí soudu. Leták byl v roce 2023 zveřejněn na Portálu justice (<https://msp.gov.cz/web/msp/opatrovnicka-agenda>) a během dubna 2024 byl rozeslán všem okresním, obvodním i krajským soudům s vysvětlením a doporučeným využitím. Opatření má trvalý charakter, proto jeho plnění i nadále pokračuje, a to ve spolupráci s ÚV i MPSV.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 6.2.2 Realizovat školení pro soudce, státní zástupce, asistenty, čekatele a vyšší soudní úředníky, které bude zaměřené na problematiku zdravotního postižení a práv vyplývajících z Úmluvy, zejména práva na podporu a bezpečí při právním jednání, dále na problematiku komunikace s vybranými skupinami osob se zdravotním postižením (komunikační systémy osob se sluchovým postižením, snadno srozumitelná forma komunikace atd.).

Termín: průběžně

Gestor: MSp

Indikátor: Jsou realizována školení na uvedená témata. Informace o plnění opatření obsahuje počet naplánovaných i realizovaných školení a počet jejich účastníků.

PLNĚNÍ MSp:

Justiční akademie každoročně organizuje pro účastníky z justice vzdělávání v oblasti zaměřené na práva osob se zdravotním postižením. Na národní i mezinárodní úrovni sleduje novinky i změny v této oblasti a zařazuje je do jednotlivých vzdělávacích aktivit. Uvedená problematika se promítá do mnoha vzdělávacích akcí, které Justiční akademie zajišťuje pro českou justici a některé z níže uvedených vzdělávacích akcí, které se uskutečnily v roce 2024, na ni byly přímo zaměřené.

Významný mezinárodní seminář EU Equality Law proběhl ve dnech 11. až 12. března 2024 na Justiční akademii v Praze v rámci společného projektu Akademie evropského práva a české Justiční akademie za podpory Evropské komise. Hlavními tématy byly např. právní rámec EU v oblasti rovnosti práv a jeho výklad na národních úrovních, oblast přímé a nepřímé diskriminace, správného uplatňování důkazního břemene v soudních řízeních týkajících se nároků z diskriminace, otázky násilí na ženách nebo téma rovného odměňování za vykonanou práci, práva osob s postižením atd. Mezi deseti lektory byli soudci a další odborníci z evropských států včetně České republiky. Semináře se zúčastnilo 60 soudců, státních zástupců a dalších pracovníků z justice z osmnácti evropských zemí.

Zároveň Justiční akademie jako každoročně zařazovala do svých vzdělávacích akcí a aktivit určených pro účastníky z justice ve spolupráci se svými zahraničními partnery téma podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, právo na jejich podporu a bezpečí při právním jednání, problematiku komunikace s vybranými skupinami osob se zdravotním postižením, právní působnost a podporu při rozhodování, přístup k právním informacím a poradenství, prevenci diskriminace, ochranu práv osob se zdravotním postižením v EU, specifické potřeby osob se zdravotním postižením, přičemž se jednalo o tyto vzdělávací akce:

Antidiskriminační právo (12. února 2024, 13 účastníků) – certifikovaný online kurz programu HELP (evropský program pro vzdělávání právních a justičních profesionálů v oblasti lidských práv), v rámci něhož se účastníci v pěti modulech zabývají otázkami diskriminace, s níž se setkává celá řada

komunit (etnické, národnostní, sexuální menšiny a lidé s postižením), jakož i klíčovými pojmy (přímá, nepřímá diskriminace, obtěžování) a definicemi spojenými s těmito skupinami (rasové profilování, přístupnost, změna pohlaví). Kurz byl obohacen o zdroje na českou judikaturu, komentáře, články, mediálně zajímavé případy, výzkumy a zajímavá videa.

Předsudečné násilí a nenávistné projevy (26. února 2024, 21 účastníků) – certifikovaný online kurz programu HELP (evropský program pro vzdělávání právních a justičních profesionálů v oblasti lidských práv), který byl určen právním profesionálům (soudcům, státním zástupcům a advokátům), jakož i všem dalším profesionálům a subjektům bojujícím proti trestné činnosti z nenávisti a nenávistným projevům. Kurz zahrnoval tyto oblasti: Předsudečné trestné činy – Úvod do předsudečných trestných činů a nenávistných projevů – Pojem předsudečných trestných činů – Mezinárodní právní rámec – Vyšetřování, stíhání a trestání předsudečných trestných činů – Nenávistné projevy – Koncepce nenávistných projevů a svoboda projevu – Účinné reakce na nenávistné projevy – Právní normy týkající se nenávistných projevů. Kurz se rámcově dotýkal i tematiky diskriminace, s níž se setkávají lidé s postižením.

Dále Justiční akademie ve spolupráci s Evropskou justiční vzdělávací sítí (EJTN) nabízela pro českou justici tyto semináře, kterých se mohl zúčastnit také jeden zájemce v prezenční formě:

Mezinárodní seminář Applicability and effect of the EU charter on fundamental rights in national proceedings (19. dubna 2024, Vídeň), který byl zaměřený na zlepšení znalosti účastníků o Listině základních práv EU, včetně tematiky práv osob se zdravotním postižením.

Mezinárodní seminář Human Rights and Access to Justice (27. až 29. května 2024, Štrasburk), který byl zaměřený na problematiku práva na spravedlivý proces a práva na účinné opravné prostředky, včetně tematiky práv osob se zdravotním postižením.

Mezinárodní online seminář Fundamental rights of minors in the criminal justice system (21. až 22. října 2024), který byl zaměřený na porozumění specifickým potřebám a zranitelnosti nezletilých, včetně těch se zdravotním postižením a kulturních, rodinných, intelektuálních, zdravotních a morálních otázek, aby bylo možné zajistit lepší účinnost základních práv nezletilých při rozhodování soudů, a to prostřednictvím psychologických, kulturních a sociálních odborných znalostí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 7: Život v rodině

Život v rodině a přirozeném rodinném prostředí je důležitým předpokladem pro psychický i fyzický vývoj dětí. Opatření jsou proto zaměřena na podporu rodin a jejich členů s cílem zachovat nebo obnovit funkci rodiny a na zvyšování zájmu o náhradní rodinnou péči. Důležité je podporovat především poskytování poradenské pomoci a podpory rodičům a dalším osobám pečujícím o dítě se zdravotním postižením a o profesionalizaci pěstounské péče tak, aby nedocházelo k častým změnám prostředí a střídání pečujících osob.

Dále je nezbytné podporovat mladé lidi se zdravotním postižením, kteří opouštějí institucionální zařízení či poprvé vstupují do zaměstnání, aby mohli realizovat vlastní představy o samostatném životě. Úspěšné zvládnutí těchto životních změn napomáhá k následné snazší a efektivnější integraci do společnosti.

7.1 Cíl: Podpora snižování počtu dětí se zdravotním postižením v institucionální péči.

Opatření 7.1.1 Rozvíjet a profesionalizovat náhradní rodinnou péči za účelem zvýšení počtu zájemců o poskytování náhradní rodinné péče dětem se zdravotním postižením, zajištění jejich odborné přípravy k přijetí dítěte se zdravotním postižením do rodiny a adekvátní podpory v průběhu poskytování pěstounské péče tomuto dítěti.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené programy.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV realizuje Národní strategii ochrany práv dětí 2021–2029. V jejím rámci je jeden ze šesti klíčových cílů věnován záruce bezpečné péče v rodinném prostředí. Tento cíl je naplňován opatřením A2 I. akčního plánu „Zpracování nové koncepce moderní náhradní péče o děti“.

K naplnění tohoto opatření přispívá projekt MPSV „Standardizace procesu zabezpečení náhradní rodinné péče“ (aktuálně probíhající projekt 2022-2025) a jeho klíčová aktivita „Poskytování NRP pro děti se specifickými potřebami“. Cílem této aktivity je podpořit kraje při plánování a zprostředkování NRP dětem se specifickými potřebami.

V rámci této aktivity probíhá metodické vedení krajů ve vyhledávání náhradních rodin v případech, kde se to dlouhodobě nedaří, a to formou tzv. individuálních náborů (vymýšlení strategie pro hledání náhradní rodiny pro konkrétní dítě, kde již jiné obvyklé cesty nebyly úspěšné – vytvoření anonymizovaného medailonku o dítěti a jeho umístění na webovou stránku a hledání náhradní rodiny přes sociální sítě). Aktuálně dochází k promování ilustrativních anonymizovaných videí dětí s postižením na facebooku MPSV Buď in pěstoun a k jejich propojování s lokální kampaní u daného ORP či pobytového zařízení, kde je dítě řešeno či umístěno. Cílem je zvyšovat povědomí lidí o potřebě hledání pěstounů pro děti s postižením a nalezení náhradní rodiny pro konkrétní dítě, a to ve spolupráci s daným krajským úřadem, ORP a aktuálním pečovatelem.

Ke konci prosince 2024 bylo realizováno za daný rok 23 individuálních náborů pro 32 dětí. Úspěšnost individuálních náborů je velmi vysoká. Za rok 2023 70 % a za rok 2024 59% úspěšnost (nižší číslo je dané tím, že ještě některé individuální náборы běží krátce).

Individuální náборы reálně pomáhají najít náhradní rodinu konkrétním dětem, ale působí i kampaňově. Je ověřeno, že díky těmto náborům za období od 1. 1. do 31. 12. 2024 bylo podáno 40 nových žádostí o zprostředkování NRP a dalších 30 lidí uvažuje o jejím podání. K 31. 12. 2024 našlo 42 dětí náhradní rodinu.

Od 1. 8. 2024 realizuje MPSV na sociálních sítích (FB Buď in pěstoun) mini kampaň „My jsme taky dobrý děti“ na podporu hledání náhradních rodičů pro děti s postižením. Od listopadu 2024 na ni navázala mini kampaň „My jsme taky dobrý děti II“, která přináší výpověď 5 pěstunek, které přijaly děti s postižením. Tyto promované kampaně se od srpna do konce roku 2024 zobrazily na sociálních sítích 260 000 lidem, z toho 23 000 lidí zhlédlo minimálně 75 procent videa.

Zároveň došlo v další aktivitě tohoto projektu s názvem „Standardizace evidence zájemců o NRP a evidence dětí, kterým je třeba zprostředkovat NRP“ od roku 2023 k zavedení tzv. sdílených seznamů MPSV s krajskými úřady. Konkrétně seznamu žadatelů o zprostředkování pěstounské péče a seznamu osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu. Pracovníci krajského úřadu mohou tak pro dítě v evidenci OSPOD filtrovat ze seznamů potenciální náhradní rodinu. Tyto seznamy přispěly ke zrychlení mezikrajské spolupráce a hledání řešení pro konkrétní dítě, včetně dětí s postižením.

Informace ze seznamů jsou od července 2024 pravidelně zveřejňovány na FB Buď in pěstoun a na webu – <https://www.budinpestoun.cz/statistiky>

S účinností od 1. 1. 2025 byl v roce 2024 zák. č. 242/2024 Sb., který novelizuje zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí upraven institut svěřenectví, tj. forma náhradní rodinné péče, kdy o dítě pečuje na základě rozhodnutí soudu osoba příbuzná či dítěti blízká a známá.

Ve věcných zásadách, verze 2.1 k chystanému zákonu o podpoře rodin a péči o ohrožené děti je obsažena profesionalizace a specializace pěstounské péče.

V rámci projektu MPSV „Standardizace procesu zabezpečení náhradní rodinné péče o děti“ byl do novelizované vyhlášky k zákonu o sociálně-právní ochraně dětí zpracován výstup z přípravy k přijetí dítěte do rodiny, který obsahuje sedm kompetencí sledovaných u budoucích či stávajících náhradních rodičů.

MPSV ve spolupráci s Českou televizí a kraji připravila unikátní projekt o pěstounství, cyklus „Plné hnízdo“. Jednalo se o dvě řady dokumentární série po 14 dílech. II. řada byla vysílána na ČT od 4. 3. 2024 do 19. 6. 2024. Vysílání doprovázely kampaňové aktivity MPSV připravené v rámci projektu MPSV „Standardizace procesu zabezpečení náhradní rodinné péče o děti“.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 7.1.2 Rozvíjet další programy na podporu návratu dítěte se zdravotním postižením do původní rodiny.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené programy.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2024 pokračovala činnost projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, (2023-2025). V rámci klíčové aktivity „Návrh sjednocení systému řízení kvality a návrh monitorovacích a hodnotících nástrojů, vč. postupu jejich implementace do systému sociálně-právní ochrany dětí a poskytování služeb pro ohrožené děti“ probíhala individuální podpora jednotlivých krajů a OSPOD.

Ve spolupráci s krajskými úřady došlo ze strany MPSV k aktualizaci počtů umístěných dětí a plánů jednotlivých krajů a následnému stanovení priorit individuální podpory. V souvislosti s ukončením provozu DD3 k 31. 12. 2024 naplánovali a zrealizovali pracovníci MPSV návštěvy DD3 tak, že ve spolupráci s příslušnými OSPOD byla osobně prověřena aktuální situace umístěných dětí formou tzv. přehodnocení potřeb dětí a situace jejich rodiny. Systematické návštěvy proběhly v několika zařízeních, kde byly stále umístěny děti, jejichž zdravotní stav byl velmi různý.

V mezidobí byly poskytovány individuální konzultace krajským úřadům, které situaci umístěných dětí již delší dobu systematicky řeší a počet dětí je zde nízký. Metodická podpora OSPOD v řešení situace jednotlivých dětí pokračuje i nadále. Tento postup se týká též dětí, kterým DD3 plánují poskytovat péči v režimu zdravotním i po ukončení činnosti režimu DD3.

V rámci této aktivity také nadále probíhá online školení pracovníků OSPOD na téma „Vyhodnocování situace dětí a tvorba IPOD“, které mají za cíl zlepšit vyhodnocování potřeb dětí ze strany pracovníků OSPOD (dlouhodobě významné téma, na které je nezbytné soustavně metodicky zaměřovat pozornost). Formou tematických workshopů byl zároveň pilotován systém doporučených vzdělávacích bloků pro (nové) zaměstnance OSPOD. Jde zejm. o měkké dovednosti (rodičovské kompetence, attachement, vyhodnocování, plánování atd.). Zpětné vazby těchto setkání značnou měrou přispěly (formou i obsahem) k utvoření samotného 8denního výcviku.

Ve spolupráci s RILSA probíhala příprava výzkumné zprávy „Příčiny a souvislosti umísťování dětí mimo rodinu“ (autoři Jana Barvíková, Pavel Bareš). Zpráva je finalizována, zveřejnění je plánováno na konec 1. čtvrtletí 2025. K představení výzkumu proběhl 17. 10. 2024 workshop. V jeho rámci byly představeny výsledky kvantitativního výzkumu „Příčiny a souvislosti prvního umístění dětí mimo biologickou rodinu“ a kvalitativních šetření „Umísťování dětí mimo rodinu z pohledu expertů“ a „Názory mladých lidí, jejichž životní příběh zahrnuje i odebrání z rodiny“.

Reintegrace rodiny jako základního principu a cíle všech poskytovaných služeb a intervencí v případě odchodu dítěte z péče vlastních rodičů byla zakotvena jako základní princip do zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí v rámci jeho novely (zák. č. 242/2024 Sb.) do § 9a odst. 2: Opatření sociálně-právní ochrany musí být zvolena tak, aby na sebe navazovala a vzájemně se ovlivňovala. Při výkonu a realizaci opatření mají přednost ta, která zabezpečí řádnou výchovu a příznivý vývoj dítěte v jeho rodinném prostředí a není-li to možné v náhradním rodinném prostředí s cílem umožnit návrat dítěte do vlastní rodiny; při tom se postupuje s využitím metod sociální práce a postupů odpovídajících současným vědeckým poznatkům.

Reintegrace rodiny jako základního principu je také zakotvena ve věcných zásadách, verze 2.1 k chystanému zákonu o podpoře rodin a péči o ohrožené děti.

V rámci KA4 stávajícího projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“ a ve spolupráci s dalšími aktivitami projektu probíhá zpracování návrhu garantované sítě preventivních a odborných služeb systému péče o ohrožené děti a rodiny. Bude odvozena od konceptu „optimálních sítí služeb“ viz výstupy projektu „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“ (podpora síťování služeb na lokální úrovni), zde: <https://www.pravonadetstvi.cz/aktualni-projekty/systemovy-rozvoj-a-podpora-nastroju-socialne-pravni-ochrany-deti/klicove-aktivity-1/ka-01-podpora-a-rozvoj-sluzeb-v-oblasti-socialne-pravni-ochrany-deti/>. Bude zahrnovat všechny aktéry sítě služeb, vymezovat jejich činnost směrem k cílové skupině ohrožených dětí a rodin a bude navrhovat jejich zastoupení dle potřebných kapacit v lokalitě. Dojde k zapojení neformálních/komunitních služeb a aktivit (viz

„Průvodce síťováním služeb pro děti a jejich rodiny“, zde: <https://www.pravonadetstvi.cz/dokumenty/ostatni-dokumenty/>) a s důrazem na oblast prevence, resp. preventivních služeb. Bude vycházet z principu efektivity a potřeby multioborové spolupráce aktérů, působících kolem dítěte a rodiny, včetně aktérů z oblasti vzdělávání. Definovaná síť služeb by měla být hotova do konce roku 2025.

Povinnost odpovědných orgánů zpracovat návrh garantované sítě preventivních a odborných služeb systému péče o ohrožené děti a rodiny obsahuje také připravovaný zákon o podpoře rodin a péči o ohrožené děti, příprava ve věcných zásadách, verze 2.1. Zahrnutí této povinnosti do nové právní úpravy bylo projednáno i v rámci stávajících pracovních skupin.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

7.2 Cíl: Zajištění podmínek pro samostatný život mladých osob se zdravotním postižením, které opouštějí institucionální zařízení.

Opatření 7.2.1 Realizovat programy na podporu samostatného života mladých osob se zdravotním postižením, které opouštějí po nabytí zletilosti či po ukončení přípravy na budoucí povolání institucionální zařízení.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené programy.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2024 byla rozpracovaná „Metodika k odchodům mladých dospělých z pobytových zařízení“, a to přímo v součinnosti s těmito mladými dospělými. Metodika bude sloužit jako podklad pro úpravu v chystaném zákoně o podpoře rodin a péči o ohrožené děti a při novelizaci zákona o sociálních službách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Neplněno. Chybí informace o konkrétních realizovaných programech.

7.3 Cíl: Zajištění dodržování práva osob s omezenou svéprávností na rodinný život.

Opatření 7.3.1 Provést analýzu právní úpravy práva na rodinný život u osob s omezenou svéprávností z hlediska Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a v případě potřeby navrhnout odpovídající legislativní změny.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla zpracována uvedená analýza.

PLNĚNÍ MPSV:

S ohledem na nedostatek finančních prostředků nedošlo ve sledovaném období roku 2024 k zadání a realizaci uvedené analýzy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Oblast č. 8: Vzdělávání a školství

Oblast č. 8 se věnuje právu na vzdělání bez diskriminace a na základě rovných příležitostí, což mimo jiné znamená podporovat inkluzivní vzdělávání, poskytovat přiměřenou úpravu a pomoc podle individuálních potřeb, aby osoby se zdravotním postižením mohly plně rozvíjet svůj potenciál, nadání a kreativitu a účinně se zapojily do života společnosti.

V rámci systému inkluzivního vzdělávání jsou uplatňována podpůrná opatření tak, aby byla zajištěna rovnost v přístupu ke vzdělávání na všech úrovních škol pro každé dítě, žáka či studenta.

Je nezbytné se systematicky zabývat osvětou, podporovat projekty osvětující pozitivní inkluze a vytvářet ve společnosti klima respektující právo na vzdělávání všech osob bez rozdílu.

V oblasti vysokého školství by měl být na úrovni všech strategických dokumentů a právních předpisů dodržován princip rovných příležitostí osob se zdravotním postižením. Otevřenost vysokého školství je třeba podporovat v průběhu celé studijní dráhy, tedy v rámci přístupu ke vzdělávání, během studia, ale také v úspěšnosti dokončení studia. Inkluzivní prostředí vysokých škol je třeba podporovat financováním zvýšených nákladů vysokých škol zpřístupňujících studium osobám se specifickými potřebami, investičním programem na rozvoj infrastruktury vysokých škol.

8.1 Cíl: Kvalitní práce školských poradenských zařízení, včetně zkrácení lhůty na provedení vyšetření.

Opatření 8.1.1 Standardizovat činnost a postupy práce pracovníků ve školských poradenských zařízeních a zajistit financování jimi poskytovaných poradenských služeb z prostředků státního rozpočtu tak, aby

- a) byly dodržovány legislativně stanovené lhůty pro zahájení poskytování poradenské služby a vydání doporučení ve všech školských poradenských zařízeních,
- b) byla zajištěna dostupnost a vymahatelnost srovnatelně kvalitních školských poradenských služeb ve všech krajích ČR,
- c) mohla být prováděna pravidelná přímá metodická podpora ve školách a školských zařízeních při zavádění a realizaci podpůrných opatření ve vzdělávání včetně metodické podpory asistentů pedagoga,
- d) byl zajištěn jednotný systém posuzování speciálních vzdělávacích potřeb a stanovování druhů a stupňů podpůrných opatření (dle druhu znevýhodnění podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví) ve školských poradenských zařízeních. Zajistit jednotnou metodiku pro stanovování druhů a stupňů podpůrných opatření pro všechna školská poradenská zařízení, která poskytují služby dětem, žákům a studentům se zdravotním postižením.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byly nastaveny standardy a zajištěno financování poradenských služeb dle uvedených požadavků.

PLNĚNÍ MŠMT:

Ad a, b) Změny v poradenském systému jsou aktuálně řešeny návrhem novely školského zákona, která je v legislativním procesu. Návrh zahrnuje mj. parametrizované financování speciálních pedagogů a psychologů ze státního rozpočtu v běžných základních školách s průměrným počtem žáků 180 a více (za tři po sobě jdoucí roky), nastavení spádových obvodů pedagogicko-psychologických poraden pro zajištění metodického vedení mateřských, základních a středních škol, povinnost krajů zajistit podmínky pro poskytování poradenských služeb školských poradenských zařízení, sdružování údajů ze zpráv a doporučení, doporučujících posouzení k odkladu povinné školní docházky a vyjádření k individuálnímu vzdělávání žáka vydávaných školskými poradenskými zařízeními pro statistické účely a pro účely plnění dalších povinností, povinnost pro školská poradenská zařízení volit postupy, nástroje a metody odpovídající účelu poskytované služby a vycházející z aktuálního stavu poznatků příslušné vědní disciplíny, vyhlášení konkursu na pracovní místo ředitele školského poradenského zařízení vždy po uplynutí šestiletého funkčního období aj.

V roce 2025 na tyto změny naváže novelizace právních předpisů včetně novely vyhlášky č. 72/2005 Sb., poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění posledních předpisů. Novelizace školského zákona i prováděcích právních předpisů by měla být účinná od 1. 1. 2026. K 1. 1. 2027 se připravuje změna financování školských poradenských zařízení přechodem z financování prostřednictvím krajských normativů na celostátní normativy, které umožní kombinaci několika různých faktorů při financování, zohlednění náročnosti poskytovaných služeb a zabránění nejednotnosti při financování.

Ad c) V březnu 2025 bude vyhlášena výzva Operačního programu Jan Amos Komenský, která pilotně ověří nastavení a financování metodické podpory poskytované ze strany pedagogicko-psychologických poraden spádovým školám.

Ad d) Ze strany MŠMT byl podán projekt Technologické agentury ČR, jehož výstupem (s předpokladem v roce 2026) bude podrobná analýza postupů školských poradenských zařízení a návrh komplexního systému postupů školských poradenských zařízení při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb pro účely nastavování podpůrných opatření jako základ tvorby jednotné metodiky postupů školských poradenských zařízení i školních poradenských pracovišť – detailní popis stupňů podpůrných opatření, charakteru speciálních vzdělávacích potřeb, konkrétních podpůrných opatření a možností jejich využití. Výstupem projektu bude návrh struktury modelové metodiky, vnitřně koherentní, diverzifikované dle druhů znevýhodnění, která bude připravena k dopracování formou konkrétních diagnostických postupů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 8.1.2 Zavést jednotný elektronický evidenční systém poskytovaných služeb ve všech školských poradenských zařízeních v ČR.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MŠMT

Indikátor: Jednotný elektronický evidenční systém byl zaveden.

PLNĚNÍ MŠMT:

V roce 2024 byl připravován zákon o registrech ve vzdělávání, který zavádí registr dětí, žáků a studentů a registr pedagogických a akademických pracovníků. Součástí registru mají být informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů, včetně poskytování školských služeb ve školní družině nebo školním klubu. Budou se uvádět údaje o znevýhodnění dítěte, žáka nebo studenta uvedeného v § 16 školského zákona, o nadání, o podpůrných opatřeních a o závěrech vyšetření uvedených v doporučení školského poradenského zařízení. Každé dítě, žák a student bude mít přiřazen jedinečný bezvýznamový identifikátor sloužící pro identifikaci v registrech ve vzdělávání při poskytování vzdělávání nebo školských služeb. Bude sledována vzdělávací dráha dítěte i se všemi podstatnými údaji. Účinnost by měla být od září 2026.

Zároveň návrh novely školského zákona od 1. 1. 2026 předpokládá, že školská poradenská zařízení budou MŠMT předávat v anonymizované podobě informace z doporučení a zpráv, tzn. MŠMT bude mít na centrální úrovni podrobnou evidenci o poskytování poradenských služeb.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 8.1.3 Zajistit legislativně, organizačně a finančně působení pracovníků školských poradenských zařízení prostřednictvím nastavení personálního standardu.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byl nastaven uvedený personální standard.

PLNĚNÍ MŠMT:

Viz plnění opatření 8.1.1. Při připomínkování dlouhodobých záměrů byly kraje, v nichž je dlouhodobě vysoký průměr klientů na odborného pracovníka, upozorňovány na zajištění možnosti posilování personálních kapacit školských poradenských zařízení. Od 1. ledna 2027 se předpokládá změna financování školských poradenských zařízení přechodem z financování prostřednictvím krajských normativů na celostátní normativy, které umožní kombinaci několika různých faktorů při financování, zohlednění náročnosti poskytovaných služeb a zabránění nejednotnosti při financování. Bude tedy sjednocen i rozsah klientů na odborného pracovníka.

V březnu 2025 byla vyhlášena výzva Operačního programu Jan Amos Komenský k podpoře poradenského systému, v rámci níž bude pilotně ověřeno nastavení a financování úvazků pracovníků pedagogicko-psychologických poraden pro zajištění metodické podpory spádovým školám.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 8.1.5 Vyhodnocovat efektivitu a přínos revizí probíhajících dle § 16b zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byla podána zpráva o vyhodnocení efektivity a přínosu revizí dle uvedeného ustanovení.

PLNĚNÍ MŠMT:

Procesem revizí Revizní pracoviště naplňuje zákonnou povinnost dle § 16 b školského zákona. V rámci probíhajících revizí jsou důsledně zohledňovány speciální vzdělávací potřeby zdravotně znevýhodněných osob a případně jsou vydávány nové zprávy či nová doporučení zohledňující povahu jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Revizní pracoviště každoročně vypracovává pro MŠMT analýzu činnosti za daný rok.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.2 Cíl: Kvalitní příprava a podpora všech pedagogických profesí při výuce dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením.

Opatření 8.2.1 V souvislosti s činností NAÚ dbát na to, aby bylo během procesu akreditací posuzováno to, zda studijní programy připravující učitele z hlediska své náplně připravují absolventy i na práci s cílovou skupinou dětí nebo žáků se SVP.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: MŠMT v rámci procesu akreditace upozorňuje na skutečnost, že součástí studijních programů připravujících učitele musí být také studijní disciplíny připravující učitele pro působení s žáky se SVP.

PLNĚNÍ MŠMT:

Byly vydány aktualizované Rámcové požadavky, na kterých participovali zástupci všech fakult připravujících učitele, a jsou dostupné na webu MŠMT <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/ramcove-pozadavky-na-studijni-programy-jejichz-absolvovanim-1> – jsou specifikována

konkrétní témata, která musí příprava pedagogických pracovníků obsahovat a jejichž zahrnutí budou vysoké školy v žádosti o stanovisko či povolení k takovým studijním programům prokazovat. Mezi tato témata patří obsahově i příprava budoucích pedagogických pracovníků na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadanými.

Zároveň byl vydán Kompetenční rámec absolventa/absolventky učitelství <https://www.msmt.cz/vzdelavani/kompetencni-ramec-absolventa-ucitelstvi>. Mezi kartami kompetencí je mj. poznává vzdělávací potřeby žáků a žákyň a plánuje výuku tak, aby každému žákovi a žákyni umožňoval/-a aktivně se zapojit a dosahovat stanovených cílů – zahrnuje rozpoznávání speciálních vzdělávacích potřeb, postupování podle doporučení školských poradenských zařízení a školního poradenského pracoviště, zajištění včasné podpory aj.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.2.2 Podporovat rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v hlavním vzdělávacím proudu.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Ve sledovaném období se uskutečnily vzdělávací akce na uvedené téma.

PLNĚNÍ MŠMT:

Pro podporu práce poradenských pracovníků ve školách a školských zařízeních byly realizovány vzdělávací programy pro začínající pracovníky pedagogicko-psychologických poraden, pro začínající školní psychology a školní speciální pedagogy, kurzy k použití diagnostických nástrojů a další. V roce 2024 byl dokončen vývoj diagnostického nástroje Škála pro posouzení adaptivního chování u dětí ve věku 5-15 let – ADACHO, který se zabývá diagnostikou posouzení adaptivního chování u dětí. K tomuto diagnostickému nástroji proběhl pilotní vzdělávací program. Také byl dokončen vývoj diagnostického nástroje Škála sociálního znevýhodnění. Ve spolupráci s Národním ústavem duševního zdraví byl dokončen vývoj diagnostického nástroje Index kumulativního rizika – IKR, který se zabývá včasným posouzením rizik školní neúspěšnosti a školní připravenosti. Na podporu práce poradenských pracovníků školských poradenských zařízení byla v roce 2024 dokončena aktualizace Metodické informace diagnostiky rozumových schopností. Tato metodika má význam pro diagnostiku poruch intelektového vývoje, sociálního znevýhodnění a uplatní se při diagnostice řady dalších speciálních vzdělávacích potřeb.

Metodická podpora pedagogických pracovníků škol a školských zařízení se také v roce 2024 zaměřila na podporu duševního zdraví pedagogů. Proběhly vzdělávací programy s tematikou psychohygieny pro pedagogické pracovníky. Na webu www.zapojmevsechny.cz byla zřízena sekce Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, která je členěna podle jednotlivých typů znevýhodnění. Pro každou skupinu žáků s konkrétním typem znevýhodnění jsou informace strukturovány jednotným způsobem: dopady znevýhodnění na vzdělávání žáka, specifika vzdělávání žáků se znevýhodněním, specifika začleňování těchto žáků a týmová spolupráce při jejich podpoře. Nově vznikla ke každé sekci také databáze literatury vhodné k dalšímu prostudování. Web je pravidelně doplňován o aktuality související s touto problematikou. Byla také vytvořena sekce Nabídka DVPP, ve které jsou průběžně aktualizovány prezenční i hybridní webináře. Webové stránky dále obsahují obecnější sekce zaměřené na týmovou spolupráci při začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich konkrétní podporu, inspirativní příklady dobré praxe a příběhy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z pohledu jejich zákonných zástupců. Dle edičního plánu průběžně vznikají nové tematické články zaměřené na jednotlivé typy znevýhodnění a náměty pro jejich efektivní začleňování do školní praxe.

V roce 2024 byla doplněna sekce Žáci s narušenou komunikační schopností seriálem webinářů k vývojové dysfázii. Webináře (celkem 3 díly, a to na podporu čtení, výuky cizích jazyků a matematiky) byly zároveň metodickou oporou pro lektory kurzů, které byly prezenčně nabízeny na všech krajských pracovištích Národního pedagogického institutu ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.3 Cíl: Kvalitní vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením zohledňující jejich individuální potřeby.

Opatření 8.3.1 Nastavit spolupráci rané péče se speciálně pedagogickými centry, aby bylo docíleno větší provázanosti a plynulosti ve vzdělávání a rozvoji dítěte.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MŠMT, MPSV

Indikátor: Spolupráce byla nastavena.

PLNĚNÍ MPSV:

Koncem roku 2023 a během roku 2024 se uskutečnilo několik jednání mezi MŠMT, MPSV a některými dalšími aktéry (SPC, PPP a poskytovatelé rané péče) k otázce nastavení uvedené spolupráce. V rámci uvedených jednání byl hledán vhodný model zajištění spolupráce školských poradenských center a rané péče.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MŠMT:

V roce 2024 probíhala pravidelná setkání za účasti MŠMT, MPSV, MZ, zástupců krajských úřadů, rané péče a speciálně pedagogických center – vytvořen byl model spolupráce, který bude v roce 2025 pilotně ověřován. Po pilotním ověřování modelu proběhne jeho legislativní ukotvení. Již v tuto chvíli jsou však zástupci rané péče a speciálně pedagogických center díky zapojení odborných asociací zastřešujících tyto skupiny s modelem spolupráce seznámeni.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 8.3.2 Přijmout Standard činnosti asistenta pedagoga platný pro všechny školy.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byl přijat Standard činnosti asistenta pedagoga.

PLNĚNÍ MŠMT:

Aktualizovaný standard Studia pedagogiky pro asistenty pedagoga v kompetenčním pojetí je zveřejněn [zde](#), a to od 1. 6. 2024 s účinností od jednání akreditační komise dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dne 13. 9. 2024.

Na základě standardu bylo akreditováno kvalifikační studium pro asistenty pedagoga. Od září 2025 bude realizováno prostřednictvím vybraných krajských pracovišť Národního pedagogického institutu ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 8.3.5 Postupně rozšiřovat činnost škol a školských zařízení pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením zřízených podle § 16. odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, o nabídku podpůrné péče a služeb včetně zajištění metodické pomoci pedagogům jiných škol a zákonným zástupcům, předávání příkladů dobré praxe

apod. Školy samostatně zřízené pro tyto skupiny žáků využívat zejména pro žáky s nejtěžšími stupni postižení.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Školy a školská zařízení zřízená podle § 16. odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nabízejí služby a metodickou pomoc ostatním školám.

PLNĚNÍ MŠMT:

V rámci výzev [Operačního programu Jan Amos Komenský Šablony pro MŠ a ZŠ I](#) a [Šablony pro SŠ a VOŠ I](#) bylo možné v regionálním školství mj. žádat o finanční podporu na vzdělávání a spolupráci pedagogických pracovníků, odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání a inovativní vzdělávání. Náplň aktivit se může zaměřovat na inkluzi a další témata. Nejzazší datum ukončení fyzické realizace projektů je 31.12.2025. Ve druhé polovině roku 2024 byly vyhlášeny navazující výzvy Šablony pro MŠ a ZŠ II a Šablony pro SŠ a VOŠ II, kde je nadále možné podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků a tematická a komunitní setkávání v oblasti inkluze.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.6 Zajistit a pravidelně vyhodnocovat poskytování metodické podpory asistentům pedagoga prostřednictvím uceleného systému metodického vedení a dalšího vzdělávání s důrazem na specifika jednotlivých druhů zdravotního postižení.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Uvedená metodická podpora je zajištěna a pravidelně vyhodnocována.

PLNĚNÍ MŠMT:

Metodická podpora asistentům pedagoga je poskytována prostřednictvím nově koncipovaných oddílů na webu www.zapojmevsechny.cz v sekci heterogenní kolektiv i vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

V roce 2024 bylo ve všech krajských pracovištích Národního pedagogického institutu ČR nabízeno prezenční 8 hod. vzdělávání pro asistenty pedagoga s tématem Spolupráce učitele a asistenta pedagoga v heterogenní třídě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.7 V závislosti na zmapování zájmu připravit a realizovat kurzy dalšího vzdělávání „Instruktor prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených“.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Program je v případě zájmu průběžně zajišťován a financován.

PLNĚNÍ MŠMT:

Program je obsahově připraven, pilotován (16 hod. seminář v roce 2023 ve spolupráci SPC Liberec, Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská) a připraven k další realizaci. Z důvodu malého zájmu účastníků při pilotáži bude do nabídky opětovně vložen v dvouletém cyklu, tedy v roce 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.9 V závislosti na údajích z elektronického evidenčního systému vytvořit v případě potřeby krajské půjčovny pomůcek poskytovaných jako podpůrné opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, které budou distribuovat investiční a ve vybraných případech i neinvestiční pomůcky školám vzdělávajícím žáky se SVP formou zápůjčky.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MŠMT

Indikátor: V případě potřeby byly vytvořeny krajské půjčovny uvedených pomůcek.

PLNĚNÍ MŠMT:

Pro zajištění investičních podpůrných opatření MŠMT vyhláší program [Podpora zajištění vybraných investičních podpůrných opatření při vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami](#). Pokud má dítě, žák či student doporučeno neinvestiční podpůrné opatření s normovanou finanční náročností, jsou škole na základě vyplnění výkazu přiděleny finanční prostředky na poskytování tohoto podpůrného opatření, které musí škola začít poskytovat bezodkladně po obdržení doporučení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 8.3.11 Vytvoření metodického doporučení pro školská poradenská zařízení a školy za účelem specifikace postupu a možností intervence při vzdělávání žáků dle § 50 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v případě, že nastavená podpůrná opatření nejsou dostačující.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Podmínky dle uvedených ustanovení školského zákona jsou naplňovány.

PLNĚNÍ MŠMT:

Probíhají průběžné konzultace se školskými poradenskými zařízeními, která se za účelem metodické podpory obracují na MŠMT a Národní pedagogický institut ČR. Zároveň školská poradenská zařízení poskytují metodickou podporu školám. Naplňování podmínek stanovených § 50 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. kontroluje Česká školní inspekce při pravidelné inspekční činnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.12 Zvyšovat podporu vytváření výukových materiálů (elektronických učebnic) přístupných v českém znakovém jazyce pro všechny vzdělávací oblasti.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Je poskytována podpora vzniku uvedených výukových materiálů.

PLNĚNÍ MŠMT:

Se zřízením sekce Vzdělávání žáků se sluchovým postižením na webu www.zapojmevsechny.cz byla v roce 2024 zvýšena dostupnost pracovních listů pro výuku českého jazyka, které rozvíjejí sociokulturní kompetence žáků. Vybrané pracovní listy jsou opatřeny QR kódem s tlumočením do českého znakového jazyka [Metodická podpora pro učitele - DIGIFOLIO](#).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.13 Pravidelně vyhodnocovat výsledky diagnostické činnosti školských poradenských zařízení u dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a tyto zveřejňovat s cílem zajistit společenskou kontrolu a standardizaci činnosti školských poradenských zařízení na celém území ČR.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Ve sledovaném období probíhalo uvedené vyhodnocování a jeho výsledky byly zveřejněny.

PLNĚNÍ MŠMT:

Ve Statistické ročence školství – výkonových ukazatelích jsou každoročně zveřejňovány informace o klientech školských poradenských zařízeních, jimž byla poskytnuta péče, odborných pracovnících a počtu vykázaných činností (psychologických a speciálně pedagogických diagnostikách, intervencích, preventivních, skupinových činnostech apod.). Data jsou dále analyzována a výstupy jsou využívány při změně legislativních předpisů (aktuálně např. v souvislosti s navrhovanou změnou financování školských poradenských zařízení a předávání údajů dat z doporučení a zpráv v návrhu novely školského zákona) a přijímání dalších opatření.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.14 Systematicky vykonávat osvětovou činnost o inkluzivním vzdělávání jako prevenci před vylučováním dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami z hlavního vzdělávacího proudu.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Jsou vydávány osvětové materiály týkající se uvedené oblasti.

PLNĚNÍ MŠMT:

V rámci projektu Podpora rovných příležitostí v roce 2024 probíhaly intenzivní komunikační aktivity ve směru k odborné i široké veřejnosti v oblasti práce se žáky se sociálním znevýhodněním a heterogenními kolektivy žáků. Na webu www.zapojmevsechny.cz byly zveřejněny desítky nových článků, rozhovorů, podcastů a videí k tomuto tématu. Na portále byla také založena nová sekce Desegregace, která přináší aktuální informace o aktivitách souvisejících s ukončováním etnické segregace romských žáků ve vzdělávání. Návštěvnost portálu www.zapojmevsechny.cz je přes 35 000 unikátních návštěvníků měsíčně.

V průběhu roku 2024 byly realizovány dvě série regionálních setkání v rámci komunikační kampaně Škola pomáhá, která se zaměřila na sociální roli školy a spolupráci mezi školami, institucemi a odborníky v územích. Byly zde představeny nové videospoty, které reflektují reálné příběhy žáků a pedagogů pracujících se žáky se sociálním znevýhodněním (Youtube kanál Národního pedagogického institutu ČR). V říjnu 2024 byla spuštěna nová série podcastů Škola pomáhá (na Spotify a dalších streamovacích platformách).

Publikační činnost se zaměřila na metodickou podporu škol – byly aktualizovány a rozšířeny o nový obsah publikace: Snídaňové kluby: Metodická příručka pro základní školy a Identifikace žáků

se sociálním znevýhodněním v mateřské, základní a střední škole. K těmto i dalším materiálům vznikly propagační letáky a plakáty, které pomáhají šířit informace o možnostech podpory.

Pokračovalo posilování mediální komunikace – příspěvky reflektující odstraňování bariér ve vzdělávání jsou publikovány také v odborných periodikách jako jsou Učitelské noviny, Informatorium, Rodina a škola nebo Školní poradenství v praxi. Pravidelně jsou rozesílány newslettery, které informují pedagogické pracovníky o aktivitách Národního pedagogického institutu ČR v oblasti inkluze a rovného přístupu ke vzdělávání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.4 Cíl: Zvýšení přístupnosti vysokých škol pro studenty se zdravotním postižením.

Opatření 8.4.1 Předložit novelu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, doplňující ustanovení v § 21 a 42 o nové povinnosti vysokých škol, kdy budou vysoké školy povinny zajistit dostupná opatření pro vyrovnání příležitostí při přijímacím řízení a následně při plnění studijních povinností pro uchazeče a studenty se specifickými potřebami. Tato opatření upraví vysoká škola v rámci svého vnitřního předpisu.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byla schválena novela zákona upravující uvedenou problematiku.

PLNĚNÍ MŠMT:

Novela zákona o vysokých školách byla zveřejněna ve Sbírce zákonů pod č. 52/2025 Sb., nová ustanovení § 21 odst. 5 a § 42 odst. 5 nabyla účinnosti 01.03.2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 8.4.2 Systematicky sledovat charakteristiky skupiny studentů se specifickými potřebami na vysokých školách. Základní monitoring bude doplněn o výběrová šetření zaměřená na studijní podmínky studentů. Šetření budou sledovat průchod studiem, účast v mobilitních programech nebo připravenost vysoké školy na specifické potřeby studentů, jak po personální, tak infrastrukturní stránce.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Uvedená šetření jsou průběžně realizována.

PLNĚNÍ MŠMT:

Základní monitoring je realizován prostřednictvím sběru údajů v rámci vstupního podkladu Kvantifikace výkonů VVŠ v oblasti studia SSP, sloužícímu k poskytování příspěvku veřejným vysokým školám na podporu financování zvýšených nákladů souvisejících se studiem studentů se specifickými potřebami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.4.3 Prostřednictvím investičního programu na rozvoj a obnovu materiálně technické základny vysokých škol finančně podporovat revitalizaci a výstavbu prostor vysokých škol s ohledem na jejich využívání studenty se specifickými potřebami (bezbariérové přístupy apod.).

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Je vyhlášen investiční program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MŠMT:

Konkrétní dílčí kroky jsou realizovány podle specifických potřeb jednotlivých vysokých škol dle jimi pravidelně podávaných investičních záměrů.

V rámci realizovaných projektů z [ERDF výzvy pro VŠ – studenti se SP](#) dochází k pořízení vybavení pro studenty se specifickými potřebami (včetně softwarového i hardwarového) usnadňujícího či podporujícího jejich studium, pořízení vybavení pro pracovníky center pro práci se studenty se specifickými potřebami, zpřístupnění a adaptaci vysokoškolského prostředí pro studenty se specifickými potřebami a zpřístupnění a adaptaci vzdělávacích prostor pro potřeby studentů se specifickými potřebami, rekonstrukci, dobudování či vzniku center pro práci se studenty se specifickými potřebami či zpřístupnění a adaptaci prostor souvisejících se vzděláváním pro studenty se specifickými potřebami (např. chodeb, toalet, stravovacích prostor, kolejí, sportovišť atd.).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.4.4 Využívat finanční nástroj v rámci státního rozpočtu pro vysoké školy na kompenzaci zvýšených nákladů souvisejících se studiem studentů se specifickými potřebami v akreditovaných studijních programech.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Zvýšené náklady jsou kompenzovány prostřednictvím státního rozpočtu.

PLNĚNÍ MŠMT:

Podpora financování zvýšených nákladů souvisejících se studiem studentů se specifickými potřebami na veřejných vysokých školách je ze strany MŠMT realizována každoročně v rámci podpory prioritně stanovených oblastí činnosti z ukazatele F rozpočtu vysokých škol na základě samostatně zaslaného požadavku Kvantifikace výkonů VVŠ v oblasti studia studentů se specifickými potřebami. Pro rok 2024 byla podpora v návaznosti na rozšíření rozsahu poskytovaných služeb studentům se specifickými potřebami navýšena na 108 300 000 Kč. Podíl této podpory na celkových kalkulovaných nákladech činil 67,17 %.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.5 Cíl: Rozšíření možností celoživotního vzdělávání osob se zdravotním postižením.

Opatření 8.5.1 Podporovat celoživotní vzdělávání osob se zdravotním postižením další nabídkou vzdělávacích programů včetně kurzů digitální gramotnosti.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Existuje nabídka programů celoživotního vzdělávání vhodných pro osoby se zdravotním postižením a kurzy digitální gramotnosti vhodné pro osoby se zdravotním postižením vedoucí ke zkouškám z profesních kvalifikací z IT oblastí.

PLNĚNÍ MŠMT:

Existuje nabídka programů celoživotního vzdělávání vhodných pro osoby se zdravotním postižením a kurzy digitální gramotnosti vhodné pro osoby se zdravotním postižením vedoucí ke zkouškám z profesních kvalifikací z IT oblastí. V rámci aktuálně probíhající Výzvy Národního plánu obnovy pro oblast vysokých škol bude financován vznik téměř 400 rozličných kurzů celoživotního vzdělávání. Termín realizace je do roku 2026.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 9: Zdraví a zdravotní péče

Tato oblast je postavena na článku 25 Úmluvy, podle kterého mají osoby se zdravotním postižením právo na dosažení nejvyšší možné úrovně zdraví bez diskriminace a na přístup ke zdravotním službám ve stejném rozsahu a kvalitě jako ostatní občané a nesmějí být diskriminovány ani v rámci systému veřejného zdravotního pojištění. Je nezbytné rozvíjet takové zdravotní služby, které osoby se zdravotním postižením potřebují s ohledem na své postižení včetně včasné intervence a služeb k prevenci vzniku sekundárních postižení.

Nedílnou součástí péče o vlastní zdraví je i prevence, jedním z nástrojů v oblasti prevence zdravotního postižení je i osvětová činnost zaměřená na širokou veřejnost i na samotné osoby se zdravotním postižením. Je potřebné, aby byla zajištěna informovanost týkající se péče o zdraví a předcházení komplikací, zvláště těch, které jsou typické pro osoby s určitým typem zdravotního postižení.

Důležitým úkolem je i pokračování v reformě psychiatrické péče, které se musí účastnit jak dotčené ústřední orgány státní správy a samosprávy, tak i nestátní organizace.

9.1 Cíl: Zohledňování specifických potřeb osob se zdravotním postižením při poskytování zdravotní péče.

Opatření 9.1.1 Podporovat vznik informačních materiálů a vzdělávacích aktivit o problematice osob se zdravotním postižením (zejména o způsobech, metodách a formách komunikace) zohledňujících také specifické potřeby žen, mužů a dětí se zdravotním postižením a napomoci tyto informace šířit mezi zdravotnickou veřejnost.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášen dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C1 Vznik informačních materiálů a vzdělávacích aktivit o problematice osob se zdravotním postižením a chronickým onemocněním (zejména o způsobech, metodách a formách komunikace) zohledňujících také specifické potřeby žen a mužů se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, pro zdravotnickou veřejnost.

V roce 2024 bylo předloženo 30 žádostí zaměřených na aktivitu C1 (mimo jiné). Bylo podpořeno 24 projektů. Nelze zde uvést výši přidělených finančních prostředků, jelikož se v projektech aktivity C1 – C5 prolínají.

Příklad podpořeného projektu:

- 1) ORBI PONTES z.s. - Simultánní přepis řeči pracovníků zdravotnických zařízení při komunikaci s pacienty se sluchovým handicapem

Cílem projektu je zpřístupňování telefonních linek zdravotnických zařízení pomocí přepisu řeči jejich pracovníků v reálném čase hovoru.

V rámci akcí Pacientského hubu byly v roce 2024 realizovány akce, které se věnovaly přístupnosti informací v digitálním prostoru a tématu specifík zdraví žen. Na jaře 2024 proběhla online akce

s názvem Přístupnost v digitálním prostoru (nejen) pro neslyšící, na které se účastníci seznámili se základními principy přístupnosti v digitálním prostoru. Byly představeny příklady dobré praxe i téma přístupnosti k informacím v oblasti nedigitální – tedy při kontaktu s lékařem a dalším zdravotnickým personálem. V prosinci 2024 Pacientský hub uspořádal konferenci Rozhovory o zdraví aneb co (ne)víme o zdraví žen, na které jsme společně se zástupci Úřadu vlády, dalšími odborníky, zdravotníky a pacientkami otvíraly témata, která ženy v oblasti zdraví trápí – včetně např. dostupnosti zdravotní péče pro osoby se zdravotním postižením, či nedostatečného výzkumu v oblasti zdraví žen.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.1.2 Při poskytování zdravotní péče respektovat specifické potřeby osob se smyslovým či mentálním postižením nebo osob s vážným omezením hybnosti.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Jsou nastavena pravidla pro respektování specifických potřeb uvedených skupin osob.

PLNĚNÍ MZ:

Do zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, byla zapracována v plném rozsahu práva pacientů, vyplývající z Úmluvy o lidských právech a biomedicíně a dodatkového protokolu k Úmluvě na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti. V roce 2024 byla poslanecké sněmovně ČR předložena novela tohoto zákona, která mimo další nově obsahuje ukotvení povinnosti poskytovatele zdravotních služeb lůžkové péče mít osobu pověřenou vyřizováním stížností (tzv. „nemocniční ombudsman“). K problematice řešení stížností a ochrany práv pacientů byla vydána ze strany MZ Metodika pro nemocniční ombudsmany.

Strategický rámec péče o zdraví v České republice do roku 2030 problematiku a potřeby osob se zdravotním postižením zohledňuje. V rámci Implementačního plánu 2.1 je řešena oblast zajištění a podpory integrované a integrované sociální a zdravotní péče pro osoby s vysokou mírou disability. Opatření v tomto plánu jsou zaměřena od nastavení systémových stěžejních aktivit vedoucích k ukotvení tohoto druhu péče. V současné době je realizován projekt na podporu plánování integrovaných zdravotních a sociálních služeb a dále projekt na podporu a standardizaci péče o pacienty se vzácným onemocněním, a to včetně komplexní zdravotně sociální péče. V roce 2024 pokračovala i realizace dalšího projektu zaměřeného na rozvoj poskytování obecné paliativní péče v nemocnicích a ve vlastním sociálním prostředí pacientů.

Resort je členem odborné skupiny pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb při Úřadu vlády, konkrétně je za MZ stálým členem koordinátorka pro osoby se zdravotním postižením, a je tedy možné flexibilněji reagovat na aktuální požadavky a potřeby ze strany osob se zdravotním postižením napříč aktivitami MZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.1.3 Prostřednictvím osvěty upozorňovat poskytovatele zdravotních služeb na povinnosti stanovené těmito poskytovateli v § 46 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, týkající se informování pacienta o dalších zdravotních a sociálních službách, které mohou zlepšit jeho zdravotní stav, zejména o možnostech sociální, pracovní a pedagogické rehabilitace.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Za dané období proběhla školení či byla vypracována a zveřejněna metodická informace v uvedené věci.

PLNĚNÍ MZ:

Mezi náplň práce Oddělení podpory práv pacientů (OPP) mimo jiné patří i šíření informací o činnosti patientských organizací, a to i směrem k odborné veřejnosti. OPP vytvořilo Metodický pokyn k činnosti nemocničních ombudsmanů, kteří jsou v úzkém kontaktu s pacienty, často i v oblasti následné péče a kteří dále školí zdravotníky pracující u daného poskytovatele.

Národní informační zdravotnický portál (NZIP) uspořádal v prosinci 2024 dvoudenní konferenci, kde byla prezentována některá témata i tvůrci souvisejících článků zveřejněných na tomto portálu. Účastníky byli i někteří zástupci patientských organizací a poskytovatelé zdravotních služeb. Prezentovaná témata: Sdílení zdravotnických dat, Syntetická data, Zdravotnická data v praxi: Jak data podporují rozhodování, NZIP: - Podpora zdravotní gramotnosti, Kam NZIP směřuje: Průvodci zdravím, Zvyšování zdravotní gramotnosti.

Při Národním centru ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů pokračovala činnost pracovní skupiny se zaměřením na oblast podpory neformálních pečujících, kde mají své zástupce nejen MZ a MPSV, ale i některé pověřené patientské organizace. Pracovní skupina pracuje v současné době na vzniku metodiky pro vzdělavatele věnující se zvyšování a podpoře informovanosti neformálních pečujících. Další aktivitou je tvorba informačních materiálů nejen pro neformální pečující ale i poskytovatele zdravotních a sociálních služeb v oblasti orientace v systému nástrojů zdravotní a sociální podpory.

V roce 2024 probíhala realizace jedné z aktivit projektu „Podpora plánování rozvoje integrované zdravotní a sociální péče“ (CZ.03.02.02/00/22_046/0003791) v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus, spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského sociálního fondu. Nefinančním partnerem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Tato aktivita byla zaměřena na analýzu a mapování návaznosti zdravotních a sociálních služeb, oblasti sdílení informací, vzájemné kooperace a potřeb jednotlivých segmentů zdravotní a sociální podpory. Mezi respondenty byly zástupci poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb (spadajících do tzv. zdravotně sociálního pomezí), zástupci patientských organizací, obce s rozšířenou působností, zástupci praktických lékařů. Analýza obsahovala dotazy na současný stav, dobré praxe, bariéry a podněty ke zlepšení. Ty obsahovaly i množství návrhů na zlepšení informovanosti jednotlivých aktérů péče o osoby s komplexní potřebou podpory. Výsledky analýzy budou předány k dalšímu využití krajům, které budou realizovat pilotní projekt.

V rámci probíhajícího projektu SZÚ „Podpora zdraví v rodinách“, reg. č. CZ. 03. 02. /00/22_005/0000723 OPZ+ ESF fungují poskytovatelé zdravotních služeb jako klíčové osoby, které úzce spolupracují s koordinátory projektů ve všech krajích ČR. Vzájemná spolupráce je využívána zejména při potřebách jako je např. komunikace s hendikepovanými osobami, zvýšení dostupnosti zdravotní péče, látkové i nelátkové závislosti (jak poznat užívání drog v rodině, kam se obrátit v případě podezření na užívání nelegálních látek apod.)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.1.4 Podporovat rozvoj dobrovolnických programů a aktivit u poskytovatelů zdravotních služeb zaměřených na osoby chronicky nemocné a zdravotně postižené.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášen dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena priorita Vznik dobrovolnických center a rozvoj dobrovolnických aktivit v zařízeních zdravotnických služeb.

V roce 2024 bylo předloženo 30 žádostí zaměřených na prioritu A. Bylo podpořeno 27 projektů v celkové výši 3 050 803,00 Kč.

Příklad podpořeného projektu:

JIKA – Olomoucké dobrovolnické centrum, z.s. - Dobrovolníci pomáhající v nemocnicích a léčebnách

Projekt má za úkol vnášet do zdravotnického zařízení více lidského kontaktu, posilovat duševní pohodu pacienta a jeho postoj k aktivní spolupráci na uzdravení. Projekt je založen na pomoci lidem, kteří jsou hospitalizováni, těžce nebo dlouhodobě nemocní. Pro komplexní a kvalitní péči o pacienty je potřeba, aby dobrovolníci si byli dobře vědomi své role, svých předností, možností i nutných omezení a spolupracovali s personálem.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

9.2 Cíl: Předcházet zdravotnímu postižení a zmírňovat jeho důsledky.

Opatření 9.2.1 Podporovat vznik informačních a osvětových materiálů a aktivity zaměřené na širokou veřejnost v rámci prevence vzniku zdravotního postižení.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C3 Vznik informačních a osvětových materiálů a aktivit zaměřených na širokou veřejnost v rámci prevence vzniku zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, zohledňovat také rozdíly v příčinách zdravotního postižení mužů a žen.

V roce 2023 bylo předloženo 16 žádostí zaměřených na aktivitu C3 (mimo jiné). Bylo podpořeno 13 projektů. Nelze zde uvést výši přidělených finančních prostředků, jelikož se v projektech aktivity C1 – C5 prolínají.

Příklad podpořeného projektu:

Česká asociace paraplegiků – CZEPA, z.s.- BanalFatal!

Cílem projektu je předat autentickou, živou a zajímavou formou informace o rizikových aktivitách a možných důsledcích – úrazech páteře a poranění míchy. Informace jsou posluchačům prezentovány formou osobní zkušenosti (lektor je na vozíku), autentických videí a živých diskusí. Studenti si prohlédnou model páteře a dozví se o následcích poranění páteře a míchy. Dalším cílem projektu je prevence a dosažení sebereflexe u dětí a mladých v souvislosti s nebezpečím vlastního rizikového chování.

Ve spolupráci SZÚ a MZ byla dne 1. 11. 2024 vyhlášená kampaň s názvem „Nikotin víc bere, než dává“, zaměřená na prevenci užívání nikotinových výrobků. Snadná dostupnost těchto výrobků a jejich oblíbenost představuje vyšší riziko vzniku závislosti především mezi dětmi a mladistvými.

V rámci projektu Škola bez nikotinu, který vychází z programu Světové zdravotnické organizace (WHO) Nicotine and tobacco free school, bylo pod vedením SZÚ zapojeno od září 2024 již 24 škol. Cílem programu je předat žákům a studentům interaktivní formou ověřené informace o účincích nikotinových a tabákových výrobků na zdraví a motivovat je k životu bez nikotinu a tabáku. Na pomoc učitelům v oblasti výuky o zdraví a prevenci vznikly nové webové stránky <https://proucitele.szu.gov.cz/>.

Bylo zpracováno šest témat z oblasti prevence užívání nikotinu s využitím vyplňování pracovních listů, plnění interaktivních úkolů, sledování vzdělávacích videí. Na školách proběhly také projektové dny a zahajovací akce, při kterých žáci tvořili tematické nástěnky a zapojovali se do dalších aktivit.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.2.2 Prostřednictvím dotačních programů podporovat tuzemské rehabilitační a edukační pobyty pro osoby chronicky nemocné a zdravotně postižené.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena priorita Podpora tuzemských rehabilitačních a edukačních pobytů (v rámci priority jsou 2 aktivity: aktivita E1 - Podpora dětí se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním a aktivita E2 - Podpora dospělých se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním).

V roce 2024 bylo předloženo 65 žádostí zaměřených na prioritu E (z toho 23 na aktivitu E1 a 42 na aktivitu E2). Bylo podpořeno 55 projektů (z toho 17 na aktivitu E1 a 38 na aktivitu E2) v celkové výši 17 773 072,00 Kč (z toho 3 271 400,00 Kč na aktivitu E1 a 17 773 072,00 Kč na aktivitu E2).

Příklad podpořeného projektu:

Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z. s.- Samostatné rehabilitační pobyty pro osoby s tělesným a souběžným tělesným a mentálním postižením

Cílem projektu je posílení zdravotního i psychického stavu mladých dospělých osob s těžkým tělesným a kombinovaným zdravotním postižením prostřednictvím realizace specifických rehabilitačních pobytů. Pobyt s programem, který zahrnuje rehabilitační, terapeutické a sportovní aktivity jsou cílené na podporu celkové zdravotní kondice a psychické rovnováhy účastníků, podporu jejich samostatnosti v oblasti sebeobsluhy, integrace do společnosti a posílení jejich vědomí v péči o vlastní zdraví.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.2.3 Podporovat centra rehabilitace s důrazem na specializaci pro jednotlivé skupiny osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena priorita Podpora center rehabilitace s důrazem na specializaci pro jednotlivé skupiny osob se zdravotním postižením (nevztahuje se na hiporehabilitace).

V roce 2024 bylo předloženo 21 žádostí zaměřených na prioritu D. Bylo podpořeno 19 projektů v celkové výši 7 411 764,00 Kč.

Příklad podpořeného projektu:

Mateřská škola a základní škola pro děti s kombinovaným postižením SMILING CROCODILE, o.p.s.- Terapie pro rozvoj smyslového vnímání pro děti s těžkým kombinovaným postižením

Děti s těžkým kombinovaným postižením mají smyslové, tělesné i zdravotní postižení. I přesto chtějí být jako jejich zdraví vrstevníci – učit se nové věci, dělat pokroky, mít kamarády a být šťastné. Smiling Crocodile poskytuje těmto dětem komplexní služby, které posouvají fyzické, smyslové, mentální a sociální dovednosti dětí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.2.4 Prostřednictvím dotačních programů podporovat docházkové dlouhodobé rehabilitační a edukační akce pro osoby chronicky nemocné nebo zdravotně postižené.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C6 Edukační docházkové akce (průběžné kurzy, např. cvičení, plavání).

V roce 2024 bylo předloženo 32 žádostí zaměřených na aktivitu C6. Bylo podpořeno 27 projektů v celkové výši 7 491 490,00 Kč.

Příklad podpořeného projektu:

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z.s. - Psychomotorická rehabilitace pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením 2024

Cílem projektu je zajistit dostupné rehabilitační aktivity pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením v celé ČR. Aktivní zapojení do nich lidem s postižením pomáhá udržovat si své kompetence a dovednosti potřebné ke zvládnutí každodenního života a přispívá k prevenci zhoršování zdravotního stavu v souvislosti se zanedbáním vlastní pravidelné aktivity. Cílem připravovaných aktivit je komplexní rehabilitace a další vzdělávání lidí s mentálním postižením a kombinovaným postižením pro udržení a rozvoj jejich schopností a dovedností nezbytných pro život.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

9.3 Cíl: Realizace reformy psychiatrické péče.

9.3.1 Integrovat péči o duševní zdraví do primární péče praktických lékařů formou zvýšení jejich kompetencí ve screeningu a péči o stabilizované pacienty, nasíťování na specializovanou péči a komunitní služby, zrušení indikačních omezení u definovaných léčiv.

Termín: 31.12.2023, dále průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Jsou pořádány akreditované vzdělávací kurzy v oblasti duševního zdraví pro praktické lékaře.

PLNĚNÍ MZ:

Na IPVZ probíhá Specializační kurz – Psychoterapie pro všeobecné praktické lékaře se zaměřením na psychoterapii neuróz a funkčních sexuálních poruch. Rozbor psychologicky komplikovaných situací v praxi lékaře a jejich zvládnutí.

Probíhá i Specializační kurz – Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí zaměřený na problematiku návykových nemocí, epidemiologii, urgentní stavy (předávkování, psychotické poruchy, odvykací stavy), systém péče, krátkou intervenci, substituční léčbu, právní aspekty oboru návykové nemoci.

V rámci dalších aktivit IPVZ začala v roce 2024 příprava plánované dotační podpory vzdělávání sester v ambulancích praktických lékařů v oblasti duševního zdraví, jejíž termín realizace je plánován na období 2025-2027. V roce 2024 začala i příprava odborných vstupů k podcastu o organizaci péče o pacienty s duševním onemocněním, k mezioborové spolupráci a k farmakoterapii v oblasti péče o duševní zdraví.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.3.2 Posílit partnerskou roli uživatelů péče v celém systému péče o duševní zdraví vytvořením specifických vzdělávacích programů jak pro uživatele této péče, tak pro odborníky, a organizačně-finanční zajištění existence patientských organizací.

Termín: průběžně, 31.12.2025 (evaluační zpráva z projektu Recovery College)

Gestor: MZ

Spolugestor: MPSV, MŠMT, MF

Indikátor: Jsou vyhlašovány dotační programy na podporu patientských organizací, existuje platforma pro zapojování uživatelů a rodinných příslušníků v každém kraji České republiky, byla předložena evaluační zpráva z projektu Recovery College¹.

PLNĚNÍ MZ:

MZ vyhlašuje pravidelně dotační programy, které podporují patientské a rodičovské organizace v jejich stabilizaci a rozvoji nastavením či změnou vnitřního fungování, včetně nastavení způsobu financování, nastavení fungování svépomocných a informačních aktivit, tedy komunikace se členy i se subjekty v jejich zájmovém okruhu. Pro rok 2025 vyhlásilo Výzvu k předkládání žádostí o přidělení finančních prostředků v rámci programu Podpora zdraví a zdravotní péče pro rok 2025 – Ministerstvo zdravotnictví (gov.cz), jejíž součástí je aktivita C1 zaměřená na výše uvedenou aktivitu.

Předchozí roky už byly reportovány.

Zároveň realizuje od června 2024 projekt Podpora uživatelů a neformálních pečujících v jejich zapojování do systému péče o duševní zdraví a do hodnocení jeho kvality. V projektu je podpořen vznik krajských fór uživatelů i neformálních pečujících ve 4 krajích, kdy tato aktivita je navázána na přípravu metodiky a krajských plánů pro přímé zapojování uživatelů a neformálních pečujících do systému péče o duševní zdraví. V projektu budou vytvořeny vzdělávací programy, které umožní svou interaktivitou přípravu peer uživatelů v pozicích peer pracovník, peer konzultant, peer lektor, peer advokát a peer hodnotitel.

V oblasti rozvoje Recovery College jsou aktivní různé subjekty. Např. Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví rozvíjí pro lidi s duševním onemocněním od roku 2017 Školu zotavení (viz <https://www.cmhcd.cz/centrum/co-delame/skola-zotaveni/>). V roce 2020 vytvořili Burzu vzájemné podpory mezinárodní sítě Škol zotavení (viz <https://www.cmhcd.cz/CMHCD/media/Media/Ke%20stazeni/Centrum/Burza-vzajemne-podpory-RC.pdf>), a dále v roce 2021 publikaci Škola zotavení jako louka plná života (viz https://www.cmhcd.cz/CMHCD/media/Media/Ke%20stazeni/Centrum/SKOLA-ZOTAVENI_web.pdf), která má být inspirací při zakládání a rozvoji dalších škol zotavení i v rámci jiných organizací. Koncept je rozvíjen vedle CRPDZ, také v dalších organizacích a v neposlední řadě na Vysoké škole polytechnické v Jihlavě.

Informace o tom, zda u projektů na školy zotavení/recovery college byly zpracovány evaluační zprávy nemáme k dispozici.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Ano, dotační programy jsou vyhlašovány a platforma podle našich informací existuje v každém kraji. Zpráva z projektu Recovery College ještě nebyla předložena.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

¹ Projekt zaměřený na integraci osob s duševním onemocněním a posílení sociální soudržnosti spolufinancovaný Evropskou unií.

PLNĚNÍ MPSV:

Projekty recovery college se díky poskytovatelům komunitních služeb a uživatelských organizací rozvíjejí spontánně, bez systematické finanční podpory, program CRPDZ je např. podpořen z prostředků OPZ+ pouze na 2 roky. Jejich rozsah i nastavení je proto velmi různorodé. Projekty Recovery College budou ve spolupráci s Asociací komunitních služeb monitorovány, přičemž bude průběžně vypracovávána zpráva o jejich efektivitě, potřebné podpoře a návrzích na systematické změny.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT je členem Národní rady duševního zdraví a Meziřesortní koordinační skupiny pro dětské duševní zdraví. Spolupracuje s Ministerstvem zdravotnictví a Partnerstvím 2030+, kde se v pracovní skupině Wellbeing podílí na formulaci doporučení pro školy a zřizovatele a metodické podpoře škol a zřizovatelů při začlenění tématu well-beingu.

MŠMT postupuje v souladu s opatřeními Akčního plánu duševního zdraví a Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. V září 2024 byla zveřejněna [tisková zpráva](#) s aktuálními kroky v oblasti posílení duševního zdraví.

V březnu 2025 bude vyhlášena výzva na podporu poradenského systému, v rámci níž bude podpořen vznik týmů duševního zdraví při střediscích výchovné péče.

Národní pedagogický institut ČR obsahově rozvíjí webovou aplikaci určenou pedagogům i nejširší veřejnosti <https://zapojmevsechny.cz/>, která obsahuje metodické návody, videa, editovatelné formuláře či mapu aktérů ke vzdělávání heterogenních kolektivů, bezpečnému klimatu ve třídě, péči o duševní zdraví aj.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.3.4 Realizovat deinstitucionalizaci jako postupný přechod od velkých psychiatrických nemocnic k péči komunitní, včetně rozvoje kapacit pro akutní péči v psychiatrických a pediatrických odděleních všeobecných nemocnic.

Termín: průběžně (zpráva se podává za roky 2022 a 2024)

Gestor: MZ

Spolugestor: MPSV, MF

Indikátor: Počet lůžek akutní psychiatrické péče v předem vymezených a schválených zařízeních pro dospělou i dětskou a dorostovou psychiatrii se zvyšuje a počet lůžek následné péče v oboru psychiatrie se dle předložených zpráv snižuje.

PLNĚNÍ MZ:

MZD připravilo po věcné stránce výzvy na podporu rozvoje komunitních služeb, zejména center duševního zdraví a denních psychiatrických stacionářů. V Integrovaném regionálním operačním programu (IROP) byly vyhlášeny výzvy 97 a 98 Podpora rozvoje a dostupnosti komunitní psychiatrické péče pro méně rozvinuté i přechodové regiony (vyhlášeno 9. 7. 2024, uzavírá se 17.12.2025; aktuálně jsou předloženy 3 projekty). Pro Operační program zaměstnanost Plus se nyní výzva připravuje. Její součástí bude také podpora transformace psychiatrických nemocnic.

Zároveň byly vyhlášeny a posléze navýšeny a prodlouženy výzvy IROP č. 56 a 57 Podpora akutní a specializované lůžkové psychiatrické péče (vyhlášeno 17. 10. 2023, uzavírá se 17.10.2025; aktuálně předloženo 10 projektů). V těchto výzvách je podporováno navýšení kapacit i zvyšování kvality u stávajících lůžek akutní psychiatrické péče na rozvoj akutní psychiatrické péče i akutní psychiatrické péče o děti a dorost.

Počet akutních lůžek postupně stoupá, v roce 2022 jich bylo 1 977 oproti roku 2018, kdy jich bylo 1 381 tedy došlo k navýšení o 596. Počet lůžek následné péče naopak klesá, dle dat ze zdravotních pojišťoven byl počet lůžek následné péče na konci roku 2023 7 286.

Z toho lůžka: dětské a dorostové psychiatrie 423, gerontopsychiatrie 626, návykové nemoci 739, psychiatrie 5 498.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno. Nutno doplnit aktuálnější data.

PLNĚNÍ MF:

Můžeme potvrdit, ale zatím nikoli pro rok 2024. Na námět Ministerstva financí byla pro Národní radu vlády pro duševní zdraví vypracována analýza za všechny zdravotní pojišťovny, která potvrdila tento trend. Zpráva byla předložena na počátku roku 2024, ale týkala se období do roku 2022.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci realizace reformních projektů byly v letech 2017–2022 na úrovni krajů vytvořeny plány pro rozvoj dalších Center duševního zdraví (CDZ). Ke dni 31. 12. 2024 je v provozu 37 CDZ, přičemž cílem je dosáhnout celkového počtu 100 center do roku 2030. Pro další rozvoj však chybí cílená finanční podpora v rámci dotací na poskytování sociálních služeb a potřebná počáteční podpora pro zahájení provozu nových CDZ. Rozvoj těchto center je navíc omezen nedostatkem kvalifikovaného personálu a vysokými nároky na personální standardy, které jsou stanoveny pro jejich fungování.

V oblasti poskytování sociálních služeb jde v rámci systému podpory péče o duševní zdraví zejména o službu sociální rehabilitace poskytovanou především prostřednictvím center duševního zdraví (dále jen „CDZ“). Pokud jde o legislativní zakotvení CDZ, to do zákona o sociálních službách jako nepřímá novela zavedl zákon č. 371/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a to jako nový druh sociální služby. Zavedení CDZ je navázáno na reformu psychiatrické péče.

Podle této nové úpravy (§ 70a zákona o sociálních službách) CDZ poskytuje sociální i zdravotní služby osobám s duševní poruchou nebo poruchou chování. Účinnost úpravy CDZ je 1. 1. 2025. Zákonem č. 38/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony) dochází k vymezení nové definice i podmínek poskytování sociální služby CDZ, a to s účinností od 1. 3. 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 10: Rehabilitace

Je nezbytné přijmout taková opatření, která umožní osobám se zdravotním postižením dosáhnout a udržet si co nejvyšší úroveň samostatnosti, uplatnit své schopnosti a plnohodnotně se zapojit do života společnosti. K tomuto účelu mají sloužit komplexní rehabilitační služby a programy především v oblasti zdravotní péče, zaměstnanosti, vzdělávání a sociálních služeb.

Rehabilitace je multidisciplinární obor zabývající se odstraňováním či snižováním progresu nemoci nebo následků úrazu a zmírňováním jejich důsledků prostřednictvím systematického, propojeného a koordinovaného plánování a řízení zdravotnických, sociálních, pracovních, výchovně-vzdělávacích, technologických a dalších nástrojů. Rehabilitace prováděná komplexním způsobem má za cíl nabývání schopností a dovedností v přirozeném prostředí vedoucí ke zvládnutí každodenních úkonů a k návratu k důstojnému a aktivnímu životu.

K zajištění maximální efektivity rehabilitace je důležité, aby celý proces probíhal uceleně, tedy aby na sebe navazovaly jednotlivé složky rehabilitace (léčebné, sociální, pedagogické a pracovní).

I přesto, že se jednotlivé oblasti rehabilitace neustále rozvíjí, není stále dostatečně upravena jejich vzájemná návaznost a koordinace. Je proto potřebné nalézt v této oblasti mezi zainteresovanými resorty shodu a nastavit systém koordinace rehabilitace tak, aby osobám se zdravotním postižením

byla zajištěna nejen kvalitnější péče a podpora v rámci jednotlivých složek rehabilitace, ale aby bylo poskytování těchto služeb také propojené a koordinované.

10.1 Cíl: Nastavení podmínek a pravidel pro koordinaci rehabilitace osob se zdravotním postižením.

Opatření 10.1.1 Vypracovat právní úpravu zajišťující koordinaci rehabilitace a nástroje jejího financování.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Spolugestor: MZ, MŠMT, MF

Indikátor: Byl vypracován návrh zákona upravující koordinaci rehabilitace.

PLNĚNÍ MPSV:

V prosinci 2024 byl ministrem práce a sociálních věcí zadán úkol k vytvoření pracovní skupiny k problematice koordinované rehabilitace osob se zdravotním postižením. V současnosti probíhá oslovení členů pracovní skupiny v rámci resortu práce a sociálních věcí. Prvotní setkání pracovní skupiny, jejíž úkolem bude příprava věcného řešení, se uskutečnilo 18.02.2025.

Dne 26.03.2025 proběhlo druhé jednání pracovní skupiny, jehož cílem bylo zhodnocení původního věcného záměru a jeho aktualizace. Po zhodnocení věcného záměru dojde ke zvolení nejefektivnějšího řešení. V poslední fázi se očekává přijetí legislativního rámce pro koordinovanou rehabilitace, včetně definice pozice koordinátora rehabilitace. Další jednání pracovní skupiny se očekává v červnu 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MF:

Právní úprava zajišťující koordinaci rehabilitace nebyla Ministerstvu financí předložena v rámci Meziresortního připomínkového řízení, ani se na případné přípravě návrhu zástupci Ministerstva financí nepodílí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT nebylo v této souvislosti osloveno ze strany gestora opatření, rehabilitace je tedy řešena ze strany MŠMT v oblasti vzdělávání, viz plnění opatření 10.2.3.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MZ:

Ministerstvo zdravotnictví nebylo osloveno gestorem opatření ke spolupráci, nicméně je připraveno poskytnout v případě vyzvání veškerou potřebnou součinnost vztahující se k působnosti MZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

10.2 Cíl: Rozvoj rehabilitačních služeb.

Opatření 10.2.1 Rozvíjet oblast léčebné rehabilitace osob se zdravotním postižením a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Byla podána informace o rozvoji oblasti léčebné rehabilitace osob se zdravotním postižením a opatřeních přijatých k zajištění lepší součinnosti s ostatními oblastmi rehabilitace.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci podpory oblasti léčebné rehabilitační péče je stále aktivní 31. a 32. výzva dotačního programu IROP II – Integrovaný regionální operační program 2021-2027 (podpora rozvoje a dostupnosti zdravotní následné péče) a také pokračuje Výzva č. 6 - Podpora rehabilitační péče pro pacienty po kritických stavech – podpora sítě pracovišť komplexní rehabilitace v rámci v rámci Národního plánu obnovy.

Dále se pravidelně konají jednání pracovních skupin zaměřených na léčebně rehabilitační péči, a to konkrétně Pracovní skupina k léčebně rehabilitační péči v ČR a Pracovní skupina ke koncepci neurorehabilitační péče v ČR, které byly při MZ zřízeny v roce 2023.

Aktuálně vznikají ve spolupráci s odbornými společnostmi dva metodické pokyny, které budou zaměřeny na navazující péči a pacienty s CMP a na doporučení pro organizaci rehabilitačního procesu v rámci péče o pacienty s poškozením centrálního a periferního nervového systému. Oba metodické pokyny budou po dokončení vydány ve Věstníku MZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 10.2.2 Rozvíjet oblast sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla podána informace o rozvoji oblasti sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením a opatřeních přijatých k zajištění lepší součinnosti s ostatními oblastmi rehabilitace.

PLNĚNÍ MPSV:

Stejně jako v předchozích letech bylo v roce 2024 toto opatření naplňováno realizací postupu podle materiálu MPSV „Doporučený postup č. 1/2016 na podporu realizace prostupného systému sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením“ a pokračováním národního individuálního projektu „Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (OZP)“, reg. č. CZ.03.01.01/00/22_015/0000889. Tento projekt realizovaný ÚP ČR významně přispívá ke kontinuálnímu vytváření sítě partnerské spolupráce ve všech oblastech rehabilitace. Ve sledovaném období se díky intenzivní práci odborných zaměstnanců výše uvedeného projektu ÚP ČR podařilo oproti roku 2023 navýšit počet subjektů zapojených do regionálních sítí spolupráce.

K 31.12.2024 se ÚP ČR podařilo navázat spolupráci s relevantními aktéry v rámci příslušného regionu, převážně na úrovni okresu. V tomto období ÚP ČR spolupracoval celkem s 4134 zaměstnavateli (z toho 1195 z chráněného trhu práce a 2939 z volného trhu práce), 195 zdravotnickými zařízeními (centra duševního zdraví, ergodiagnostická centra, praktičtí lékaři, lékaři specialisté, nemocnice – zejména sociální pracovníci nemocnic aj.), 770 školami a vzdělávacími zařízeními, 467 sociálními partnery (OSSZ, IPZS, krajské úřady, městské a obecní úřady, hospodářské komory, asociace, nadace aj.) a se 746 subjekty z oblasti sociálních služeb a NNO (z toho 72 poraden NRZP, centra pro zdravotně postižené, občanské poradny a další; dále 63 domovů, 37 patientských organizací, 194 poskytovatelů sociální rehabilitace, 56 sociálně terapeutických dílen a 334 NNO), které poskytují služby OZP s nejrůznějšími typy postižení (335 kombinované postižení, 130 duševní onemocnění, 75 mentální postižení, 18 poruchy autistického spektra, 45 sluchové, 38 zrakové a 40 tělesné postižení, 11 interní onemocnění, 54 ostatní). K výše uvedenému výčtu regionální partnerské spolupráce je třeba poznamenat, že pokud má daná

organizace více poboček ve více okresech, případně spolupracuje s více krajskými pobočkami ÚP ČR, je započítána vícekrát.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 10.2.3 Rozvíjet oblast vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v kontextu podmínek koordinace rehabilitace a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byla podána informace o rozvoji oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v kontextu podmínek koordinace rehabilitace a opatřeních přijatých k zajištění lepší součinnosti s ostatními oblastmi rehabilitace.

PLNĚNÍ MŠMT:

V oblasti vzdělávání jsou dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytována podpůrná opatření. Ta mohou spočívat ve využívání kompenzačních a speciálních pomůcek. Příloha č. 1 výše uvedené vyhlášky stanovuje konkrétní podpůrná opatření podle stupně a druhu zdravotního postižení. Rehabilitace dětí, žáků a studentů s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je primárně poskytována ve školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávacího oboru Rehabilitační tělesná výchova Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 10.2.4 V rámci sociálního zemědělství ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi podporovat rehabilitační procesy založené na zemědělských činnostech.

Termín: průběžně

Gestor: MZe

Indikátor: Je vyhlášen dotační program na podporu uvedených rehabilitačních procesů.

PLNĚNÍ MZe:

Pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením se stávají sociální farmy vhodným prostředím pro rehabilitační procesy založené na zemědělských činnostech. Můžeme se zde setkávat se zdravotní rehabilitací (např. formou hipoterapie), sociální, která napomáhá k dosažení samostatnosti, ale především rehabilitací pracovní, která umožňuje nácvik pracovních návyků a je volena individuálně ke schopnostem uživatelů. Rehabilitace v rámci sociálního zemědělství patří mezi aktivity podporované Ministerstvem zemědělství.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 11: Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Tato oblast se věnuje zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Důležité je dbát na zajištění rovných podmínek při přijímání do zaměstnání, v rámci odměňování, profesním postupu či při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Pracovní uplatnění nepředstavuje pro osoby se zdravotním postižením pouze zdroj příjmu, je i jedním z nejdůležitějších nástrojů integrace a prevence sociálního vyloučení. Vzhledem k tomu, že tyto osoby patří na trhu práce mezi nejzranitelnější skupinu, je jejich zaměstnávání podporováno řadou nástrojů.

Jsou využívány prvky aktivní i pasivní podpory zaměstnanosti v kombinaci s pobídkovými i sankčními opatřeními. I přes rostoucí výdaje na tato opatření však míra zaměstnanosti těchto osob zůstává i nadále neuspokojivá, je proto nezbytné posilovat i společenskou odpovědnost a pozitivní motivaci zaměstnavatelů i samotných osob se zdravotním postižením.

Je důležité i respektování specifických potřeb konkrétních zaměstnanců a nastavení možnosti potřebné úpravy pracovního režimu či pracovního prostředí.

11.1 Cíl: Efektivní podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením na chráněném i na otevřeném trhu práce.

Opatření 11.1.1 Upravit nástroje podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením ukotvené v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu zvýšení motivace zaměstnavatelů zaměstnávat osoby se zdravotním postižením na volném trhu práce.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla provedena úprava právních předpisů vedoucí k podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce.

PLNĚNÍ MPSV:

Dne 1. 1. 2025 nabyl účinnosti zákon č. 470/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. V rámci této novely došlo k úpravám v oblasti podpory zaměstnávání osob se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 11.1.2 Provést dílčí úpravy podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce ukotvené v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu eliminace zneužívání podpory.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla provedena úprava právních předpisů týkající se eliminace zneužívání podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce.

PLNĚNÍ MPSV:

Dne 1. 1. 2025 nabyl účinnosti zákon č. 470/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. V rámci této novely došlo k úpravám v oblasti podpory zaměstnávání osob se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 11.1.4 Posilovat profesionalitu Úřadu práce ČR v oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Jednou ročně předkládat informaci o počtu zaměstnanců, kteří byli v rámci projektu „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“ proškoleni pro práci s cílovou skupinou osob se zdravotním postižením a o počtu takto proškolených zaměstnanců, kteří i po ukončení projektu nadále na Úřadu práce ČR v jednotlivých regionech působí jakožto poradci a koordinátoři pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV, ÚP

Indikátor: Byla podána informace o uskutečněných školeních a o celkovém počtu zaměstnanců Úřadu práce ČR vykonávajících činnost poradce nebo koordinátora pro osoby se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MPSV:

ÚP ČR zaslal informaci o realizaci projektu a v něm realizovaných vzdělávacích aktivitách Vládnímu výboru pro osoby se ZP v únoru 2024. Realizace uvedeného systémového projektu byla ukončena k 31.05.2023, tedy pro rok 2024 již není plnění tohoto opatření relevantní. Přesto však v rámci „Dnů mobility“ ve dnech 23. a 24.05.2024 bylo celkem proškoleno 369 zaměstnanců ÚP ČR (poradci pro OZP a další zaměstnanci, kteří na ÚP ČR řeší problematiku OZP včetně dávek pro OZP). Vzhledem k tomu, že opatření 11.1.4 je vázáno na již ukončený projekt, navrhujeme zrušit jeho sledování.

Pro úplnost dodáváme, že v navazujícím národním individuálním projektu „Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (OZP)“, reg. č. CZ.03.01.01/00/22_015/0000889, není vzdělávání poradců klíčovou aktivitou.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno. Navrženo zrušení opatření.

Opatření 11.1.5 Jednou ročně předkládat VVOZP vyhodnocení ročních zpráv o činnosti zaměstnavatelů působících na chráněném trhu práce, které jsou tyto zaměstnavatelé povinni dokládat Úřadu práce ČR podle ustanovení § 78 odst. 6 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Vyhodnocení bude obsahovat zmapování struktury těchto zaměstnavatelů včetně případných legislativních a nelegislativních návrhů úprav systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce.

Termín: 1x ročně

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla podána zpráva o vyhodnocení ročních zpráv, vždy do 30.11. příslušného roku.

PLNĚNÍ MPSV:

V prosinci 2024 představilo MPSV nový interaktivní nástroj pro analýzu chráněného trhu práce [Otevřená Data MPSV](#), vytvořený v rámci projektu Mikrosimulační modely trhu práce, financovaného z OPZ+. Tato moderní aplikace umožňuje zobrazit počty zaměstnanců i zaměstnavatelů, přehledně rozčleněné podle stupně invalidity nebo podle odvětví ekonomické činnosti. Sleduje vývojové trendy a regionální rozdíly mezi jednotlivými kraji. Rovněž poskytuje detailní přehled o plnění povinnosti zaměstnávat osoby se ZP ze strany zaměstnavatelů. Aplikace tak odborné i široké veřejnosti umožňuje lépe porozumět fungování a financování chráněného trhu práce, který od svého vzniku v roce 2018 významně přispívá k podpoře zaměstnávání osob se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 11.1.6 Věnovat zvýšenou pozornost uchazečům nebo zájemcům o zaměstnání z řad osob se zdravotním postižením při výběru a zařazování, zejména formou poradenských aktivit Úřadu práce ČR se zaměřením na pracovní uplatnění na trhu práce.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Vývoj počtu podpořených osob se zdravotním postižením v rámci poradenství Úřadu práce ČR (posuzuje se meziroční pokles či nárůst tohoto počtu).

PLNĚNÍ MPSV:

Od 1. 4. 2023 do 31. 3. 2027 realizuje ÚP ČR národní individuální projekt „Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (OZP)“, reg. č. CZ.03.01.01/00/22_015/0000889, který se zabývá podporou zaměstnávání osob se ZP. Realizátorem projektu je ÚP ČR, MPSV je v projektu pouze partnerem.

Základní statistické ukazatele činnosti poradců pro osoby se ZP na ÚP ČR v rámci projektu (leden - prosinec 2024)

ukazatel činnosti	1. 1. - 31. 12. 2024
individuální poradenství pro osoby se zdravotním postižením	38 984 osob
skupinové poradenství pro osoby se zdravotním postižením	11 278 osob
klienti se zdravotním postižením umístění na otevřený trh práce	3 449 osob
klienti se zdravotním postižením umístění na chráněný trh práce	1 583 osob

V rámci Operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+) jsou vedle podpory realizované na ÚP ČR realizovány projekty neziskových, vzdělávacích a poradenských organizací, které jsou zaměřeny na zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením z řad uchazečů (v podstatně menší míře zájemců) o zaměstnání, a i osob neaktivních, na ÚP ČR neevidovaných. Tyto projekty nezávisle doplňují aktivity ÚP ČR a zahrnují projekty zaměřující se např. na osoby s tělesným postižením (po úrazech páteře, se zrakovým či sluchovým postižením), s mentálním postižením, s duševním onemocněním či jiným speciálním postižením. V roce 2024 zahájilo realizaci 9 takových nových projektů o objemu 56 mil Kč, které mají za cíl podpořit cca 400 osob.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 11.1.7 Nadále podporovat a rozvíjet projekty zrealizované v součinnosti MZe, Agrární komory ČR a francouzské sociální zemědělské pojišťovny MSA za účelem pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením formou jejich zaměstnávání v zemědělství. Vytvářet podmínky tak, aby osoby se zdravotním postižením měly možnost uplatnit své schopnosti při práci na farmách a v řemeslech souvisejících s životem na venkově.

Termín: průběžně

Gestor: MZe

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedenou podporou.

PLNĚNÍ MZe:

V rámci dotačního programu 8.1 Podpora zdraví včetně péče a pomoci zdravotně postiženým byly v roce 2024 vyplaceny dotace ve výši 3,509 mil Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.2 Cíl: Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve veřejném sektoru.

Opatření 11.2.1 Poskytnutí časového prostoru na metodických akcích konaných pro státní tajemníky a ředitele personálních odborů ministerstev pro prezentaci problematiky

zaměstnávání osob se zdravotním postižením, včetně nezbytných provozních a technických podmínek pro jejich práci.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MV

Spolugestor: MPSV

Indikátor: Byl poskytnut časový prostor pro prezentaci na uvedené téma.

PLNĚNÍ MV:

Sekce pro státní službu poskytla časový prostor pro prezentaci problematiky zaměstnávání osob se ZP. Dne 22. ledna 2024 bylo jedním z témat na pravidelné poradě se státními tajemníky téma zaměstnávání osob se zdravotním postižením, včetně nezbytných provozních a technických podmínek pro jejich práci.

S danou problematikou účastníky porady seznámil JUDr. Pavel Ptáčník – vedoucí sekretariátu a právník Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením, Mgr. Blanka Espinoza, sekretariát Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením a kolegové z MPSV ČR, Ing. Petr Jiříček, odbor integrace na trh práce a PhDr. Petr Vyhnánek, odbor integrace na trh práce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV je spolugestorem plnění tohoto opatření a je připraveno s MV spolupracovat na jeho plnění, a to především vysláním potřebných expertů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 11.2.2 Podporovat zvyšování počtu zaměstnaných osob se zdravotním postižením a předkládat informaci o vývoji zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v jednotlivých resortech.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: Vývoj počtu zaměstnaných osob se zdravotním postižením (posuzuje se meziroční pokles či nárůst tohoto počtu).

Plnění:

Plnění povinného podílu

Resort	Průměrný počet zaměstnanců	Počet zaměstnanců se ZP potřebných ke splnění povinného podílu 4 %*	Počet osob se ZP zaměstnaných přímým zaměstnáváním pro účely plnění povinného podílu*	Odběr výrobků a služeb nebo zadaných zakázek nahrazující počet zaměstnaných OZP (počet osob*)	Odvod do státního rozpočtu nahrazující počet zaměstnaných OZP (počet osob*)	Celková výše odvodu do státního rozpočtu v Kč
MD	424,79	16,99	5,51	1,00	11,21	1 264 124
ŘVC	35,75	1,43	1,60	0,00	0,00	0
ŘLP	1 032,20	41,28	8,00	0,00	33,28	3 752 903
SPS	77,76	3,11	0,00	1,14	1,97	222 152
DÚ	104,36	4,17	0,00	0,78	3,39	359 569
ÚCL	145,98	5,83	2,61	0,55	2,67	283 201
SFDI	124,50	4,74	0,99	3,76	0,00	0
CSPSD	92,50	3,70	0,87	0,17	2,66	299 962
ŘSD	2 352,59	94,10	50,88	6,48	36,74	4 143 078
SŽ	17 779,20	711,16	260,84	30,22	420,10	47 373 627
MF	1 269,89	50,79	19,34	0,00	31,45	3 546 538

GŘC	1 410,36	56,41	43,91	11,69	0,81	85 915
GFR	13 590,79	543,63	380,54	116,80	46,29	5 220 008
ÚZSVM	1 517, 52	60,70	57,90	19,48	0,00	0
STC	363,09	14,52	7,75	6,75	0,02	2 256
MK	261,86	10,47	4,31	0,00	6,16	694 648
ND	1 296,00	51,84	15,77	11,88	24,19	2 727 846
ČF	185,78	7,43	2,46	25,08		
PFS	74,22	2,96	0,00	1,00	1,96	221 025
IU-DÚ	51,13	2,04	1,94		0,00	0
NK ČR	452,89	18,11	10,86	3,16	4,09	461 220
MZK	197,77	7,91	8,16			0
KTN	41,45	1,65	12,36	0,00	0,00	0
NPÚ	1 914,76	76,59	68,79	17,04	0,00	0
NM	440,59	17,62	21,02	22,34	0,00	0
MZM	183,56	7,34	22,27	0,00	0,00	0
SZM	106,30	4,25	2,18	2,19	0,00	0
NGP	216,80	8,67	8,80	0,00	0,00	0
MGB	145,85	5,83	7,85	0,00	0,00	0
MUO	107,82	4,31	7,57	0,00	0,00	0
MSB	27,01	1,08	2,00	0,00	0,00	0
TMB	93,91	3,75	12,28	13,87	0,00	0
NMP	156,03	6,24	2,66	0,00	3,58	403,71
HMT	35,76	1,43	2,97	0,00	0,00	0

NÚLK	49,20	1,96	2,25			
NIPOS	55,73	2,23	2,55	0,00	0,00	0
MJAK	21,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
MRK	33,00	1,32	1,38	0,00	0,00	0
MLK	16,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0
PNP	81,00	3,24	2,00	1,24	0,00	0
PT	102,31	4,09	3,78	0,00	0,31	34 958
PL	24,00	0,96	3,00	0,00	0,00	0
NTM	150,00	6,00	6,00	0,00	0,00	0
UMP	86,70	3,47	0,60	2,87	0,00	0
NFA	144,50	5,78				
MMR	787,93	31,51	15,26	0,38	15,87	1 789 621
MO	1 912,19	76,48	22,46	11,33	42,69	4 814 045
MPO	854,41	34,17	26,69	3,91	3,57	402 580
MPSV	1 322,21	52,88	28,40	39,97	0,00	0
MSp	416,68	16,66	3,14	2,66	10,86	1 224 656
IKSP	23,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0
JA	60,70	2,42	4,00	0,00	0,00	0
PMS	532,09	21,28	4,00	13,23	2,73	307 856
RT	29,62	1,18	2,50	0,00	0,00	0
VS ČR	4 195,23	167,80	94,92	109,94	0,00	0
MŠMT	945,67	37,82	19,53	20,22	0,00	0
MV	2 565,88	102,63	39,21	0,00	63,42	7 151 715

HZS ČR	270,70	10,82	6,32	0,29	4,21	474 752
PČR	1 636,16	65,44	38,15	0,00	27,29	3 077 426
MZ	423,76	16,95	1,75	13,08	2,12	239 068
MZe	653,54	26,14	15,82	12,03	0,00	0
MZV	1 839,02	73,56	11,10	16,12	46,34	5 225 646
MŽP	631,76	25,27	13,53	0,30	13,83	1 290 061
ÚV	558,23	22,32	9,58	20,74	0,00	0

* Výpočet se provádí na dvě platná desetinná místa (příklad xx,356 = xx,35).

ŘVC – Ředitelství vodních cest ČR, ŘLP – Řízení letového provozu ČR, SPS – Státní plavební správa, DÚ – Drážní úřad, ÚCL – Úřad pro civilní letectví, SFDI – Státní fond dopravní infrastruktury, CSPSD – Centrum služeb pro silniční dopravu, ŘSD – Ředitelství silnic a dálnic ČR, SŽ – Správa železnic

GŘC – Generální ředitelství cel, GŘŘ – Generální finanční ředitelství, ÚZSVM – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, STC – Státní tiskárna cenin

ND - Národní divadlo, ČF – Česká filharmonie, PFS – Pražský filharmonický sbor, IU-DÚ - Institut umění – Divadelní ústav, NK ČR – Národní knihovna ČR, MZK – Moravská zemská knihovna, KTN – Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana, NPÚ – Národní památkový ústav, NM – Národní muzeum, MZM – Moravské zemské muzeum, SZM – Slezské zemské muzeum, NGP – Národní galerie v Praze, MGB - Moravská galerie v Brně, MUO – Muzeum umění Olomouc, MSB – Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, TMB – Technické muzeum v Brně, NMP – Národní muzeum v přírodě, HMT – Husitské muzeum v Táboře, NÚLK - Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, NIPOS - Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, MJAK – Muzeum J. A. Komenského, MRK – Muzeum romské kultury, MLK – Muzeum loutkářských kultur, PNP - Památník národního písemnictví, PT - Památník Tereziín, PL - Památník Lidice, NTM – Národní technické muzeum, UMP - Uměleckoprůmyslové museum v Praze, NFA - Národní filmový archiv

IKSP – Institut pro kriminologii a sociální prevenci, JA – Justiční akademie, PMS – Probační a mediační služba, RT – Rejstřík trestů, VS ČR – Vězeňská služba ČR

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky, PČR – Policie České republiky

Přímé zaměstnávání OZP

Resort	Období	Skutečný počet zaměstnaných OZP	Skutečný počet zaměstnaných mužů se ZP	Skutečný počet zaměstnaných žen se ZP
MD	2023	278,87	171,87	107
	2024	281,87	180,87	101
MF	2023	18	11	7
	2024	17	10	7
GŘC	2023	43,91	21,98	21,93
	2024	38,00	17,70	20,30
GŘŘ	2023	386,04	94	292
	2024	380,54	95	286
ÚZSVM	2023	52	17	35
	2024	58	17	41
STC	2023	9	7	2
	2024	6	5	1
MK	2023	3,68	0	3,68
	2024	4,31	0,63	3,68
ND	2023	19	9	10
	2024	16	9	7
ČF	2023	1	1	0
	2024	1	1	0
IU-DÚ	2023	2,06	0	2,06
	2024	1,94	0	1,94
NK ČR	2023	11	5	6
	2024	13	4	9
MZK	2023	11	6	5
	2024	12	7	5
KTN	2023	5	4	1
	2024	5	4	1
NPÚ	2023	78,04	40,06	37,98
	2024	68,79	42,52	26,27
NM	2023	18	14	4
	2024	18	13	5
MZM	2023	25	11	14

	2024	22	9	13
SZM	2023	3	2	1
	2024	4	1	3
NGP	2023	10	2	8
	2024	9	2	7
MGB	2023	13	8	5
	2024	9	5	4
MUO	2023	11	1	10
	2024	11	1	10
MSB	2023	2	1	1
	2024	2	1	1
TMB	2023	7	3	4
	2024	10	7	3
NMP	2023	4	2	2
	2024	3	2	1
HMT	2023	2	2	0
	2024	2	2	0
NÚLK	2023	3	2	1
	2024	4	2	2
NIPOS	2023	2,67	0	2,67
	2024	2,55	0	2,55
MRK	2023	4	1	3
	2024	2	1	1
PNP	2023	0	0	0
	2024	2	1	1
PT	2023	8	4	4
	2024	8	4	4
PL	2023	3	0	3
	2024	3	0	3
NFA	2023	10	5	5
	2024	11	5	6
NTM	2023	7	3	4
	2024	6	3	3
UMP	2023	0,60	0	0,60
	2024	0,60	0	0,60

MJAK	2023	0	0	0
	2024	0	0	0
MLK	2023	0	0	0
	2024	0	0	0
PFS	2023	0	0	0
	2024	1	0	1
MMR	2023	14	7	7
	2024	14	8	6
MO	2023	20	6	14
	2024	19	6	13
MPO	2023	16	7	9
	2024	15	7	8
MPSV	2023	14	4	10
	2024	25	6	19
MSp	2023	4	3	1
	2024	3	2	1
IKSP	2023	0	0	0
	2024	0	0	0
JA	2023	5	3	2
	2024	4	2	2
PMS	2023	5,14	2,64	2,50
	2024	5,32	2,47	2,85
RT	2023	3	0	3
	2024	3	0	3
VS ČR	2023	90	33	57
	2024	87	33	54
MŠMT	2023	13	4	9
	2024	16	3	13
MV	2023	48	14	34
	2024	43	13	30
HZS ČR	2023	9	3	6
	2024	9	2	7
PČR	2023	28	10	18
	2024	33	14	19
MZ	2023	2	2	0

	2024	4	0	4
MZe	2023	14	6	8
	2024	10	4	6
MZV	2023	12	4	8
	2024	11	5	6
MŽP	2023	8	4	4
	2024	9	5	4
ÚV	2023	8	5	3
	2024	8	4	4

GŘC – Generální ředitelství cel, GŘŘ – Generální finanční ředitelství, ÚZSVM – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, STC – Státní tiskárna cenin

ND - Národní divadlo, ČF – Česká filharmonie, IU-DÚ - Institut umění – Divadelní ústav, NK ČR – Národní knihovna ČR, MZK – Moravská zemská knihovna, KTN – Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana, NPÚ – Národní památkový ústav, NM – Národní muzeum, MZM – Moravské zemské muzeum, SZM – Slezské zemské muzeum, NGP – Národní galerie v Praze, MGB - Moravská galerie v Brně, MUO – Muzeum umění Olomouc, MSB – Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, TMB – Technické muzeum v Brně, NMP – Národní muzeum v přírodě, HMT – Husitské muzeum v Táboře, NÚLK - Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, NIPOS - Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, MJAK – Muzeum J. A. Komenského, MRK – Muzeum romské kultury, MLK – Muzeum loutkářských kultur, PNP - Památník národního písemnictví, PT - Památník Terezie, PL - Památník Lidice, NTM – Národní technické muzeum, UMP - Uměleckoprůmyslové museum v Praze, NFA - Národní filmový archiv, PFS – Pražský filharmonický sbor

IKSP – Institut pro kriminologii a sociální prevenci, JA – Justiční akademie, PMS – Probační a mediační služba, RT – Rejstřík trestů, VS ČR – Vězeňská služba ČR

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky, PČR – Policie České republiky

STANOVISKO K PLNĚNÍ:

Plněno: MD, MPSV, MŠMT, MZ, MŽP

Částečně plněno: MMR, MV, ÚV

Neplněno: MF, MK, MO, MPO, MSp, MZe, MZV

Oblast č. 12: Posuzování zdravotního stavu pro jednotlivé subsystémy sociálního zabezpečení

Opatření obsažená v této oblasti jsou zaměřena především na hledání možností, jak zpřesnit a zkvalitnit systém posuzování zdravotního stavu pro jednotlivé subsystémy sociálního zabezpečení. Základním úkolem pro následující období je provedení revize celého systému posuzování, neboť i přes řadu opatření se současný systém lékařské posudkové služby potýká s dlouhými lhůtami při vyřizování žádostí. Je proto nezbytné nastavit systém posuzování tak, aby byly nejen dodržovány stanovené lhůty, ale aby byla zajištěna i průkaznost a co největší objektivita vydávaných posudků.

12.1 Cíl: Kvalitní systém posuzování zdravotního stavu pro účely sociálního zabezpečení.

Opatření 12.1.2 Nalézt systémové řešení poskytování služeb na sociálně zdravotním pomezí a legislativně ho ukotvit.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MPSV, MZ

Indikátor: Byla předložena právní úprava týkající se řešení uvedené oblasti.

PLNĚNÍ MPSV:

Právní úpravu podmínek poskytování služeb na sociálně zdravotním pomezí (poskytování dlouhodobé péče) obsahuje zákon č. 38/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a to s účinností ode dne 1. 3. 2025.

Cílem nové úpravy je, aby byly v ČR všem osobám s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem způsobeným zdravotním postižením, chronickou nebo nevyléčitelnou chorobou, důsledky stárnutí ad., vytvořeny spravedlivé příležitosti k současnému užívání zdravotních i sociálních služeb, a to během jejich celého životního cyklu.

Hlavním obsahem úpravy je zavedení sociálně zdravotních služeb, což umožní v rámci jedné služby zkombinovat sociální službu se zdravotní službou a efektivně koordinovat jejich poskytování. Sociálně zdravotní služby bude moci zajišťovat poskytovatel sociálních služeb v rámci následujících sociálních služeb:

- a) centra denních služeb
- b) denní stacionáře
- c) týdenní stacionáře
- d) domovy pro seniory
- e) domovy se zvláštním režimem
- f) domovy pro osoby se zdravotním postižením
- g) centra duševního zdraví
- h) odlehčovací služby.

V rámci zákona se upravují i pravidla koordinace sociální a zdravotní složky péče uvnitř jednotlivých sociálně zdravotních služeb. Zavádí se rovněž možnost poskytování Sociálně zdravotní lůžkové péče, která kombinuje sociální službu a hospitalizaci ve zdravotnickém lůžkovém zařízení. Tato kombinace je určena pro osoby s vysokou potřebou zajištění zdravotní složky péče. Změnový zákon obsahuje i zrušení výjimky poskytování ošetrovatelské péče v pobytových sociálních službách bez oprávnění (cílem je vztáhnout na poskytovatele sociálních služeb poskytující zdravotní služby plně podmínky stanovené zákonem o zdravotních službách, které garantují kvalitu poskytovaných služeb, práva pacientů a nástroje jejich ochrany a další náležitosti poskytování zdravotních služeb).

V rámci „narovnání“ systémů se recipročně navrhuje zrušení § 52 zákona o sociálních službách, který upravuje sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, a to bez náhrady (zde je odložená účinnost od 1. 1. 2029).

Pro okruh těch druhů sociálních služeb, ve kterých je možné poskytovat sociálně zdravotní služby (viz výše), se zakotvuje povinnost dodržovat minimální požadavky na personální a materiálně technické vybavení odpovídající druhu poskytované sociální služby. Tyto povinnosti jsou součástí registračních podmínek.

Tento zákon dále pro oblast poskytování sociálních služeb zakotvuje tzv. stížnostní mechanismus, tj. možnost kohokoliv podat u poskytovatele sociální služby stížnost na způsob poskytování sociální služby a dále postup vyřizování / prošetření takové stížnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZ:

Na konci roku 2024 byl Poslaneckou sněmovnou České republiky schválen a k projednání v Senátu České republiky předložen návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), zákon č. 372/2011

Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který připravilo Ministerstvo práce a sociálních věcí společně s Ministerstvem zdravotnictví.

Cílem návrhu zákona je zavedení tzv. sociálně-zdravotních služeb, což umožní v rámci jedné služby zkombinovat sociální službu se zdravotní službou a jejich poskytování efektivně koordinovat. Z pohledu zákona o zdravotních službách se jedná o sociálně zdravotní lůžkovou péči [§ 9 odst. 2 písm. e)], ošetrovatelskou péči v zařízeních sociálních služeb [§ 10 odst. 1 písm. c)] a zdravotní služby centra duševního zdraví (§ 44b). Pro poskytování těchto zdravotních služeb je nezbytné zajistit rovněž sociální komponentu péče. Další hlavní oblasti úprav:

- Zrušuje se možnost poskytovat zdravotní služby v zařízeních sociálních služeb podle zákona o sociálních službách bez získání oprávnění k jejich poskytování [§ 11 odst. 2 písm. b)] s přechodným obdobím.
- Sdílení údajů mezi sociálními a zdravotnickými pracovníky (v rozsahu nutném pro poskytování sociálně-zdravotních služeb) nebude považováno z pohledu zákona o zdravotních službách za porušení povinnosti mlčenlivosti – nebude tedy přestupkem o porušení mlčenlivosti. V rámci zákona o sociálních službách jsou v této oblasti nastaveny podmínky pro vzájemné sdílení informací nezbytných k poskytování bezpečné a kvalitní sociálně zdravotní péče.
- Dosavadní formy zdravotní péče (lůžková péče a zdravotní péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí) se rozšiřují o a) sociálně-zdravotní lůžkovou péči [§ 9 odst. 2 písm. e)] b) ošetrovatelskou péči v zařízeních sociálních služeb [§ 10 odst. 1 písm. c)]
- Poskytovatel zřizující centrum duševního zdraví musí být držitelem registrace k poskytování sociálních služeb podle zákona o sociálních službách nebo musí tyto činnosti zajišťovat prostřednictvím smluvního poskytovatele, který je držitelem příslušné registrace [§ 44d].
- Nově se vymezují pravidla pro uzavírání zvláštní smlouvy o poskytování a úhradě hrazených zdravotních služeb, povinně uzavírané zdravotní pojišťovnou s poskytovatelem ošetrovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb bez výběrového řízení [§ 17a].

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 12.1.4 Postupně zavést a implementovat klasifikaci ICF v podmínkách ČR. Vypracovat uživatelské formy aplikace ICF pro praxi poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb. Navrhnout systém sběru informací v rámci využívání klasifikace ICF.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MZ

Spolugestor: MPSV

Indikátor: Jsou vypracovány uživatelské formy pro aplikaci klasifikace ICF pro praxi poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb.

PLNĚNÍ MZ:

Informace k realizovaným krokům:

1. Koncepce implementace
Na webových stránkách ÚZIS byly zveřejněny konceptuální dokumenty pro přípravu podrobné implementační metodiky. Dokumenty zahrnují analýzu možností implementace MKF a rámec pro využití MKF v managementu dlouhodobé péče
- Metodika implementace MKF: <https://www.uzis.cz/res/file/klasifikace/ncmnk/metodika-implementace-mkf.pdf>
- Všeobecný plán implementace MKF: <https://www.uzis.cz/res/file/klasifikace/ncmnk/plan-implementace-mkf.pdf>
2. **Sdělení Českého statistického úřadu (ČSÚ)**
Ve spolupráci s Českým statistickým úřadem bylo oznámeno zavedení MKF s účinností od 1. října 2020.

- Sdělení ČSÚ: <https://csu.gov.cz/mezinarodni-klasifikace-funkcnich-schopnosti-disability-a-zdravi-mkf>
3. Aktualizace českého překladu MKF
Český překlad MKF (z roku 2008) je průběžně aktualizován a je dostupný on-line prostřednictvím platformy WHO (viz bod 4). Ve formátech PDF a CSV je ke stažení dostupná verze z roku 2020 na stránkách ÚZIS:
- soubory: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=record&id=8317>
- elektronická kniha: <https://www.uzis.cz/res/f/008317/mkf-cz-002.pdf>
4. Publikace na portálu WHO
Aktualizovaná verze MKF byla publikována prostřednictvím on-line platformy WHO, kde je dostupná jako kódovací nástroj i jako prohlížeč. Český překlad je zveřejněn jako jedna z mála jazykových mutací! Přehledné webové rozhraní umožňuje uživatelům snadno vyhledávat kategorie MKF a přiřazovat relevantní kódy:
- Kódovací nástroj: <https://icd.who.int/ct/icf/cs/2024-01>
- Prohlížeč: <https://icd.who.int/browse/2024-01/icf/cs>
5. Revize překladu základních sad (Core Sets)
Kromě překladu samotné klasifikace byly revidovány a aktualizovány také české verze formulářů pro základní sady (tzv. „core-sets“) pro snadnější hodnocení funkčních schopností a disability v jednotlivých klinických oborech nebo u konkrétních diagnóz.
- Dostupné z bit.ly/coresetscz
6. E-learningový nástroj v českém jazyce
Byl připraven český překlad e-learningového kurzu o MKF pro úvodní zaškolení potenciálních uživatelů. Kurz je volně přístupný prostřednictvím webového rozhraní a je tak otevřen i široké veřejnosti z řad pacientů, klientů a pečovatелů:
- Dostupný z <https://www.icf-elearning.com/>
7. Rozcestník zdrojů k MKF
Pro snadné vyhledání konkrétních referenčních zdrojů byl aktualizován rozcestník na webových stránkách ÚZIS:
- Dostupný z www.uzis.cz/mkf
8. Publikační a popularizační aktivity
Pro podporu implementace byly informace o MKF publikovány v rámci informačních aktivit Národního centra pro medicínské nomenklatury a klasifikace (NCMNK), například:
a. Problematika implementace MKF patřila k hlavním tématům na konferenci Klasifikon 2019 a obsah sdělení je i nadále dostupný na webových stránkách ÚZIS:
- Sborník: <https://www.uzis.cz/res/file/akce/20191022-klasifikon/klasifikon-2019-sbornik.pdf>
- Videozáznamy přednášek: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=konference--videozaznamy-prednasek--2019-10-22-klasifikon>
b. Spolupracujeme s Klinikou rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN, jejímž prostřednictvím je problematika praktického využití MKF publikována v odborných periodických, například:
SLÁDKOVÁ, Petra, 2022. Možnosti využití mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (MKF) v rehabilitaci. Rehabilitácia. Vol. 59, č.3, s.237–244.
c. Na pravidelné konferenci Kliniky rehabilitačního lékařství <https://rehab.cz/pfeifferovy-dny/> jsou pravidelně uváděny aktuality k české podobě MKF.
9. MKF ve standardu propouštěcí zprávy
Informace o disability ve formátu MKF byla zahrnuta do návrhu funkční specifikace standardu propouštěcí zprávy (Standardy NCEZ na <https://ncez.mzcr.cz/cs/standardy-elektronickeho-zdravotnictvi>). Jedná se o zásadní pokrok, který přispěje k tomu, aby byly relevantní údaje o funkčním stavu pacientů systematicky dokumentovány a uchovávány jednak pro snazší sdílení mezi zdravotnickými zařízeními, jednak pro statistické a výzkumné účely.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

PLNĚNÍ MPSV:

Pokud je MPSV známo, prozatím nedošlo k implementaci klasifikace ICF ze strany poskytovatelů zdravotních služeb. Aktuálně je řešení implementace ICF na MZ.

Implementaci klasifikace ICF v oblasti sociálních služeb musí předcházet úspěšná implementace ICF do praxe ze strany poskytovatelů zdravotních služeb, což je plně v gesci MZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 12.1.5 Zvyšovat povědomí praktických lékařů o nezbytnosti přesného a náležitého vyplňování formulářů lékařské posudkové služby dle zjištěného zdravotního stavu pacienta pro účely sociálního zabezpečení.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV, MZ

Indikátor: Ve sledovaném období proběhlo školení a/nebo byl vypracován informační materiál na uvedené téma.

PLNĚNÍ MPSV:

Náplní specializovaného předatestačního vzdělávání v oboru všeobecné praktické lékařství je znalost právních předpisů týkajících se posudkové činnosti, její praktické zvládnutí, vč. znalosti postupů při vypracování podkladů pro posouzení a vykazování součinnosti s orgány sociálního zabezpečení. K uvedené problematice se v roce 2022 na MPSV uskutečnilo několik schůzek se zástupci odborných lékařských společností sdružujících praktické lékaře, a to za spolupráce s Katedrou posudkového lékařství Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ). Problematika byla vysvětlena, s cílem rozšířit spolupráci praktických lékařů s lékařskou posudkovou službou ČSSZ na krajské úrovni, resp. Institutem posuzování zdravotního stavu (IPZS). MPSV rovněž v této otázce spolupracovalo s MZ, kdy na základě společné schůzky ze dne 21. března 2022 MZ oslovilo odborné lékařské společnosti sdružující praktické lékaře pro dospělé a praktické lékaře pro děti a dorost s dotazem, zda je potřeba rozšířit předatestační vzdělávání uvedených lékařů či je potřeba se touto problematikou zabývat v rámci celoživotního vzdělávání lékařů. Z uvedeného šetření vyplynulo, že odborné společnosti neshledávají velké problémy s vyplňováním tiskopisů. Uvítaly by edukaci lékařů v rámci celoživotního vzdělávání, zejména při změně legislativy apod. MPSV konstatovalo, že je schopno tuto edukaci zajistit v případě zájmu odborných společností na úrovni celorepublikové i na úrovni krajů, formou přednášek pro odborné společnosti nebo např. v rámci vzdělávání v IPVZ, a to na základě konkrétního zájmu o edukační přednášky, který bude zjišťován ve spolupráci s MZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci celoživotního kontinuálního vzdělávání lékařů probíhala v roce 2024 realizace vzdělávacích akcí a přednášek zaměřených na získávání a prohlubování znalostí v oblasti péče o geriatrické pacienty, a to se zaměřením na specifické potřeby a geriatrické syndromy pro všeobecné praktické lékaře, další lékaře specialisty jiných odborností a farmaceuty. Česká geriatrická a gerontologická společnost ČLS JEP se dále intenzivně zapojuje do kongresových aktivit jiných odborných společností pro zajištění spolupráce a pořádá pravidelná setkání s regionálními organizacemi praktických lékařů s cílem zvýšení odborných znalostí v oblasti geriatrické křehkosti, sarkopenie, nutrice, polypragmatie apod., a to v závislosti na identifikaci těchto geriatrických syndromů ve vztahu k náležitému hodnocení zdravotního stavu a plánování a poskytování potřebné podpory. V rámci Národního plánu rozvoje geriatrické péče v České republice do roku 2035, který byl koncem roku 2024 vložen do vnitřního připomínkového řízení, je plánováno několik aktivit cílených na spolupráci v oblasti péče o geriatrické pacienty.

Při Národním centru ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů pokračovala činnost pracovní skupiny se zaměřením na oblast podpory neformálních pečujících. Tato skupina se mimo další zaměřuje na rozvoj a podporu informovanosti i odborné veřejnosti v oblasti zdravotní péče a systému zdravotní a sociální podpory. V současné době jsou tvořeny edukační materiály, které budou distribuovány do zdravotnických zařízení (prioritně do ambulancí praktických lékařů a lůžkových zdravotnických zařízení).

Z MZ je dále plánována podpora informovanosti ambulantních lékařů v oblasti orientace v systému nepojistných sociálních dávek.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 12.1.6 Spolupracovat s VVOZP při upřesňování metodických pravidel posuzování zdravotního stavu a jeho důsledků.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Spolugestor: VVOZP

Indikátor: Ve sledovaném období proběhly konzultace na toto téma.

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci plnění tohoto opatření spolupracuje Rada vlády pro osoby se ZP s MPSV, zejména pak s odborem, v jehož gesci je lékařská posudková služba sociálního zabezpečení, při upřesňování metodických pravidel posuzování zdravotního stavu a jeho důsledků. V důsledku součinnosti s RVOZP byly přijaty novelizace právních předpisů rozšiřující zdravotní indikace pro přiznání příspěvku na zvláštní pomůcky o osoby s poruchou autistického spektra a osoby s mentálním postižením, bez ohledu na to, kdy toto postižení vzniklo. S účinností ode dne 1. 1. 2022 byl novelizován zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a také vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ RVOZP (dříve VVOZP):

V rámci plnění tohoto opatření probíhala v loňském roce spolupráce mezi sekretariátem RVOZP a MPSV, především pak se Sekcí sociálního pojištění a nepojistných dávek ohledně změny možných kritérií při posuzování nároku na příspěvek na péči s využitím zahraničních zkušeností.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 13: Pečující osoby

Důležitou součástí kvalitního života i naplnění práva na nezávislý život v komunitě je setrvání ve svém přirozeném sociálním prostředí. K tomu je však potřeba vysoká míra soběstačnosti. Pokud tomu tak není, je potřebná pomoc a podpora zajišťována nabídkou sociálních služeb nebo prostřednictvím pečujících osob, a to zejména z řad rodiny, ale i přátel či sousedů. Právě pomoc tzv. neformálních pečujících, většinou z řad rodinných příslušníků, patří k nejdůležitějším formám pomoci při zajišťování dlouhodobé péče v domácím prostředí. Vysoká náročnost spojená s péčí o osobu blízkou se promítá nejen do života osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby, ale také do všech aspektů života ostatních členů rodiny. Tato činnost znamená pro pečující osoby zpravidla vysokou psychickou i fyzickou zátěž, nedostatek volného času, často i omezení vlastní výdělečné činnosti.

Je proto nezbytné, aby byla přijata a podporována taková opatření, která by pečujícím osobám zajistila vedle potřebného hmotného zabezpečení také možnost využívat odpovídající sociální služby a další vhodnou podporu tak, aby byly minimalizovány negativní dopady související s výkonem této péče.

V roce 2024 není sledováno plnění žádného opatření této oblasti, opatření byla splněna v roce 2023.

Oblast č. 14: Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na politickém a veřejném životě

Organizace osob se zdravotním postižením, zejména spolky, zajišťují nezbytné propojení osob se zdravotním postižením s veřejnou správou, pomocí konzultací a připomínek významně přispívají k formulacím opatření vedoucích k naplňování specifických potřeb a zájmů osob se zdravotním postižením. Poskytují také širokou škálu potřebných služeb (sociální služby, sociální rehabilitaci atd.) a zajišťují i poradenství a osvětovou činnost cílenou nejen na osoby se zdravotním postižením, ale i na jejich rodiny a veřejnost, čímž významně napomáhají integraci osob se zdravotním postižením do společnosti. Jejich činnost proto musí být podporována, a to zejména vhodnými dotačními programy. Je rovněž důležité prohlubovat spolupráci těchto organizací s veřejnou správou i ostatními sociálními partnery.

Právo podílet se na politickém a veřejném životě je dále naplňováno prostřednictvím volebního práva, které by jako jedno ze základních práv nemělo být omezováno.

14.1 Cíl: Osoby se zdravotním postižením se podílejí na správě věcí veřejných.

Opatření 14.1.1 Spolupracovat se zástupci organizací osob se zdravotním postižením při formulování opatření veřejné správy a při přípravě podkladů pro mezinárodní jednání, která se týkají osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, VVOZP

Indikátor: Opatření veřejné správy, která mají dopad na osoby se zdravotním postižením, byla konzultována se zástupci organizací osob se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MD:

Ministerstvo dopravy spolupracuje s organizacemi zastupujícími osoby se zdravotním postižením dlouhodobě. Se Sjedenou organizací nevidomých a slabozrakých (dále jen „SONS“) byla v roce 2024 konzultována problematika podávání akustických informací slabozrakým a nevidomým osobám před nástupem do vozidla veřejné dopravy. Rovněž proběhlo jednání k asistenci poskytované osobám v železniční přepravě, na kterém byli přítomni nejen zástupci SONS, ale i Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. V průběhu celého roku probíhala komunikace mezi SONS a podnikem CENDIS ve vztahu k systému ONETICKET a potřebám osob se zdravotním postižením ve vztahu k ovládání uživatelských rozhraní.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Pokud Ministerstvo financí a jemu podřízené organizace vydávají opatření, která mají dopad na osoby se zdravotním postižením nebo připravují podklady pro mezinárodní jednání, jsou tyto návrhy konzultovány se zástupci osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

Příklady spolupráce se zástupci organizací osob se zdravotním postižením:

Institut umění – Divadelní ústav (IDU) intenzivně spolupracuje s agenturou Deaf Friendly a otázky přístupnosti konzultuje s festivalem Jeden svět.

Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana (KTN) spolupracuje pravidelně s následujícími organizacemi: SONS, Mathilda, Mluvicí kniha, Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu, Mise pro nevidomé.

Moravská zemská knihovna (MZK) spolupracuje s organizacemi: Za sklem (aspergerův syndrom,), Tichá linka, Zdravotní klauni.

V Národní knihovně kontinuálně probíhaly komentované prohlídky pro pohybově znevýhodněné (pro jednotlivce z řad veřejnosti nebo pro skupiny z Pražské organizace vozíčkářů, exkurze v rámci Dne architektury). NK ČR aktivně spolupracuje s Českou unií neslyšících a realizuje komentované prohlídky s překladem do ČZJ. Proběhla jednání se zástupci z Jedličkova ústavu a s Českou alzheimerovskou společností, na jejichž základě se NK zapojila do Týdne mozku a také se v NK uskutečnilo několikadenní testování pro veřejnost - Mini Mental State Examination – orientační test kognitivních funkcí. Byly realizovány prohlídky pro osoby s poškozením mozku (CEREBRUM).

Národní muzeum (NM) aktivně a dlouhodobě spolupracuje s řadou organizací osob se speciálními potřebami. V roce 2024 probíhala spolupráce NM se zástupci následujících organizací osob se zdravotním postižením (konzultace a příprava výstupů): Metodické centrum odstraňování bariér SONS, Středisko Teirésias na MUNI, Středisko Elsa na ČVUT, Ústav jazyků a komunikace neslyšících FF UK, Kukátkoo (leden–březen 2024), Deaf Friendly, s. r. o., Česká unie neslyšících, Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, Tichý svět, s. r. o.

Národní technické muzeum (NTM) dlouhodobě konzultuje svou činnost pro návštěvníky se zástupci organizací zaměřených na osoby se zdravotním postižením. Metodickou podporu získává i díky spolupráci na řadě specializovaných edukačních programů určených těmto cílovým skupinám, které se konají v NTM. V roce 2024 probíhala spolupráce například s Jedličkovým ústavem, organizací SUKI, TyfloCentrem Hradec Králové či organizací TAMTAM. V září 2024 uskutečnila Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR základní test přístupnosti webu NTM a konstatovala, že přístupnost webových stránek je na dobré úrovni. Navržené úpravy jsou postupně řešeny s dodavatelem webových stránek.

Památník Tereziín (PT) je aktuálně v kontaktu s organizací Znakovárna, z. s., která PT pomáhá s tvorbou videoprůvodce pro osoby se sluchovým postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

Zástupci Asociace nestátních neziskových organizací, které zahrnují i zástupce osob zdravotně postižených, jsou členy Rady pro fondy Evropské unie.

MMR v rámci „Systému vzdělávání pro implementační strukturu EU fondů – odborné kurzy“ věcně připravilo vzdělávací program „Problematika zdravotního postižení“ (ve spolupráci s MPSV). Vzdělávací program je součástí odborného vzdělávání zaměstnanců implementační struktury EU fondů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

Podmínky přijetí a výkonu služebního poměru vojáka z povolání nebo vojáka v záloze určené právními předpisy vylučují zařazení osob se zdravotním postižením do služebního poměru vojáka z povolání nebo vojáka v záloze. Proto při formulování opatření veřejné správy a při přípravě podkladů pro mezinárodní jednání není spolupráce se zástupci organizací osob se zdravotním postižením relevantní.

Přesto se Ministerstvo obrany ČR aktivně snaží prosazovat přístupnost informací a služeb ve veřejné správě a ve společnosti. Nadále trvá spolupráce se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z. s.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

V roce 2024 bylo opatření plněno konkrétní činností následovně:

- V rámci přípravy Nařízení vlády 139/2024 Sb. o podmínkách uplatnění zvláštních práv zranitelného zákazníka probíhala osobní jednání s Mgr. Václavem Krásou, předsedou NRZP a materiál byl v průběhu jeho tvorby dáván NRZP k připomínkám.
- Zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu z Odboru podnikatelského prostředí a obchodního podnikání se podíleli na tvorbě zákona o integračním sociálním podniku, který byl vypracován zejména s ohledem na podporu zaměstnavatelů zaměstnávajících osoby se specifickými potřebami. Zákon č. 468/2024 Sb., o sociálním integračním podniku, jehož gestorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí, je platný od 27.12.2024 a nabyl účinnosti dne 1.1.2025. Přínosem právní úpravy je zavedení registrovaného sociálního podniku a rozvoj sociální ekonomiky, dosahování společensky prospěšných cílů, pomoc s důstojným a stabilním zaměstnáváním osob se zdravotním postižením, osob v předdůchodovém věku a v neposlední řadě při nalézání řešení neuspokojivé situace osob s určitým sociálním znevýhodněním, a to s cílem integrace těchto osob na pracovní trh. Daná problematika byla konzultována i se zástupci organizací osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Do procesu tvorby materiálů legislativního i nelegislativního charakteru zapojuje MPSV i organizace a subjekty hájící práva osob se ZP. K tomu blíže viz opatření č. 1.1.1 a opatření č. 1.2.2.

Návrhy na úpravy dotačního programu pro příjemce dotací na poskytování sociálních služeb nadregionálního/celostátního charakteru byly projednávány i se zástupci organizací, které dosud byly příjemci těchto dotací nebo uvažovaly o podání dotační žádosti do tohoto programu, vč. organizací poskytujících sociální služby osobám se ZP. Konkrétně se v roce 2024 uskutečnilo několik setkání, na nichž byly představeny zamýšlené změny pro rok 2025 (byla navržena nová kritéria pro nové žadatele) a zejména roky následující.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSp:

MSp zodpovědně konzultuje agendu, která má dopad na osoby se zdravotním postižením, se všemi relevantními subjekty, včetně organizací osob se zdravotním postižením. MSp využívá jak možnosti přímé komunikace s konkrétními organizacemi, které se vybraným tématům dlouhodobě věnují (např. Stavební úřad Věžeňské služby v rámci rozhodovací činnosti spolupracuje s NNO NIPI BP, o.p.s., která mu poskytuje svá stanoviska k vybraným stavbám), tak možnosti setkávání v rámci odborných konferencí nebo vzdělávacích akcí. Zaměstnanci MSp jsou členy mnoha pracovních skupin, kde jsou zastoupeny také organizace osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Opatření MŠMT s dopadem na vzdělávání osob se zdravotním postižením jsou vždy konzultována se zástupci odborných asociací a neziskových organizací osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

V roce 2024 nebyla formulována žádná opatření a nebyly připravovány podklady pro mezinárodní jednání, která by se dotýkala osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Pracovníci Odboru mezinárodních věcí a EU a další relevantní pracovníci Ministerstva zdravotnictví byli v průběhu roku 2024 opakovaně vyzýváni ze strany EU, WHO a OECD k vyjádření stanovisek nebo připomínkování materiálů, zpracování dotazníků, zpracování podkladů pro jednání zástupců České republiky aj. týkajících se problematiky osob se zdravotním postižením, souvisejících podmínek v oblasti pracovních sil. Pro jednotlivá zpracovávání a přípravu podkladů byli vždy ze strany mezinárodního odboru MZ oslovováni relevantní věcně příslušní odborníci resortu, kteří vycházeli z postojů zástupců osob se zdravotním postižením prezentovanými na Odborné pracovní skupině pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb, Výboru osob se zdravotním postižením a případně z konzultací jednotlivých problematik. Dalším hlediskem byla i konsenzuální pozice MZ. Koordinátorka pro osoby se zdravotním postižením je informována a vyzývána k zaujetí stanoviska ke všem mezinárodním materiálům a dotazníkům věnujícím se tématu osob se zdravotním postižením. Dále je členkou týmu MPSV k plnění Doporučení o přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči Rady Evropské unie.

Na MZ působí Pracovní skupina pro bezpečí pacientů a kvalitu zdravotní péče a Pacientská rada Ministerstva zdravotnictví, jako stálý poradní orgán ministra zdravotnictví za účelem zvýšení ochrany práv pacientů, v rámci této Rady působí i část řešící problematiku zdravotně sociálního pomezí. Oddělení práv pacientů, které je součástí organizační struktury MZ zajišťuje zastoupení pacientů na systémové úrovni, prosazuje jejich podílení na rozhodování ve zdravotnictví. Ministr zdravotnictví a dále ředitel odboru zdravotní péče jsou stálými členy Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením. Zde se tedy nachází velmi dobrý prostor k iniciacím jednání za účelem řešení oblastí podpory pro osoby se zdravotním postižením a komunikaci aktuálních problematik. Oddělení podpory práv pacientů v rámci své činnosti jako sekretariát Pacientské rady, rozesílá relevantní podklady z Rezortní koordinační skupiny (RKS) jejím členům. S ohledem na krátké termíny a komplexnost procesu nyní s MEZ nastavujeme komplexnější proces, jak efektivně zástupce zapojit.

V rámci Národního plánu rozvoje geriatrické péče v České republice do roku 2035 byla ze strany WHO přislíbena MZ expertní poradenská podpora při nastavování způsobů plnění plánovaných opatření.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZe:

Pracovní komise sociálního zemědělství Ministerstva zemědělství se mimo jiné podílí na přípravě resortních legislativních opatření týkajících se života osob ohrožených diskriminací na venkově. Při této své činnosti spolupracuje s organizacemi i jednotlivými odborníky v dané oblasti. Resort zemědělství rovněž každoročně pořádá mezinárodní konference či setkání zástupců působících v organizacích prosazujících potřeby osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

Odbor lidských práv a transformační politiky MZV odpovídá za naplňování zahraniční politiky v oblasti ochrany lidských práv, jejíž základní principy jsou obsaženy v Koncepci zahraniční politiky ČR a koncepci lidských práv a transformační spolupráce.

Každoročně se v červnu v New York koná zasedání smluvních stran Úmluvy OSN o ochraně práv osob s postižením. Evropská unie i Česká republika jsou smluvními stranami Úmluvy a EU vždy vystupuje s projevem. Projev EU je vždy zaslán členským státům včetně CZ k připomínkám. MZV sdílí projev s MPSV, které zajistí jeho přímé sdílení se zástupci organizací osob se zdravotním postižením a následně připraví případné připomínky CZ.

Útvar OSN je v pozici spolu gestora problematiky týkající se práv osob se zdravotním postižením projednávané v systému OSN a v agendách Výboru OSN pro práva osob s postižením (CRPD), ale nemá nastaven přímý komunikační kanál na organizace osob se zdravotním postižením v ČR. Žádná formulace opatření veřejné správy tak v uplynulém období ze strany odboru OSN se zástupci těchto organizací konzultována nebyla.

Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci (ORS) v r. 2024 neformuloval materiály či podklady, které by se cíleně týkaly osob se zdravotním postižením. V rámci realizace projektů

a programů zahraniční rozvojové spolupráce či humanitární pomoci je jednou z průřezových priorit oblast lidských práv a genderové rovnosti, která zahrnuje pomoc pro zranitelné a marginalizované skupiny obyvatelstva, mezi něž patří i osoby se zdravotním postižením. V této oblasti spolupracujeme s příslušnými úřady a organizacemi cílových zemí i s odbornými mezinárodními organizacemi (např. WHO, UNICEF, ICRC) a v ČR s příslušnými resorty a nevládními organizacemi (např. Charita ČR, Neslyšící s nadějí, Světlo pro svět, Člověk v tísni).

Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci připravuje Metodiku průřezových témat, která bude v roce 2025 projednána na Radě pro zahraniční rozvojovou spolupráci, jejímiž členy jsou i resorty a nevládní sektor zde zastupuje Fórum pro rozvojovou spolupráci (FoRS), které sdružuje výše zmíněné nevládní organizace.

Momentálně není dostupná celková statistika za rozvojové a humanitární projekty v roce 2024, ovšem za rok 2023 ČR podpořila 40 projektů zabývajících se podporou osob se zdravotním postižením v celkové výši 122 174 977 Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Opatření veřejné správy, která mají dopad na osoby se zdravotním postižením, byla konzultována se zástupci organizací osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ RVOZP (dříve VVOZP):

RVOZP spolupracuje se zástupci organizací osob se zdravotním postižením. Partnerem RVOZP je Národní rada osob se zdravotním postižením ČR (dále jen „NRZP ČR“), která je střešovou organizací osob se zdravotním postižením v České republice. Členy RVOZP se v prosinci 2024 stali zástupci dalších organizací osob se zdravotním postižením, tím RVOZP zajišťuje spolupráci státní sféry s nestátní, tj. s organizacemi osob se zdravotním postižením, které se mohou na činnosti RVOZP přímo podílet.

Sekretariát RVOZP je ve styku s dalšími organizacemi osob se zdravotním postižením a rovněž státními, samosprávnými i nestátními zařízeními poskytujícími sociální služby a vzdělání osobám se zdravotním postižením (zařízení sociálních služeb, speciální školy, speciálně pedagogická centra atd.).

Kromě přípravy stanovisek k materiálům pro vládu ČR se sekretariát RVOZP také účastnil prostřednictvím zmocněnkyně vlády pro lidská práva legislativního procesu připomínkováním právních předpisů z hlediska jejich možného dopadu na osoby se zdravotním postižením. Nově připravované nebo novelizované právní předpisy sekretariát rozesílá v elektronické podobě NRZP ČR a dalším vybraným spolupracujícím organizacím, které o tuto problematiku jeví zájem. Organizace osob se zdravotním postižením mohou své připomínky k právním předpisům zasílat jednotlivým předkladatelům samy nebo je mohou zaslat sekretariátu RVOZP k dalšímu využití. Sekretariát RVOZP připomínky předkládané organizacemi soustřeďoval, vyhodnocoval a předával je zmocněnkyni vlády pro lidská práva k uplatnění.

Všechny organizace osob se zdravotním postižením mají možnost seznámit se s připravovanými předpisy v elektronické knihovně ÚV „Veřejná elektronická knihovna legislativního procesu“ (VeKLEP) <https://www.odok.cz/portal/veklep/materialy>. Tento veřejný portál zpřístupňuje dokumenty legislativní povahy, které jsou určeny pro jednání vlády. Je možné zde sledovat celý průběh přípravy dokumentů, jako jsou např. návrhy zákonů, návrhy jejich změn a další dokumenty legislativní povahy.

Sekretariát RVOZP poskytuje odborné konzultace z oblasti právní ochrany osob se zdravotním postižením a informuje organizace o změnách v legislativě, které se týkají jejich problematiky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 14.1.2 Vyhlášovat dotační program Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených s celostátní působností a zachovat minimálně dosavadní výši finanční podpory tohoto programu.

Termín: průběžně

Gestor: ÚV

Indikátor: Dotační program je vyhlášován v minimálně dosavadní výši finanční podpory.

PLNĚNÍ ÚV:

Rozhodnutím vlády ČR (usnesení ze dne 19.09.2007 č. 1062) je od roku 2008 dotační program Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením (dále jen „Podpora spolků OZP“) financován z kapitoly 304 Úřadu vlády ČR. Dotační program je zaměřen na podporu spolků osob se zdravotním postižením s celostátní působností. Na tento dotační program byla ve státním rozpočtu pro rok 2024 vyčleněna částka 22.500.000 Kč.

Úřad vlády ČR vyhlásil pro rok 2024 výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu z dotačního programu Podpora spolků OZP s termínem uzávěrky do 03.10.2023. Oddělení práv osob se zdravotním postižením přijalo celkem 52 žádostí spolků osob se zdravotním postižením s požadavkem v celkové výši 41.195.246 Kč. Předložené projekty posuzovala devítičlenná Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora spolků OZP (dále jen „Komise“). Po vyhodnocení projektů Komisí bylo Úřadem vlády ČR finančně podpořeno 29 projektů, rozděleny byly finanční prostředky ve výši 22.494.879 Kč.

V rámci dotačního programu byly podpořeny projekty obsahující následující aktivity: A) Mezinárodní spolupráce v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, B) Účast na realizaci veřejných politik, které se týkají osob se zdravotním postižením, a sledování jejich naplňování, C) Vzdělávací a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, D) Organizačně administrativní servis v rámci svépomocných aktivit spolků osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

14.2 Cíl: Zapojení organizací osob se zdravotním postižením do mezinárodních aktivit.

Opatření 14.2.1 V rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených podporovat mezinárodní spolupráci organizací osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: ÚV

Indikátor: Dotační program obsahuje podporu uvedených aktivit.

PLNĚNÍ ÚV:

Jednou ze čtyř podporovaných aktivit v rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením pro rok 2024, který byl vyhlášen Úřadem vlády ČR, byla mezinárodní spolupráce v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Dotace byly poskytnuty na náklady, které příjemci vznikají na základě jeho členství v mezinárodních organizacích působících v oblasti podpory osob se zdravotním postižením. Z dotace bylo možno hradit příjemcům roční členské poplatky v mezinárodních organizacích, náklady spojené se zajišťováním překladů důležitých dokumentů, zpřístupňováním informací ze zahraničí apod. Dále byly dotovány náklady na zahraniční cesty, pokud souvisely se základním zaměřením činnosti příjemců či s jejich členstvím v mezinárodních organizacích. Z dotace bylo možno hradit náklady na dopravu, ubytování a další nezbytné náklady (stravu a veřejnou hromadnou dopravu) během zahraničního pobytu.

V roce 2024 bylo podpořeno 13 spolků, které se v rámci projektu účastnily zahraničních konferencí, seminářů atd., 19 spolků hradilo z projektu poplatky za členství v mezinárodních organizacích (celkem ve 30 mezinárodních organizacích).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

14.4 Cíl: Osoby se zdravotním postižením mají zajištěny podmínky k výkonu volebního práva.

Opatření 14.4.3 Poskytnout okrskovým volebním komisím metodickou podporu pro jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně postupů při hlasování do přenosné volební schránky.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně

Gestor: MV

Spolugestor: MPSV, MZ

Indikátor: Jsou zpracovány metodické materiály pro okrskové volební komise s uvedenými informacemi.

PLNĚNÍ MV:

Okrskové volební komise jsou v této oblasti proškoleny v rámci školení k zásadám hlasování, které zajišťují pověřené obecní úřady, a formou instruktážního videopořadu k činnosti okrskové volební komise, který vytváří Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Českým statistickým úřadem.

Dne 2. dubna 2024 byl ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv publikován v částce 88 zákon č. 88/2024 Sb., o správě voleb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), který nabude účinnosti k 1. lednu 2026. Tento zákon ve svých ustanoveních upravuje i podpůrná opatření při hlasování. Jedná se o podporu osob se znevýhodněním, zejména se zdravotním postižením.

Z konzultací Ministerstva vnitra s organizacemi podporujícími osoby se zdravotním postižením vzešlo, že v zákoně jsou precizována opatření v podobě asistence ve volební místnosti a další podpůrná opatření, např. i pro voliče se sluchovým postižením.

Umožňuje se hlasování do přenosné volební schránky i v blízkosti volební místnosti v případě, že by nebyl fyzicky možný přístup voliče do volební místnosti.

Do budoucna má být podporována především dostupnost volebních místností pro zdravotně postižené. Přispějí k tomu i veřejně dostupné informace o přístupnosti volebních místností a možnost změnit si ad hoc volební okrsek, kdy jedním z kritérií výběru jiného okrsku může být právě voličova potřeba bezbariérového přístupu do volební místnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Na plnění tohoto opatření spolupracuje MPSV dlouhodobě s MV. V rámci této spolupráce vydalo v roce 2021 MV materiál „Metodika k podpoře volebního práva osob se zdravotním postižením využívajících pobytové sociální služby“, určený především pro zařízení poskytující sociální služby pobytovou formou.

Uvedená metodika má obecnou platnost, tj. lze ji využít u zajištění podmínek a podpory klientů pobytových zařízení sociálních služeb při výkonu jejich volebního práva u všech druhů voleb. Cílem metodiky je nabídnout poskytovatelům, kteří poskytují sociální služby pobytovou formou určitý návod, jak postupovat při podpoře a vytvoření podmínek pro realizaci volebního práva jejich uživatelů, především pak osob se ZP. Před konáním každých voleb rozesílá uvedenou metodiku MPSV poskytovatelům pobytových sociálních služeb.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Ministerstvo zdravotnictví nebylo osloveno gestorem opatření ke spolupráci, nicméně je připraveno poskytnout v případě vyzvání veškerou potřebnou součinnost vztahující se k působnosti MZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 14.4.4 Zajistit informace o volebních agendách, volbách a způsobech hlasování přístupné osobám se zdravotním postižením, včetně textů ve snadno srozumitelné formě a videí v českém znakovém jazyce.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Informace vztahující se k volbám jsou zveřejňovány v přístupné elektronické formě, ve snadno srozumitelné formě a základní informace vztahující se k volbám jsou překládány do českého znakového jazyka.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra zpracovává Informace pro voliče o způsobu hlasování ve volbách. Ve spolupráci se společností Deaf Friendly zajišťuje i převedení těchto textů do českého znakového jazyka pro neslyšící občany, a to formou videí.

Převedené informace a videa jsou uveřejněny na internetových stránkách Ministerstva vnitra a dále zpřístupňovány po linii organizací pro neslyšící a pro podporu lidí s mentálním postižením.

Na internetových stránkách Ministerstva vnitra jsou dále vyvěšeny vzory všech sad hlasovacích lístků pro příslušné volby uvedené ve formátu PDF, který je přístupný z hlediska hlasového odečítače.

Každá sada hlasovacích lístků pro příslušné volby obsahuje i informační leták pro voliče o způsobu hlasování. Na informačním letáku jsou uvedeny QR kódy, které odkazují na náhledy hlasovacích lístků a metodická videa v českém znakovém jazyce pro neslyšící.

Zákon ve svých ustanoveních stanovil pro Ministerstvo vnitra novou povinnost, kterou je zveřejnění zásad hlasování v českém znakovém jazyce. Ke zveřejnění se využije veřejné rozhraní informačního systému správy voleb. Tím se zaručí, aby volební postupy a materiály byly ve vhodné a snadno srozumitelné formě přístupné i osobám se sluchovým postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 15: Přístup ke kulturnímu dědictví, účast na kulturním životě a sportovních aktivitách

Kultura je významnou součástí veřejného, společenského a ekonomického života, podporuje eliminaci předsudků a hranic a má i důležitý edukativní a osvětový charakter. Plní i terapeutickou a rehabilitační funkci. Působí tedy jako nezastupitelný prostředek zapojení osob se zdravotním postižením do života společnosti, neopomenutelným je i přínos umělců se zdravotním postižením.

Jedním z cílů Národního plánu v této oblasti proto i nadále zůstává v co nejširší míře podporovat odstraňování fyzických i administrativních bariér bránících intenzivnějšímu přístupu osob se zdravotním postižením ke kulturním statkům a službám a současně umožnit těmto osobám seberealizaci, např. i pracovním zapojením v kulturní oblasti.

Trvalou snahou dotační politiky Ministerstva kultury je zpřístupňování budov určených pro kulturní aktivity, rozšiřování přístupných sbírek a fondů, prohlídkových či naučných tras a jiných kulturních aktivit.

Přetrvávajícím problémem je nedostatečná přístupnost televizního a rozhlasového vysílání pro osoby se zrakovým a sluchovým postižením, je proto nezbytné podporovat a zvyšovat podíl pořadů opatřených titulky nebo skrytými titulky nebo tlumočených do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a audiopopisem pro osoby se zrakovým postižením.

Důležitá je také podpora sportu a sportovních aktivit, které přispívají nejen ke zlepšení zdravotního stavu a tělesné kondice osob se zdravotním postižením, sportovní aktivity a pohybová rekreace jsou i důležitým faktorem pro zlepšení jejich života a přispívají k rehabilitaci a integraci do společnosti. Mezi důležitá opatření vedoucí k podpoře těchto aktivit patří podpora svazů a organizací zajišťujících sportovní aktivity pro osoby se zdravotním postižením.

15.1 Cíl: Zpřístupňování památek, divadel, muzeí, kin, knihoven a dalších kulturních zařízení, včetně jejich služeb.

Opatření 15.1.3 Podporovat zpřístupnění expozic v muzeích a galeriích osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace v rámci zajištění standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podílet se na zpřístupnění památkových objektů ve správě Národního památkového ústavu a dalších kulturních zařízení.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Uvedená podpora je realizována.

PLNĚNÍ MK:

Odbor muzeí a galerií každoročně vyhlašuje dotační program Podpora expozičních a výstavních projektů ve dvou okruzích: 1. Instalace expozic nebo výstav a 2. Zpřístupnění expozic a výstav osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Program je určen vlastníkům sbírek zapsaných v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy dle zákona č. 122/2000 Sb. Není určen příspěvkovým organizacím zřizovaných Ministerstvem kultury.

Alokace dotačního programu každoročně činí 7 000 000 Kč. V roce 2024 byla ovšem navýšena na 10 590 000 Kč. Do 2. tematického okruhu byly přihlášeny 3 projekty žadatelů, z nichž 2 byly podpořeny.

	Žadatel	Projekt	Schválená dotace (Kč)
1	Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	Zlínský samizdat: únik ze socialismu	246 000
2	Slovácké muzeum v Uherském Hradišti	Kamenná zahrada	246 000

Uvedené činnosti lze podporovat v rámci programu Kulturní aktivity – Podpora kulturních aktivit osob se zdravotním postižením a seniorů, který je každoročně vyhlašován odborem regionální a národnostní kultury. V roce 2024 byl takto podpořen projekt Muzea K. Zemana Zpřístupňování expozice a aktivit Muzea Karla Zemana lidem se zrakovým postižením dotací ve výši 90 000 Kč.

Příklady podpory zpřístupnění expozic v muzeích a galeriích:

Národní památkový ústav (NPÚ) spolupracoval s Národní radou osob se zdravotním postižením, kdy na 4 památkových objektech se konají akce pro zdravotně handicapované. V roce 2024 měly bezbariérový prohlídkový okruh: SZ Hrádek u Nechanic, Hospitál Kuks, SZ Ratibořice, SZ Sychrov,

SH Kunětická Hora, SZ Litomyšl, SZ Lednice, SZ Hluboká nad Vltavou, Klášter Zlatá Koruna, SZ Veltrusy, tedy 10.

Národní ústav lidové kultury ve Strážnici (NÚLK) z důvodu podpory zpřístupnění objektů v areálu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy osobám s omezenou schopností pohybu a orientace vytvořil v roce 2024 virtuální prohlídku areálu Muzea.

KTN svou činností podporuje zpřístupňování expozic v muzeích a galeriích nevidomým návštěvníkům: nová expozice Husitského muzea v Táboře má všechny exponáty opatřené štítky v Braillově písmu.

Národní muzeum v roce 2024 doplnilo expozice a výstavy zejména těmito aktivitami:

- přístupné popisky k haptickým exponátům (ve zvětšeném černotiskovém písmu a Braillově písmu) – vytvoření a umístění do expozice *Dějiny 20. století*;
- v rámci aktivit pro návštěvníky s poruchami sluchu byly provedeny strukturální změny v sekci webu NM s videi v ČZJ (zpřehlednění sekce, označení všech videí piktogramy, zprovoznění elektronického formuláře na přihlašování na akce pro uživatele ČZJ a simultánního přepisu).

Slezské zemské muzeum (SZM) - V první polovině roku 2024 byly v Arboretu Nový Dvůr dokončeny rekonstrukce dvou veřejnosti přístupných objektů. Tzv. Modrý pavilon (výstavní pavilon z 60. let 20. století, vystavěný dle projektu Ing. arch. Anny Friedlové) se stal plně přístupným expozičním objektem. Byl upraven přístup k objektu pro OZP, pohyb po interiéru objektu je plně bezbariérový. Další objekt, který byl rekonstruován a v roce 2024 zpřístupněn návštěvníkům, je pozůstatkem původní skleníkové expozice, kde sloužil jako hlavní vstup. Tento objekt byl taktéž citlivě rekonstruován a byla zde umístěna bezbariérová sanitární zařízení pro návštěvníky. Okolí objektu bylo taktéž upraveno tak, aby zde byl zajištěn pohodlný přístup pro OZP.

Pro OZP byla v roce 2024 vytvořena video-upoutávka na výstavní cyklus Opava jubilejní, který byl instalován v Historické výstavní budově. Pro návštěvníky se sluchovým postižením byla vytvořena video-upoutávka s titulky, která tak rozšířila nabídku videí pro tuto cílovou skupinu.

Technické muzeum v Brně (TMB) - Pro návštěvníky se sluchovým postižením pracovníci Oddělení komunikace a marketingu přidali QR kódy ke sbírkovým předmětům v expozici *Výpočetní technika*, které odkazují na videa ve znakovém jazyce, umístěná na webových stránkách muzea. Dále bylo také připraveno video pro neslyšící určené na hlavní obrazovku ve vstupu muzea, které prezentuje důležité informace k návštěvě – především informuje, jak pracovat s QR kódy v expozici.

Moravská galerie v Brně (MGB) - V květnu 2024 byl po částečné rekonstrukci otevřen pro veřejnost Místodržitelství palác, v jehož rámci je od 1. června 2024 přístupná nová stálá expozice Umění do kapsy v přízemních bezbariérových prostorách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.4 Podporovat digitalizaci národního kulturního bohatství a jeho zpřístupnění technologiemi umožňujícími dálkový přístup a různé typy prezentace dle zdravotního postižení osob a v rámci Národního památkového ústavu zveřejnit na portálu e-sbírky (www.esbirky.cz) alespoň 50 digitalizovaných záznamů mobiliárních předmětů ročně.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: V daném roce byl vyhlášen dotační program na podporu uvedené oblasti a na portálu e-sbírky bylo zveřejněno alespoň 50 digitalizovaných záznamů mobiliárních předmětů.

PLNĚNÍ MK:

IDU klade důraz na maximální přístupnost svých vědeckých a výzkumných výstupů, které jsou v online prostředí Virtuální studovny a České divadelní encyklopedie otevřené k využití širokému spektru zájemců.

V Moravské zemské knihovně (MZK) je digitalizace knihovního fondu statutární činností.

V rámci projektu „ND jak jej neznáte“ má Národní divadlo na webových stránkách umístěna videa, která umožňují seznámení s národním kulturním bohatstvím i osobám se zdravotním postižením a omezenou možností pohybu.

Národní knihovna ČR průběžně digitalizuje knižní fondy. Zpřístupnění digitalizovaných dokumentů probíhá v souladu s autorským zákonem, a návazně na základě kolektivních smluv. Digitální kopie dokumentů založených na fondech NK ČR zhotovuje podle jednotlivých objednávek zadáných Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých ČR. SONS tyto digitální kopie zpřístupňuje konkrétnímu objednateli / v rámci své digitální knihovny. Od 1. 4. 2024 nabízí NK ČR možnost registrovat se vzdáleně i prostřednictvím datové schránky.

Odbor muzeí a galerií každoročně vyhlašuje dotační program Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií ve dvou okruzích: 1. Prezentace sbírek muzeí a galerií v informačním systému s dálkovým přístupem a 2. Prezentace sbírek formou odborných (vědeckých) katalogů sbírek. Program je určen zřizovatelům muzeí a galerií, jejichž sbírky jsou zapsány v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy dle zákona č. 122/2000 Sb. Není určen příspěvkovým organizacím zřizovaných Ministerstvem kultury.

První z okruhů je určen na:

a) zhotovení digitální prezentace souboru nejméně 100 sbírkových předmětů (při zpracování technologií 3D nejméně 20 sbírkových předmětů) včetně textových informací, formou virtuální prezentace sbírkových předmětů určené pro veřejnost a její zveřejnění prostřednictvím portálu eSbírky.cz a europeana.eu nebo prostřednictvím své vlastní internetové prezentace, která bude propojena s portálem eSbírky.cz (europeana.eu),

b) zhotovení 3D virtuální prezentace muzejní expozice, virtuální výstavy ze sbírek muzea nebo vzhled či funkční užití (minimálně 20) vybraných sbírkových předmětů na webu muzea s propojením na webový portál eSbírky.cz,

c) zpracování popularizačních videí k vybraným (nejméně 5) sbírkovým předmětům a jejich zveřejnění na stránkách muzea/galerie, za účelem zpřístupňování informací o sbírce a

d) vydávání elektronických publikací, průvodců a dalších informací o sbírce nebo akcích muzea ve snadno srozumitelné a čitelné formě umožňující jednodušší přístup ke sbírkám muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením nebo s jiným znevýhodněním.

Bod d) byl přidán na základě implementace opatření 15.1.5 – viz analýza dotačních programů (15.1.2), v rámci níž došlo k návrhu vhodné úpravy budoucích výzev dotačního programu *Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií*.

OMG v roce 2024 v rámci prvního z tematických okruhů uvedeného dotačního programu, ve kterém bylo alokováno 2 500 000 Kč, podpořil celkem 3 projekty finančními prostředky o celkové výši 282 000 Kč. Mezi projekty (včetně jednoho nepodpořeného) žadatelů ovšem nebyl žádný, který by se týkal bodu d).

	Žadatel	Poskytovatel	Projekt	Schválená dotace (Kč)
1	Královéhradecký kraj	Regionální muzeum a galerie v Jičíně	Jsme vám blíží, než si myslíte – prezentace sbírkových předmětů neotřelou videoformou	84 000
2	Ústecký kraj	Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem	Zhotovení digitální obrazové prezentace podsbírkou Kresby, Grafiky a Užitého umění	114 000
3	Ústecký kraj	Oblastní muzeum a galerie	Popularizační videa sbírkových	84 000

		v Mostě	předmětů muzea v Mostě	
--	--	---------	---------------------------	--

Další příklady plnění opatření:

Národní muzeum provozuje portál s digitalizovaným obsahem eSbírky.cz, který ke konci roku 2024 zpřístupňoval téměř 269 000 předmětů z 214 institucí (ve srovnání s rokem 2023 jde o nárůst celkově téměř o 32 000 předmětů). Obsah je nahráván postupně v průběhu celého roku. Zároveň průběžně probíhá příprava nové verze portálu eSbírky.cz.

Moravské zemské muzeum (MZM) v roce 2024 zveřejnilo na publikačním portálu <http://m.mzm.cz/> 128 digitalizátů z podsbírek Ústavu Anthropos, Oddělení dějin literatury a Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření.

Slezské zemské muzeum (SZM) v roce 2024 mělo na portálu eSbírky zveřejněno 117 záznamů (evidenčních čísel).

Technické muzeum v Brně (TMB) na svém prezentačním portálu v roce 2024 nově prezentovalo 2 814 digitalizovaných záznamů, z toho 2 777 technické výkresy a dokumentace a 37 sbírkové předměty (rozhlasové přijímače a věžní hodinové stroje v rámci specializovaných databází).

Muzeum umění Olomouc (MUO) - Počet digitalizovaných záznamů MUO v online databázi (<https://sbirky.muoc.cz/>) k 31. prosinci 2024 činil 9 655 sbírkových předmětů.

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSBJ) - Z dotačního programu NPO bylo v roce 2024 digitalizováno a následně (v lednu 2025) zveřejněno v online databázi sbírky (<https://www.msbcollection.cz>) celkem 1 500 evidenčních čísel sbírkových předmětů z podsbírek Fotografie (400 ev. č.), Knoflíky (150 ev. č.), Medaile a plakety (350 ev. č.) a Vánoční ozdoby (600 ev. č.).

Husitské muzeum v Táboře (HMT) na portálu eSbírky za rok 2024 zveřejnilo 725 digitalizovaných předmětů.

Památník Tereziín (PT) v roce 2024 zdigitalizoval dokumentačním oddělením PT 321 inventárních čísel listinného materiálu. Do nových internetových databází bylo připojeno 79 498 skenů písemného a 5 811 fotografického materiálu. Celkem bylo pořízeno 18 222 skenů písemného materiálu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.5 Podporovat v rámci dotační politiky aktivity spočívající ve vydávání publikací, průvodců a dalších tiskovin ve snadno srozumitelné tištěné či digitální formě umožňující jednodušší přístup ke sbírkám muzeí, galerií a dalších památek osobám se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Je vyhlášován dotační program na podporu uvedených aktivit.

PLNĚNÍ MK:

V rámci programu Kulturní aktivity – Podpora projektů spolků a pobočných spolků, který vyhláší odbor muzeí a galerií, oddělení ochrany kulturních statků byly podpořeny 2 projekty zaměřené na danou problematiku:

Podpořený projekt	Žadatel	Výše dotace
Památník Tereziín – Malá pevnost pro neslyšící	Znakovárna, z. s.	175 000 Kč

Pavilon Anthropos pro neslyšící	Znakovárna, z. s.	250 000 Kč
---------------------------------	-------------------	------------

Žádosti se týkaly poskytnutí financí na audioprůvodce prostorem, aby zúčastnění získali informace o historii pevnosti a o předmětech, které se tam nachází.

V programu Kulturní aktivity – Podpora projektů spolků a pobočných spolků jsou obecně podporovány rozmanité projekty mající kulturní základ. Mezi nimi jsou rovněž podporovány aktivity určené na podporu hendikepovaných: např. vytváření vzdělávacích programů, virtuálních výstav a haptických expozic, vydávání speciálních průvodců a publikací určených sluchově a zrakově postiženým. Seznam podpořených projektů pro rok 2024 lze nalézt na webových stránkách Ministerstva kultury, v odkazu: <https://mk.gov.cz/program-kulturni-aktivity-podpora-projektu-spolku-a-pobocnych-spolku-cs-530>

V rámci dotačního programu Podpora pro památky světového dědictví, vyhlašovaném odborem památkové péče, byla podpořena organizace Znakovárna s projektem zpřístupnění Českého Krumlova neslyšícím.

Odbor muzeí a galerií každoročně vyhlašuje dotační program Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií ve dvou okruzích (podrobněji viz opatření 15.1.4.).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.6 Podporovat vlastní příspěvkové organizace ve vytváření systému slev ze vstupného pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Příspěvkové organizace jsou motivovány k poskytování slev ze vstupného.

PLNĚNÍ MK:

Příspěvkové organizace Ministerstva kultury vytvářejí systém slev. Aktualizovaný přehled slev je zveřejňován na webových stránkách ministerstva [Slevy ze vstupného na kulturní akce a do kulturních objektů | mkcr.cz](https://mkcr.cz). Aktualizace jsou prováděny 2x ročně.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.7 Podporovat dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb knihoven prostřednictvím dotačního řízení na zajištění nabídky zvukových knih a zavádění technických zařízení umožňujících osobám se zrakovým postižením zpřístupnění knihovních fondů a elektronických informačních zdrojů.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Je vyhlašován dotační program na podporu uvedených aktivit.

PLNĚNÍ MK:

Oddělení literatury a knihoven v roce 2024 v souladu s nařízením vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven, v platném znění, a Konceptí rozvoje knihoven v ČR na léta 2021-27 vyhlašovalo dotační řízení Knihovna 21. století, určené knihovnám evidovaným dle knihovního zákona. Jedním z jeho tematických okruhů je Podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením

a. nákup knihovních fondů pro nevidomé a slabozraké, který souvisí s aktivitami pro zrakově postižené – dotace je určena pouze na nákup zvukových knih a licencí k jejich užívání. Zvukové knihy

jsou určené výhradně a prokazatelně pouze k půjčování zrakově postiženým a zdravotně postiženým, jimž rozsah postižení znemožňuje číst tištěné dokumenty. Fond by měl být pro tyto účely označen,

b. nákup technických zařízení a pomůcek (s výjimkou běžného hardware) umožňujících zpřístupnění knihovních fondů a elektronických informačních zdrojů a služeb v knihovnách zdravotně postiženým, zejména nevidomým a slabozrakým a sluchově postiženým,

c. nákup „lekoték“ pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami vyvolanými zdravotním handicapem, pro osoby se zdravotním postižením i seniory a podpora aktivit pro danou skupinu,

d. podpora kulturních a vzdělávacích aktivit pro občany se zdravotním postižením.

V r. 2024 byly poskytnuty dotace 4 projektům ve výši 60 tis. Kč

Výpůjční služby Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana (KTN) jsou pro registrované uživatele bezplatné.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.8 Podporovat v knihovnách zavádění standardu Handicap Friendly² a poskytování služeb osobám se zdravotním postižením dle tohoto standardu; podporovat a rozvíjet činnost Sekce služeb osobám se specifickými potřebami, Sekce SKIP 60+ a Sekce knihovníků – trenérů paměti Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: V knihovnách jsou podporovány uvedené aktivity.

PLNĚNÍ MK:

Ve spolupráci s autorkou Janou Vejsadovou KTN načetla ve svém zvukovém studiu knihu Trénink paměti pro nevidomé a slabozraké.

NK ČR tyto aktivity podporuje. Aktivně spolupracuje se sekcemi SKIP: Sekce bezbariérové knihovny, Sekce 60+, Sekce knihovníků trenérů paměti. NK ČR aktivně usiluje o získání standardu Handicap Friendly pro NK ČR. V roce 2024 probíhala řada lekcí v NK ČR v kurzu Senioři píší Wikipedii.

Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) prostřednictvím sekce Bezbariérová knihovna uděluje knihovnám certifikát Handicap Friendly. Jedná se o knihovny, které dosáhly výborných výsledků ve službách osobám se specifickými potřebami. Nově byly uděleny certifikáty Knihovně města Ostravy (přístupnost k osobám se sluchovým postižením) a Městské knihovně Hodonín (přístupnosti k osobám se zrakovým postižením).

Sekce SKIP 60+ je autorem standardu „Rovný přístup. Knihovna přátelská k seniorům“, v němž byla jako doporučené minimum vzdělávacích aktivit uvedena Virtuální univerzita 3. věku. V důsledku tohoto doporučení stále roste počet knihoven, které se staly středisky VU3V (vedle obcí jsou nejpočetnějšími středisky VU3V právě knihovny).

Aktivity Sekce SKIP trenérů paměti – v českých veřejných knihovnách působí 83 knihovníků-trenérů paměti. K 31. 12. 2024 má sekce 65 členů, z toho 61 v roce 2024 aktivních. V roce 2024 knihovníci – trenéři paměti uspořádali celkem 1 404 (srov. rok 2023 – 1 484) živých akcí, kterých se zúčastnilo 21 760 (rok 2023 – 18 097) osob, z toho 15 394 (rok 2023 – 12 048) seniorů.

V online prostředí proběhlo 85 lekcí, kterých se zúčastnilo 970 osob (rok 2023 - 707 osob). Online lekce se konaly nejčastěji na platformách Zoom a Google Meet.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

² Standard Handicap Friendly navrhuje vhodná opatření a stanoví kritéria, která by měla knihovna splňovat, aby byla k osobám se specifickými potřebami uživatelsky vstřícná a zajistila jim rovné podmínky. Národní knihovna České republiky. 2019. Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/docs/aktualizovana-verze-publikace-rovny-pristup.-standard-handicap-friendly-2019>

Opatření 15.1.9 V rámci činnosti Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana provozovat novou službu digitální knihovny pro osoby se zrakovým postižením CAMELOT zajišťující zpřístupňování periodik a zachovat roční produkci cca 150 zvukových knih a cca 50 knih v Braillově písmu.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: V Knihovně a tiskárně pro nevidomé K. E. Macana je provozována služba CAMELOT. Roční produkce této knihovny je cca 150 zvukových knih a cca 50 knih v Braillově písmu.

PLNĚNÍ MK:

Roční knižní produkce všech žánrů v Braillově písmu činí v KTN cca 50 nových titulů (v roce 2024 to bylo 40 nových literárních titulů, 29 titulů hudebnin a 2 nové učebnice pro nevidomé žáky), v případě zvukových knih cca 150 nových titulů (v roce 2024 bylo ve studiích KTN natočeno 107 titulů zvukových knih ve formátu MP3, dalších 431 titulů bylo do tohoto formátu upraveno). Díky službě CAMELOT mají čtenáři KTN k dispozici také 39 titulů novin a časopisů, a to vždy jejich posledních 6 čísel.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.2 Cíl: Vyšší počet audiovizuálních děl přístupných pro osoby se zdravotním postižením.

Opatření 15.2.1 V rámci zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, navrhnout zpřesnění a navýšení povinnosti opatřování televizních pořadů titulky a audio popisem.

Termín: 31.12.2024

Gestor: MK

Indikátor: Byl vypracován a do legislativního procesu předán návrh právní úpravy zahrnující zpřesnění a navýšení povinnosti opatřování televizních pořadů titulky a audio popisem.

PLNĚNÍ MK:

Návrh právní úpravy byl předložen jako pozměňovací návrh poslanců Martina Baxy a Patrika Nachera ke sněmovnímu tisku č. 738, novele zákona o České televizi a o Českém rozhlasu. Tento návrh má za cíl upřesnit povinnosti provozovatelů při opatřování televizních pořadů titulky a audiopopisem mimo jiné úpravou definice titulků a audiopopisu a také určením, že celkový podíl zpřístupněných pořadů se počítá z celkové stopáže odvysílaných pořadů, nikoliv z vysílacího času, jako je tomu v současnosti. Ke zpřesnění a navýšení povinností opatřování televizních pořadů titulky a audiopopisem došlo také již zákonem č. 242/2022 Sb., o službách platform pro sdílení videonahrávek a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o službách platform pro sdílení videonahrávek). S dalšími úpravami je nutné vyčkat na vyhodnocení akčních plánů provozovatelů televizního vysílání v roce 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 15.2.2 V rámci dotační politiky podporovat aktivity spočívající v zajišťování titulků a tlumočení do českého znakového jazyka pro audiovizuální díla, zpřístupňování audiovizuálních děl prostřednictvím audiopopisu pro osoby se zrakovým postižením, vytváření sítě divadelních představení tlumočených do českého znakového jazyka, vznik publikací v českém znakovém jazyce a tvorbu zvukových knih.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MK:

Uvedené činnosti lze podporovat v rámci programu Kulturní aktivity – Podpora kulturních aktivit osob se zdravotním postižením a seniorů, který je každoročně vyhlašován odborem regionální a národnostní kultury. V roce 2024 byly s danou tematikou podpořeny 3 projekty v celkové výši 495 000 Kč.

V oblasti médií a audiovize v současné době není vyhlašován samostatný dotační program s uvedeným zaměřením. Podpora osob se zdravotním postižením je realizována díky projektům z různých dotačních programů MK a jejich okruhů, například z okruhu Filmové festivaly a přehlídky nebo Diverzifikace programu kin a práce s publikem v rámci dotačního programu pro oblast kinematografie a médií. Standardní titulkování do českého jazyka je téměř u všech cizojazyčných filmů v rámci každého filmového festivalu. Nad rámec toho například festival Jeden svět, který je ze strany MK dlouhodobě podporován, opatřuje některé snímky popisnými titulky pro neslyšící a nedoslýchavé a audiopopisem pro nevidomé a slabozraké. Zároveň je vybraný program festivalu také tlumočen do českého znakového jazyka a simultánně přepisován do českého jazyka.

Registrovaní uživatelé služeb KTN mají k dispozici zvukové přepisy filmů s komentářem z produkce občanského sdružení Apogeu. Tvorba zvukových přepisů filmů s komentářem byla podporována Ministerstvem kultury v rámci výběrového dotačního řízení na podporu kulturních aktivit osob se zdravotním postižením a seniorů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.3 Cíl: Podpora tvůrčího a uměleckého potenciálu osob se zdravotním postižením.

Opatření 15.3.1 Spoluvytvářet prostor, v němž se umožní osobám se zdravotním postižením uspokojovat své kulturní potřeby, realizovat vlastní tvorbu, a to podporou kulturních aktivit právnických a fyzických osob.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MK:

Odbor regionální a národnostní kultury vyhlašuje každoročně výběrové dotační řízení na podporu kulturních aktivit osob se zdravotním postižením a seniorů, ve kterém jsou dlouhodobě podporovány kulturní akce, jimiž zdravotně postižení lidé prezentují své umělecké aktivity pro sebe a pro veřejnost, a dlouhodobá systematická práce v zařízeních, kde zdravotně postižení lidé jsou umístěni trvale nebo do nich docházejí k dennímu pobytu. Podporovány jsou též aktivity, které nabízejí hodnotné využití volného času seniorů, jsou zdrojem jejich seberealizace a sociálních kontaktů, přispívají k prevenci sociálního vyloučení a izolace seniorů a jsou příležitostí pro posílení mezigeneračních kontaktů a sounáležitosti. Dotace v tomto programu jsou poskytovány právnickým i fyzickým osobám.

Z celkového počtu 124 projektů bylo v roce 2024 v uvedeném programu navrženo k podpoře 110 projektů v celkové výši 8 573 300 Kč.

V průběhu roku některé subjekty od realizace projektu odstoupily nebo čerpaly dotaci jen částečně. Podpořeny tedy nakonec byly 102 projekty ve výši 7 873 445,27 Kč.

NIPOS zpracovává Kalendárium kulturních akcí subjektů podpořených dotací MK z výše uvedeného programu. Jedenkrát měsíčně z podkladů těchto subjektů provádí aktualizaci kalendária, zasílá MK ke zveřejnění na webu MK. [Kalendárium akcí ZPO | mkcr.cz \(gov.cz\)](https://mkcr.cz)

V rámci programu na podporu neprofesionálních uměleckých aktivit je pravidelně podporován projekt celostátní přehlídky pantomimy a pohybového divadla OTEVŘENO, která se koná v Kolíně. Celostátní přehlídce v Kolíně předchází mezikrajové postupové přehlídky. Pořadatelé přehlídky jsou Společnost amatérské divadlo a svět, z. s., NIPOS a Městské divadlo v Kolíně. Projekt je podporován Ministerstvem kultury ČR, Krajským úřadem Středočeského kraje, Městským úřadem v Kolíně a dalšími subjekty. Celostátní přehlídka v Kolíně se koná pod záštitou České komise pro UNESCO. Cílem akce je přispět k oživení české pantomimy. Přehlídka je společným setkáním souborů pracujících v oblasti pantomimy a pohybového divadla handicapované i běžné populace. Jedná se o jedinou integrovanou přehlídku pantomimy a pohybového divadla v ČR. Galaprogram z kolínské přehlídky se následně prezentuje na celostátní přehlídce Šrámkův Písek a Jiráskův Hronov.

Společnost amatérské divadlo a svět, z. s., Praha - XXIX. OTEVŘENO Kolín 2024 včetně vzdělávací části Nonverbálno - 255 000 Kč.

Opatření bylo plněno částečně formou kulturních aktivit níže uvedených PO v gesci odboru muzeí a galerií:

Národní muzeum (NM) v roce 2024 pořádalo několik akcí věnovaných návštěvníkům se speciálními potřebami:

- Jarní rukodělný workshop s tlumočením do ČZJ;
- Předvánoční rukodělné workshopy pro neslyšící rodiny s dětmi v Národopisném muzeu NM.

Moravské zemské muzeum (MZM):

- Ve výstavě Tisíc tváří Amazonie proběhly speciální programy – dětské dílny pro slabozraké děti ze SŠ, ZŠ a MŠ Kamenomlýnská.

Slezské zemské muzeum (SZM):

- V rámci Slezské muzejní noci dne 7. června 2024 proběhla dvě vystoupení Tanečního kroužku Eliška pro zdravotně postižené za asistence studentů Slezského gymnázia v Opavě.

Moravská galerie v Brně (MGB) se systematicky věnuje jedincům se specifickými potřebami, a to jak v oblasti vzdělání, tak volnočasových aktivit. Nabízí programy pro osoby s tělesným i mentálním postižením a sluchovým či zrakovým hendikepem.

V srpnu 2024 se MGB zapojila do dvoudenní mezinárodní konference Art Brut Brno, zaměřené na uměleckou tvorbu osob s mentálními a psychickými handicapem, a to realizací autorského literárního čtení osob se zdravotními handicapem v Uměleckopřemyslovém muzeu.

V září 2024 se MGB zapojila do mezinárodního festivalu dětí a mládeže se zrakovým postižením Tmavomodrý festival realizací série speciálních haptických, čichových, zvukových a chuťových komentovaných prohlídek expozice Umění do kapsy v Místodržitelském paláci.

V roce 2024 v MGB kromě speciální části stálé expozice *Umění do kapsy* s haptickou sbírkou probíhal pravidelně program:

- Byla jednou jedna kniha – Zážitkový program představí výběr z unikátní haptické sbírky uměleckých děl pro nevidomé. Návštěvníci si během tvůrčího workshopu vytvoří vlastní haptickou knihu plnou příběhů. Program pro děti i dospělé.

Husitské muzeum v Táboře (HMT):

- Vyhlášení a podpora zúčastněných týmů soutěže o nejlepší video na téma Jan Žižka, do soutěže se zapojily také děti z centra péče o děti s postižením Kaňka.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.4 Cíl: Podpora zapojení osob se zdravotním postižením do sportovních aktivit.

Opatření 15.4.1 Poskytovat finanční podporu sportovcům se zdravotním postižením a jejich svazům.

Termín: průběžně

Gestor: NSA

Indikátor: Je vyhlašován dotační program pro uvedenou podporu.

PLNĚNÍ NSA:

Národní sportovní agentura (dále jen „NSA“) v souladu s kapitolním sešitem v průběhu roku 2024 vyhlašovala neinvestiční dotační výzvy na podporu sportu pro handicapované sportovce, tj. sportovce se zdravotním postižením, ve kterých byly oprávněnými žadateli sportovní organizace, tj. sportovní kluby a Tělovýchovné jednoty ZPS, sportovní svazy ZPS, jejichž hlavní činností je sportovní činnost a sdružování sportovců se zdravotním postižením.

NSA těmito dotačními výzvami vytvořila podmínky a zabezpečila přímou podporu pro sportování zdravotně postižených sportovců. V roce 2024 se jednalo o následující vyhlášené dotační výzvy, resp. plnění indikátorů, jak je ukládá Opatření 15.4.1:

Opatření 15.4.1 Poskytovat finanční podporu sportovcům se zdravotním postižením a jejich svazům.		
indikátor		
dotační výzva	vyplaceno	termín vyhlášení
26/2023 Podpora TJ/SK ZPS 2024	36 764 120 Kč	prosinec 2023
27/2023 Sportovní organizace paralympijského hnutí 2024	25 000 000 Kč	prosinec 2023
01/2024 Zajištění účasti na zimních Deaflympijských hrách a Světových a Evropských hrách transplantovaných 2024	2 500 000 Kč	leden 2024
2/2024 Sportovní akce mezinárodního významu ZPS 2024	18 999 999 Kč	únor 2024
3/2024 Podpora sportovních svazů – Paraspport 2024	51 111 593 Kč	duben 2024
8/2024 Podpora sportovních svazů – Handicap 2024	13 312 142 Kč	duben 2024
9/2024 Podpora hnutí speciálních olympiád a sportovců s Downovým syndromem 2024	4 000 000 Kč	květen 2024
16/2024 Movité investice – rozvoj materiálně technické základny sportovních svazů ZPS 2024	7 303 787 Kč	červenec 2024

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 16: Statistické údaje

Tato oblast je postavena na článku 31 Úmluvy, který se týká závazku shromažďovat informace, statistická data a výsledky výzkumů důležité pro formulaci a realizaci politik k naplňování práv osob se zdravotním postižením.

Pro nastavení efektivní státní politiky ve vztahu k osobám se zdravotním postižením je nezbytné mít k dispozici co nejpřesnější statistické údaje o počtu a struktuře této skupiny osob. Vzhledem k důležitosti statistických dat je nezbytné i v následujícím období v jejich sběru pokračovat.

16.1 Cíl: Získat kvalitní a skutečnosti odpovídající data týkající se osob se zdravotním postižením.

Opatření 16.1.1 Provést další výběrové šetření o počtu a struktuře osob se zdravotním postižením v soukromých domácnostech.

Termín: 31.10.2024

Gestor: ČSÚ

Spolugestor: ÚZIS, MPSV

Indikátor: Bylo provedeno uvedené šetření.

PLNĚNÍ ČSÚ:

V letech 2023 a 2024 provedl ČSÚ výběrové šetření o osobách se zdravotním postižením (VŠPO 2024) žijících v soukromých domácnostech. Výběrové šetření osob se zdravotním postižením se metodou šetření u domácností konalo v České republice podruhé (poprvé to bylo v roce 2018). Díky tomuto způsobu bylo možné zaměřit se i na subjektivně vnímané potíže a potřeby lidí se zdravotním postižením a také jejich vlastní hodnocení, kde vnímají překážky svého plného zapojení do života společnosti podle svých přání. Obsah dotazníku byl tvořen s ohledem na možnosti srovnání vývoje v čase (porovnání vůči roku 2018) ve spolupráci s mezipřesortní expertní skupinou k tomuto šetření, v níž byli zástupci Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením, Národní rady pro osoby se zdravotním postižením, Kanceláře Veřejného ochránce práv, ÚZIS, MPSV, MZdr, MŠMT, NÚDZ, mnoha patientských organizací a dalších institucí.

Pro výslednou analýzu a zpracování dat jsou k dispozici údaje výběrového souboru 8 tisíc respondentů – osob se zdravotním omezením. První souhrnné výsledky VŠPO 2024 byly po finálním očištění a zpracování představeny na tiskové konferenci 27. března 2025.

Následně byla 30.04.2025 vydána publikace „Osoby se zdravotním postižením v domácnostech - 2024“ s podrobnými tabulkami s výsledky šetření, textovým komentářem s grafy i metodickými poznámkami.

Vzhledem k tomu, že výběrové šetření VŠPO 2024 se zaměřovalo pouze na osoby ve věku 15 a více let, které žijí v soukromých domácnostech, byla zpracována ještě doplňková studie. Tato studie s názvem „Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením v institucích - 2023/2024“ mapuje dostupné datové zdroje z administrativních záznamů MPSV, MŠMT a MZ o osobách se zdravotním postižením a předkládá mnoho statistických informací o dětech se zdravotním postižením a osobách se zdravotním postižením žijících v institucích, které nebyly cílovou skupinou VŠPO 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Gestorem plnění tohoto opatření je Český statistický úřad, MPSV se na plnění tohoto opatření podílí především prostřednictvím svých zástupců působících v pracovní skupině zřízené pro tyto účely ČSÚ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ ÚZIS:

V letech 2023 a 2024 provedl ČSÚ výběrové šetření o osobách se zdravotním postižením (VŠPO 2024) žijících v soukromých domácnostech. Obsah dotazníku byl tvořen ve spolupráci s mezipřesortní expertní skupinou k tomuto šetření, v níž byli také zástupci ÚZIS.

Pro výslednou analýzu a zpracování dat jsou k dispozici údaje výběrového souboru 8 tisíc respondentů – osob se zdravotním omezením. První souhrnné výsledky VŠPO 2024 byly představeny na tiskové konferenci 27. března 2025.

Následně bude vydána publikace „Osoby se zdravotním postižením v domácnostech - 2024“ s podrobnými tabulkami s výsledky šetření, textovým komentářem s grafy i metodickými poznámkami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Oblast č. 17: Koordinace a monitorování plnění Národního plánu

V rámci této oblasti je sledována vlastní realizace a průběžné monitorování Národního plánu, na kterém se podílí ústřední orgány státní správy i další instituce a organizace osob se zdravotním postižením.

Na základě zkušeností s koordinací a monitorováním dosud realizovaných Národních plánů je účelné zachovat model, kdy všechny relevantní resorty každoročně předkládají Zprávu o plnění opatření Národního plánu spadající do jejich působnosti za uplynulý kalendářní rok. Zprávu poté projednává vláda ČR a v případě potřeby navrhuje změny či doplnění jednotlivých opatření.

17.1 Cíl: Každoroční kontrola plnění opatření Národního plánu.

Opatření 17.1.1 Jedenkrát ročně do 28. února všechny resorty a instituce, kterým byla uložena opatření, předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu spadajících do jejich působnosti za uplynulý kalendářní rok.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: V uvedeném termínu byla předložena zpráva.

PLNĚNÍ:

Všechny resorty a ÚV předložily zprávy o plnění opatření Národního plánu za rok 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 17.1.2 Jedenkrát ročně, nejpozději do 30. června, zmocněnkyně vlády pro lidská práva, VVOZP a následně vláda ČR provedou zhodnocení a případnou aktualizaci Národního plánu.

Termín: průběžně (VVOZP předkládá zprávu vládě ČR do 30.6.)

Gestor: zmocněnkyně vlády pro lidská práva, VVOZP

Indikátor: Zpráva o plnění Národního plánu byla zpracována a předložena vládě ČR. Vláda ČR zprávu projednala a schválila případnou aktualizaci Národního plánu.

PLNĚNÍ zmocněnkyně vlády pro lidská práva, RVOZP (dříve VVOZP):

RVOZP schválila Zprávu o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 v roce 2023 hlasováním per rollam, které probíhalo od 21.06.2024 do 28.06.2024.

Ze 128 opatření, která se měla plnit průběžně nebo měla být splněna do 31. prosince 2023, bylo splněno nebo průběžně plněno 102 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 26 opatření.

Následně byla Zpráva o plnění opatření Národního plánu v roce 2023 předložena k projednání vládě ČR, která k tomuto dokumentu přijala usnesení ze dne 17. července 2024 č. 497. Tímto usnesením byly posunuty termíny plnění u nesplněných opatření Národního plánu. Navíc byl u opatření 2.5.2 z důvodu souladu s obsahem opatření změněn text indikátoru. V opatření 3.1.3 a 3.2.7 byl změněn gestor plnění z Ministerstva vnitra na Digitální a informační agenturu, neboť tato opatření přešla do kompetence Digitální a informační agentury. Na základě žádosti organizací zastupujících osoby se sluchovým postižením byl změněn termín plnění opatření 3.2.5, které resortům ukládá ve spolupráci s těmito organizacemi určit základní informace o činnosti jednotlivých resortů, které budou přeloženy do českého znakového jazyka, a tento překlad realizovat. Důvodem je příprava metodiky, podle které by mohly být překlady jednotně realizovány. Došlo rovněž ke změně textu indikátoru tohoto opatření. V opatření 8.1.1 byla jako gestor vypuštěna Česká školní inspekce, neboť realizace tohoto opatření nespadá do okruhu jejích činností a Česká školní inspekce ani nedisponuje pravomocemi, které by realizaci umožnily.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

4 Seznam použitých zkratk

ČAS	Česká agentura pro standardizaci
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČNB	Česká národní banka
ČSN	Česká technická norma
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DIA	Digitální a informační agentura
EAA	European Accessibility Act - Evropský akt přístupnosti
EU	Evropská unie
ICF	Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Národní plán	Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025
NAÚ	Národní akreditační úřad pro vysoké školství
NRZP ČR	Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky, z.s.
NSA	Národní sportovní agentura
OSN	Organizace spojených národů
RVOZP	Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením
SONS	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek
ÚNMZ	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
Úmluva	Úmluva o právech osob se zdravotním postižením
ÚP	Úřad práce České republiky
ÚV	Úřad vlády České republiky
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VVOZP	Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením
WCAG	Web Content Accessibility Guidelines, česky Pravidla pro přístupnost webového obsahu